

DOSYA: EĞİTİMDE ŞİDDET VE ARKAN ZORBALIĞI

Prof. Dr. Nejla Kurul
Kadınların Zamanı Kimin?

TEZ-KOOP-İŞ KADIN

Türkiye Ticaret, Kooperatif, Eğitim, Büro ve Güzel Sanatlar İşçileri Sendikası

Tez-Koop-İş Yayın Organı
Sayı: 23 / Mayıs 2026

**Kadın Çalışma Kurulları
Etkinlikleri Sürüyor!**

**Yaşasın 8 Mart,
Yaşasın Kadınların
Örgütlü Mücadelesi!**

**Migros Depo İşçileri
Hoş Geldiniz!**

YAŞASIN 8 MART

Özel İtalyan Lisesi: Grev ve Direniş Dersi

Tez-Koop-İş'li Kadınlar Toplumsal Cinsiyete Duyarlı İklim Adaleti İstiyor!

Dünyayı sarsan iklim krizi, toplumsal cinsiyetten bağımsız bir süreç değil; aksine mevcut eşitsizlikleri derinleştirerek en başta biz kadınların ve kız çocuklarının yaşamını, sağlığını ve gelir güvencesini tehdit ediyor. Yapılan araştırmalar, iklim krizinin yarattığı ekonomik ve çevresel tahribatların 2050 yılına kadar 158 milyon kadını daha yoksulluğa sürükleyeceğini gösteriyor. Kuraklık ve kaynak kıtlığı nedeniyle ev içi bakım ve hane yükü artan kadınlar daha zorlu şartlarda hayatta kalmaya çalışırken, kız çocukları ise bu yükü omuzlamak için eğitimlerini yarıda bırakmak zorunda kalıyor. Afetlerde ve krizlerde en ağır bedeli ödeyen, derinleşen yoksullukla en önde yüzleşen kadınlar, aynı zamanda bu sömürüye ve yıkıma karşı yerel direnişlerin, sürdürülebilir yaşam çözümlerinin de en ön saftaki yürütücüleridir. Tez-Koop-İş'li kadınlar olarak toplumsal cinsiyete duyarlı iklim adaleti mücadelemiz, sendikal mücadelemizin en kararlı cephelerinden biri olmaya devam ediyor.

Sevgili Okurlar Merhaba,

Sevgili Kadınlar...

Tez-Koop-İş Kadın Dergimizin 23. sayısı yalnızca bir derginin sayfalarından ibaret değil; kadınların yaşamlarından, mücadelelerinden, umutlarından, emeklerinden ve geleceğe dair kurdukları ortak düşlerden örülmüş bir dayanışma haritasıdır.

Bugün dünyanın birçok yerinde kadınlar, farklı koşullarda ama benzer sorunlarla yaşamlarını sürdürmeye çalışıyor. Bir yandan çalışma yaşamının eşitsizlikleriyle mücadele ederken, diğer yandan ev içi emeğin görünmez yükünü omuzlarında taşıyor; çocukların, yaşlıların, hastaların bakımını üstleniyor; toplumsal yaşamın her alanında var olmaya çalışırken kendi zamanlarından, hayallerinden ve kimi zaman kendilerinden vazgeçmek zorunda kalıyorlar. Bu nedenle kadınların yaşamına ilişkin her tartışma, aslında zamanın, emeğin, eşitliğin ve özgürlüğün nasıl paylaşıldığına ilişkin bir tartışmadır.

Bu sayımızda kadınların seslerini, deneyimlerini ve mücadelelerini farklı yönleriyle görünür kılmaya çalıştık. Genel Kadın Çalışma Kurulumuzun toplantısında dile getirilen talepler, kadınların çalışma yaşamında karşılaştıkları sorunların yalnızca bireysel değil, yapısal olduğunu bir kez daha ortaya koyuyor. Kadınlar, daha fazla yük değil; daha fazla hak, güvence ve eşitlik talep ediyor. Daha fazla fedakârlık değil; daha adil bir yaşam istiyor.

Bu sayfalarda aynı zamanda dayanışmanın dönüştürücü gücünü de göreceksiniz. Özel İtalyan Lisesi öğretmenlerinin 123 gün süren kararlı mücadelesi, haklı bir talebin örgütlü dayanışmayla nasıl başarıya ulaşabileceğinin güçlü bir örneğidir. Gaziantep'ten Foça'ya, farklı kentlerden yükselen kadın sesleri bize aynı gerçeği hatırlatıyor: Kadınların ortak mücadelesi yerel değildir; evrenselidir. Her kazanım başka bir kadının cesaretine, umuduna ve yolculuğuna ışık tutar.

Bu sayıda ayrıca 8 Mart'ın Türkiye'den ve dünyadan yansımalarını bulacaksınız. Çünkü 8 Mart yalnızca bir anma günü değildir. Yüzyılı aşkın süredir süren eşitlik mücadelesinin hafızasıdır. Kadınların haklarının hiçbir zaman kendiliğinden verilmediğini, her hakkın örgütlü mücadeleyle kazanıldığını hatırlatan güçlü bir tarihtir. Bugün sahip olduğumuz hakların ardında görünür ve görünmez milyonlarca kadının emeği, direnci ve cesareti bulunmaktadır.

Dergimizin bu sayısında yer alan yazılar, kadınların yaşamlarını etkileyen güncel sorunlara da ışık tutuyor. Yoksulluğun giderek derinleştiği bir dönemde kadınların deneyimleri, ekonomik krizlerin toplumsal cinsiyet boyutunu anlamamıza yardımcı oluyor. Nüfus politikaları ve doğurganlık tartışmaları çerçevesinde kadınlara yöneltilen beklentiler, bakım emeğinin hâlâ büyük ölçüde kadınların sorumluluğu olarak görüldüğünü gösteriyor. Oysa kadınların ihtiyacı daha fazla bakım yükü değil; kamusal destek, sosyal güvence, nitelikli hizmetler ve eşitlik.

Eğitim alanındaki yazılarımız ise okulların yalnızca bilgi aktarılan mekânlar olmadığını, aynı zamanda toplumsal ilişkilerin yeniden üretildiği alanlar olduğunu hatırlatıyor. Okuldaki şiddet, akran zorbalığı ve eğitim ortamlarında yaşanan sorunlar, yalnızca öğrencilerin değil; öğretmenlerin, ailelerin ve toplumun ortak sorumluluğudur. Daha demokratik, daha güvenli ve daha eşitlikçi bir eğitim ortamı yaratmak hepimizin görevidir.

Bu sayıda yer alan öncü gazeteci kadınlar dosyası ile Helena Norberg-Hodge üzerine yazılar ise bizleri başka bir noktaya taşıyor. Tarihi değiştiren kadınların ortak özelliklerine baktığımızda yalnızca cesaretlerini değil; farklı düşünme, soru sorma ve mevcut düzeni sorgulama güçlerini de görüyoruz. Toplumsal dönüşümler, çoğu zaman bir kişinin cesur sorusuyla başlar. Kadınların tarihi de böyledir.

Özellikle "Kadınların Zamanı Kimin?" ve "Sindrella Kompleksi ve Kadının Zamanı" başlıklı yazılar, bu sayının ruhunu oluşturan temel sorulardan birini gündeme getiriyor: Kadınlar kendi yaşamlarının öznesi olabilecek zamanı ne kadar bulabiliyor? Toplum kadınların zamanını nasıl kullanıyor? Kadınlar ne zaman kendileri için yaşayabiliyor, düşünebiliyor, üretebiliyor ve karar verebiliyor?

Belki de eşitlik mücadelesinin en önemli başlıklarından biri budur. Çünkü zaman, yaşamın kendisidir. Bir insanın zamanı üzerindeki tasarrufu arttıkça özgürlüğü de artar. Kadınların kendi zamanları üzerindeki söz hakkı güçlendikçe, toplumsal yaşamın bütün alanlarında daha güçlü, daha özgür ve daha eşit bir gelecek mümkün hale gelir.

Bu nedenle bu sayıyı yalnızca bir okuma deneyimi olarak değil, bir düşünme ve birlikte mücadele etme çağrısı olarak değerlendirik. Her yazının, her deneyimin ve her haberin ortak bir mesajı var: Eşitlik kendiliğinden gelmez; dayanışmayla, örgütlenmeyle ve kararlılıkla inşa edilir.

Sevgili kadınlar,

Bugün karşı karşıya olduğumuz güçlükler ne kadar büyük olursa olsun, tarih bize kadınların birlikte hareket ettiklerinde toplumu değiştirebildiklerini göstermektedir. Umudu büyüten de budur.

Bu sayfalarda yer alan her hikâye, her mücadele ve her kazanım, daha adil bir geleceğin mümkün olduğuna dair inancımızı güçlendiriyor.

Kadınların emeğinin görünür olduğu, zamanlarının kendilerine ait olduğu, eşitliğin bir talep değil yaşamın doğal parçası haline geldiği bir dünya umuduyla...

Dayanışmayla ve sevgiyle.

Sevgilerimizle...

Tez-Koop-İş Kadın Dergisi Ekibi

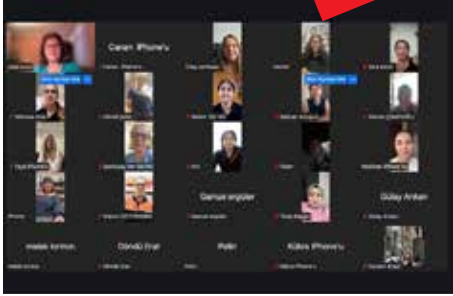

TEZ-KOOP-İŞ
KADIN

4 Sendikamız Genel Kadın
Çalışma Kurulları
Çevrimiçi Toplantısı
Gerçekleşti

MERHABA
KADINLAR

12 Özel İtalyan Lisesi
Öğretmenlerinin 123 Günlük
Tarihi Zaferi

SENDİKAMIZDAN

23 Foça'dan Yükselen Güçlü
Ses: Toprağa Özgürlük, Sofraya
Adalet, Kırsalda Kadın Emeline
Güvence!

28 8 Mart Dünya Kadınlar Günü:
Karanlığı Yırtacak
Dayanışmamız Var!

TEZ-KOOP-İŞ TE
8 MART

60 Helena Norberg-Hodge:
Hep Birlikte Ne Yapabileceğimiz
Sorusunun Peşine Düşen Kadın

ÖNCÜ KADINLAR

64 Kazanan
Kadın Emeli!

SPOR

Sayı: 23 / Mayıs 2026
Tez-Koop-İş Sendikası
Yayın Organı

Tez-Koop-İş Adına Sahibi
Haydar Özdemiroğlu
Genel Başkan

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mustafa Eberliköse
Tez-Koop-İş Sendikası
Örgütlenme Birim Müdürü

Yayın Hazırlığı ve Düzenleme
Genel Eğitim Sekreterliği

Editör
Prof. Dr. Nejla Kurul

Katkıda Bulunanlar
Berfin Diren Demirkaya
Demet Eşmekaya Selçuk
Prof. Dr. Nejla Kurul
Nur Sena Gelal Nusretoğlu
Tuğçe Şenel

Yasal Haklar
Bu dergide yer alan yazı, makale,
fotoğraf ve tasarım unsurlarının bir
bölümü veya tamamı (elektronik
ortamda çoğaltmak da dahil) alın-
tının kaynağı belirtilerek yapılabilir.
Yazılardaki görüşler yazarlarına
aittir ve sendika tüzel kişiliğini hiçbir
biçimde bağlamaz. Dergiye iletilen
yazı, belge, fotoğraf, karikatür gibi
ürünler geri gönderilemez.

**Yönetim Yeri ve
İletişim Adresleri**
Tez-Koop-İş Sendikası
Genel Merkezi
Mebusevleri Mah. İller Cad. No:7
06580 Tandoğan- Ankara
Tel: 0312 213 34 44
Faks: 0312 213 34 30
İnternet: www.tezkoopis.org
Elektronik posta:
tezkoopiskadin@tezkoopis.org

Baskı
Ziraat Grup Matbaacılık
Bahçekapı Mahallesi 2534. Sokak No: 18
Etimesgut-Ankara •
Tel: 0312 384 73 44 • 0312 384 73 45 •
Sertifika No: 48052

Yayın Türü: 3 Aylık,
Yaygın Süreli Yayın
ISSN: 2630-5658

Baskı Tarihi: Temmuz 2026

Yayın Türü: Yaygın Süreli Yayın
Görseller:
<https://www.shutterstock.com/>
<https://www.freepik.com/>

İçindekiler

MAYIS 2026

DENEME

25 Kadınların Zamanı Kimin?
Prof. Dr. Nejla Kurul

HAYAT ve RAKAMLAR

42 Daha Uzun Yaşamak Yetmiyor,
Eşit Yaşamak İstiyoruz!
Berfin Diren Demirkaya

SENDİKAMIZDAN

45 İçimize Yerleşen Yoksulluk
Demet Eşmekaya Selçuk

SENDİKAMIZDAN

Genel Kadın Çalışma Kurulu Çevrimiçi Toplantımızı Yaptık! Ne Konuştuk Ne Talep Ettik?..... 5

SÖYLEŞİ

İtalyan Lisesi Öğretmeni Başak Baysallı Diyor ki: / Prof. Dr. Nejla Kurul..... 14

Gaziantep Üniversitesinde Kadın İşçiler Neden Sendikamız Tez-Koop-İş'e Geçtiler?: 17

SENDİKAMIZDAN

Migros Depo İşçisi Arkadaşlarımız, Kadın Arkadaşlarımız! Aramıza Hoş Geldiniz! 19

Demokrasi Sandıkta Başlar, Yaşamın Her Alanında Sürer!

Kadınların Seçme ve Seçilme Hakkını Savunmak..... 21

TÜRKİYE'DE 8 MART 31

DÜNYADA 8 MART 37

SENDİKAMIZDAN

"Engelleri Birlikte Aşıyoruz" Broşürümüz Farkındalığımızı Artıracak! 44

Doğurganlık Krizi Nedeniyle Aile ve Nüfus On Yılında Kadınlar:

"Daha Fazla Bakım Yüğü Değil, Daha Fazla Eşitlik ve Güvence!" 47

DENEME

Okuldaki Şiddetin Nedenleri ve Önlemleri Üzerine Düşünceler / Prof. Dr. Nejla Kurul..... 50

Okulda Akran Zorbalığı Karşısında Ebeveynler Olarak Çaresiz Değiliz!..... 53

ÖNCÜ KADINLAR

Tarihte Kadınlar! Öncü Gazeteci Kadınlar..... 56

KİTAP TANITIMI

Sindrella Kompleksi v ve Kadının Zamanı: Bağımlılık Kültüründen Özerk Varoluşa..... 62

zamansizkitchen

Acı Biber Reçeli - Yufka Lahmacun 66

BULMACA..... 67

MANDALA 68

Sendikamız Genel Kadın Çalışma Kurulları Çevrimiçi Toplantısı Gerçekleşti

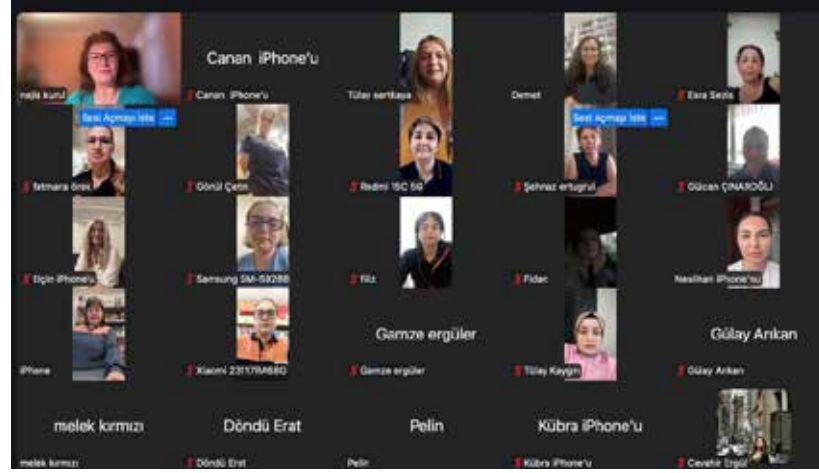
Tez-Koop-İş Sendikası Ana Tüzüğü'nün "Şube Danışma Organları" başlıklı 39/1. maddesi uyarınca şubelerimizde oluşturulan Tez-Koop-İş şubeleri Kadın Çalışma Kurulu üyelerinin çevrimiçi toplantısı, 1 Haziran 2025 tarihinde saat 20.00'de gerçekleştirildi. Toplantı, Sendikamız Eğitim, Basın ve Yayın Birimi adına Prof. Dr. Nejla Kurul ve Tuğçe Şenel'in moderatörlüğünde yapıldı.

Toplantının açılışında konuşan Nejla Kurul, Tez-Koop-İş'in 10 No.lu işkolunun geniş ve farklılıklar içeren yapısıyla tutarlı biçimde kapsayıcı, güçlü ve mücadeleci bir sendika olduğunu vurguladı. Kurul, bu niteliğin şube danışma organlarının etkin biçimde işletilmesiyle daha da güçleneceğini ifade etti. Kadınların kamusal alandaki varoluşlarının çeşitli mekanizmalarla sınırlandırıldığını, "cam tavan" olarak adlandırılan görünmez engellerin nasıl üretildiğini verilerle ortaya koyan Kurul, yaşamın yarısını oluşturan kadınların sendikal alanda üstlenebilecekleri rollerin son derece çeşitli ve dönüştürücü olduğuna dikkat çekti. Demokrasi alanının giderek daraldığı günümüzde, emekçilerin; özellikle de kadın emekçilerin ekonomik, sosyal ve demokratik haklarını koruma ve geliştirme mücadelesinin daha da yaşamsal hale geldiğini belirtti.

Kadınlar ve erkeklerin çocukluktan itibaren farklı toplumsal rollerle yetiştirildiğini ifade eden Kurul, kadınlara daha çok uyumlu olma, kurallara uyma ve başkalarını gözetme davranışları öğretilirken; erkeklerin kendilerini ifade etmeye, alan açmaya ve rekabet etmeye teşvik edildiğini söyledi. Bu durumun toplantılarda söz alma ve kendini ifade etme biçimlerine de yansıdığını belirten Kurul, konuşmanın en temel insanî haklardan biri olduğunu vurguladı. Herkesin eşit biçimde söz alabilmesi için toplantılarda belirli süre uygulamalarının hayata geçirilmesinin, söz sırası takibinin yapılmasının, kolaylaştırıcının süre aşımına eşit biçimde müdahale etmesinin, söz kesmelerin önlenmesinin ve toplantı sonunda söz dağılımının değerlendirilmesinin önemine dikkat çekti.

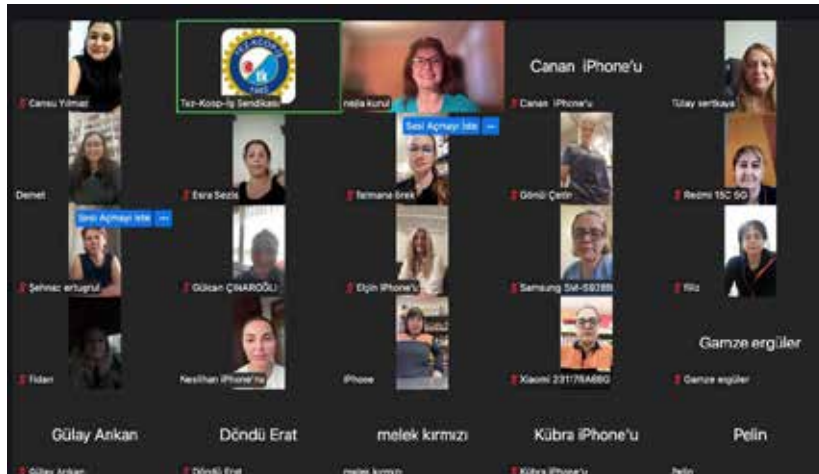
Toplantının devamında Kadın Çalışma Kurulu üyeleri görüş ve önerilerini paylaştılar. Katılımcılar, kadınların güçlenmesinin bireysel gelişim çabalarının yanı sıra kadınlar arasındaki dayanışma ve etkileşimle, ayrıca sendikanın sağlayacağı kurumsal destekle mümkün olabileceğinin altını çizdiler. Yaşamın her alanına nüfuz eden ve çalışma hayatında farklı biçimlerde ortaya çıkan toplumsal cinsiyet eşitsizliğiyle ancak örgütlü bir mücadele yoluyla baş edilebileceğini kendi deneyimlerinden hareketle dile getirdiler.

Kadın Çalışma Kurulu üyeleri; sendikamızda ortak okuma ve yazma pratiklerinin geliştirilmesini, sosyal medya çalışmalarında, işyeri ziyaretlerinde, toplu iş sözleşmesi süreçlerinde ve üye toplantılarında kadın üyelerin ve temsilcilerin daha görünür hale gelmesini önerdiler. Kadın çalışmalarının sendikal ya-

şamın sınırlarında tutulmaması, aksine desteklenerek güçlendirilmesi gerektiğini vurguladılar. İşyerlerinde kadına yönelik şiddet ve tacizle mücadele amacıyla sendika bünyesinde özel bir birim oluşturulmasının önemli bir başlangıç olacağı ifade edildi. Ayrıca toplu iş sözleşmelerinde kadın emekçilerin haklarını geliştiren ve ayrımcılığı önleyen hükümlere daha fazla yer verilmesi, kadınların sendikanın tüm karar alma ve yönetim mekanizmalarında daha etkin rol üstlenmesi ve Kadın dergisinin okunurluğunu artıracak çalışmalar yapılması gerektiği belirtildi. Toplantı, kadınların birlikte mücadele ettiklerinde daha güçlü oldukları vurgusuyla sona erdi.

Akşamın yorgun saatlerinde toplantımıza katılan kadın çalışma kurulu üyelerimize, toplantının düzenlenmesine katkı sunan şube başkanlarımıza ve şube sekreteri arkadaşlarımıza teşekkür ediyor; ortak mücadelemizi büyüten bu buluşmayı ve dayanışmayı selamlıyoruz.

Genel Kadın Çalışma Kurulu Çevrimiçi Toplantımızı Yaptık! Ne Konuştuk Ne Talep Ettik?

Tez-Koop-İş Kadın

Nejla Kurul: Arkadaşlarım merhaba sizleri sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. Öncelikle kadın dergimizin 22. sayısının hazırlandığı müjdesini vermek isterim. Dergimiz, kısa bir süre sonra elinize geçecek ve dijital PDF formatı sizlerle paylaşılacak. Dergiye okuduğunuzda, yürütmekte olduğumuz kadın çalışma kurullarının etkinliklerini ve çalışmalarımızı nasıl sürdürdüğümüzü göreceksiniz. Bu çevrim içi toplantılarda sizlerin neler söylediğini ve neleri talep ettiğini de derledik; hatta bu taleplerin bir kısmını ana dergimiz olan Tez-Koop-İş Dergisine aktarmaya çalışıyoruz. İkinci olarak, bu dönemde, editörlüğünü yaptığım **Engelleri Birlikte Aşıyoruz** broşürümüz de yayımlandı. Hepimizin hayatında çeşitli engeller var; ancak kimi bedensel engeller çalışma hayatını ve toplumsal yaşamın diğer alanlarını çok ciddi biçimde etkiliyor.

Tuğçe Şenel: Herkese yeniden iyi akşamlar. Geçtiğimiz bayramda eşimin memleketinde kadın meselesiyle ilgili bazı problemlerle karşılaştım. Hatta bunun üzerine bir şeyler yazmak istedim ama kendi içimde çeliştiğim anlar oldu. Bir sivil toplum örgütüyle birlikte olmak ve sendikada çalışmak beni çok gururlandırıyor; bu çabamın ne kadar değerli olduğunu fark ettim. Sendikalı olmayı, bir kadın topluluğu ile birlikte öğrenmeyi çok önemsiyorum. 2018'den beri çıkan kadın dergimizin üyelerimize, temsilcilerimize ve bizimle birlikte olmak isteyen tüm kadın arkadaşlara yararlı olduğunu düşünüyorum.

Bayramda karşılaştığım kadınlar, bizlerin çok iyi bildiği konulardan o kadar habersizdi ki... Bizler kendi aramızda bilgiyi çok güzel yayıyoruz ama ne yazık ki yerelde durum böyle değil. Bu yüzden örgütlü olmanın önemini bir kez daha anladım. Kadınların birlikteliği muhteşem bir şey. Kadınların bazı konulardaki söylemlerine çok şaşırmıştım; çünkü kadınlar ne kadar güçlü olduklarını ve kendilerini nasıl savunabileceklerini bilmiyorlar. Bunu onlara anlatmamız, 8 Martlarda ve 25 Kasımlarda sesimizi daha gür duyurmamız gerekiyor. Her şehrin, her ilçenin ve her mahallenin kadınları birbiriyle dayanışma içinde olmalıdır. Bu saatte burada dayanışabildiğimiz için herkese ve başta

Nejla Hocama çok teşekkür ediyor, iyi toplantılar diliyorum.

Demet Eşmekaya Selçuk, Ankara 1 No.lu Şube İşyeri Temsilcisi, A.Ü. Tömer- Nejla Hocam, sizinle çalışmaya başladığımızda bir fikrimden söz etmiştim. Bunu burada yinelemek istiyorum. Türkiye genelinde okumayı seven kadın üyelerimiz ve temsilcilerimizle birlikte bir kitap kulübü kurabilir miyiz?

Buluşmalarımız çok sık aralıklarla olmasa bile, iki-üç ayda bir çevrimiçi kanallarla bir araya gelip, birlikte belirleyeceğimiz kadın sorunlarına yönelik spesifik kitapları değerlendirebiliriz. Bu etkinlik dergimiz ve sendikamızın internet sayfası için de güzel bir zenginlik ve haber kaynağı olacaktır. Bildiğim kadarıyla bunu yapan başka bir sendika da yok; dolayısıyla ilk olma anlamında önem taşıyor. Eğer böyle bir adım atılırsa, gönüllü olarak çalışmaya ve emek vermeye hazırım.

Nejla Kurul: Teşekkürler Demet. Yoğunluktan dolayı her iyi fikri hemen hayata geçiremiyoruz ne yazık ki ama inisiyatif alırsanız birlikte yapabiliriz diye düşünüyorum, kitap belirleme sürecini kadın arkadaşlarla birlikte belirleyebiliriz. Sadece kadınlara özgü kitaplardan oluşan bir seçki oluşturabiliriz. Bunu birlikte olgunlaştıralım.

Şehnaz Ertuğrul, Antalya Şube, Sosyal Güvenlik Kurumu- Sosyal Güvenlik Kurumunda çalışıyorum ve aynı zamanda iş yeri temsilcisiyim. Bu konuyu her toplantıda dile getiriyorum ama tekrar vurgulamak istiyorum: Kurumlardaki ve toplantılardaki kadın temsiline azlığı beni çok rahatsız ediyor. Katıldığımız

toplantılarda her zaman belirgin bir erkek egemenliği hakim. En son kurumumuzun bir toplantısına gittiğimizde, yaklaşık 100 kişiden sadece 5'i kadındı. Bu farkındalığı ve algıyı artırmak, sesimizi başkanlığa ve gerekli mercilere duyurmak istiyorum; çünkü sayımız gerçekten çok az.

Erkekler kendi aralarında hızla gruplaşıyorlar ve bizler hâlâ dışlanan kesim konumunda kalıyoruz. Mola verildiğinde dışarıya bir şeyler içmek için çıktığımda azınlıkta olduğum için tüm dikkatler üzerime çekildi. Şahsen ben bundan rahatsız olmam; ancak başka bir kadın arkadaşımız rahatsız olduğu için koridora çıkıp hava alamadı. Bu durumu genel bir dışlanma hissini aktarabilmek için anlatıyorum. Sendikada mekanlarında da eğitimlerde de kadın sayısı çok az. Kendi içimizden başlayarak buna bir çözüm bulmalıyız. Katkı sunabileceğimiz bir nokta varsa biz de destek olalım; bu sayıyı nasıl artırabileceğimizi konuşmalıyız.

Mümkün olduğunca bütün etkinliklere ve toplantılara katılıyorum. İki çocuk annesiyim; çocuklarım 25 ve 27 yaşlarında. Kendilerini kurtardılar ama nihayetinde evde bir düzen yürütülüyor. Toplantılara katılabilmek için ailemden ödün veriyorum. Bu toplantılara diğer arkadaşlarımız da katılım gösterirse, en azından çoğunluk sağlayarak sesimizi daha gür çıkarabiliriz.

Nejla Kurul: Haklısınız. Sendikal çalışmalara kadınların katılımı düşük ve evde, işyerinde ve sendikada farkında olarak ya da olmayarak yeterince desteklendiklerini düşünmüyorum. Kimi zaman kadınların "evle ilgili yüklerinden dolayı zaten yapamayacağı" düşünülerek kadın yöneticileri ve temsilcileri 'korumak ve kollamak' adına kadınlar sendikal süreçlerin dışında bırakılabiliyorlar. Burada olumsuz bir niyet olmasa da kadınları sendikal alandan dışarıda bırakan bir süreç izlenmiş oluyor.

Bu olgunun toplantılarımızla ilgili başka bazı yönleri var. Kadınlar genellikle sözün uzatılması durumunda uyarılara daha hızlı uyum sağlayarak derdini kısaca anlatmaya çalışırken, erkeklerin her alanda olduğu gibi konuşma süreçlerinde de zamanda yer kaplama durumu söz konusu oluyor. Toplantılarda kadınların sözü daha sık kesiliyor ve moderatörler erkeklere kıyasla kadınlara daha çok müdahale ediyor. Ayrıca kadınlar yanlış bir şey söylediklerinde ya da eleştiride bulunduklarında "agresif" veya "dağıtıcı" olarak etiketlenme riskiyle daha çok karşılaşılıyorlar. Kadınlar olumsuz deneyimleri nedeniyle kendi kendilerini de sınırlayabiliyor, oto sansür uygulayabiliyorlar. Yeterince aktif

olamayışımızın nedenlerinden biri, erkekler kadar rahat bir sosyal hayatımızın olmamasıdır. Ev içi yükümüz de ağır; okuyarak ve yazarak kendimizi geliştirme olanaklarımız da sınırlanıyor. Erkekler ise sosyalleşme bakımından şanslı oldukları için sohbetlerini genişletip hem mekanda hem de zamanda daha fazla alan kaplayabiliyorlar. Ancak bu sorunların tamamını aşabilir, birlikte güçlenebiliriz.

Böyle durumlarda, ortamda tek bir kadın bile olsak, orada bulunmanın ve diğer kadınları temsil etmenin guru ruyla var olmalıyız. Az sayıda veya tek başımıza da olsak da; "Tüm dünyadaki, Türkiye'deki ve Tez-Koop-İş'teki kadınlar adına söz alıyorum" diyerek kendimizi güçlendirebiliriz. Söz sırasının adil dağıtılması için süre sınırının belirlenmesini veya bir konuşma listesi tutulmasını talep edebiliriz. Toplantı kolaylaştırıcısının kadınlara destek olması, eşit konuşma dengesini sağlaması ve söz kesenleri nazikçe uyarması gerekir. Toplantı sonlarında da söz dağılımının cinsiyet bazında değerlendirilmesi yapılarak gelecek toplantıların daha dengeli örülmesi sağlanabilir.

Şehnaz Ertuğrul, Antalya Şube, Sosyal Güvenlik Kurumu- Bu toplantılar planlanırken başkanlık düzeyinde "Toplantılarda kadın temsilci bulundurulmalı" biçiminde bir norm geliştirmek veya kota uygulamak olamaz mı? En azından bu sayede görünürlüğümüzü ve sayımızı artırabiliriz diye düşünüyorum.

Nejla Kurul: Bu öneriyi genel merkez yönetimi ve şube başkanlarımızla zaman zaman konuşuyoruz. Her talebimiz dergilerimizde yayınlanıyor. Şubelere toplantı raporlarını da göndermeliyiz. Şubelerimizin kadınların katılımı konusuna yaklaşımları birbirinden farklı diye düşünüyorum. Şube yönetimlerinin çok yoğun tempoları var; ev ile ilgili sorumlulukları nedeniyle kadınların sendikal ziyaretlere, toplantılara ve diğer etkinliklere katılımı daha planlı bir çalışmayı gerektiriyor. Gözlemlediğim olumlu bir gelişme de var; kadın temsilcileri ve üyeleri destekleme eğilimi kısmen de olsa artıyor. Şehrin özellikleri, bölgenin yapısı ve iş kolunun niteliği bu durumu etkiliyor; dolayısıyla bir yandan zorunlu uygulamaları düşünürken bir yandan da sendikada toplumsal cinsiyet eşitliği politikamızla şube yönetimlerini duyarlık geliştirme ve sürekli motive etme çabası içinde yol almalıyız. Şunu yaşarken öğrendik ki sendikal hayat da siyaset de ısrarcı olmayı ve inatla çalışmayı gerektiriyor.

Tülay Sertkaya, İstanbul 4 No.lu Şube, Migros- Teşekkürler, yine çok güzel konulara değindik. Emeğimiz gerçekten paha biçilemez. Bir iş yeri temsilcisi olarak çok gururluyum; çünkü iş yerimde kadın çalışan sayısı oldukça fazla. Çocukluğumdan beri kadınların ellerinden tutmayı, onlara destek olmayı misyon edindim.

Burada aranızda olmak çok güzel. Kadınları hakları, iş hayatı ve günlük yaşamları konusunda bilgilenmek, dertlerimize derman olmak bana çok büyük bir mutluluk veriyor. Kendini işine adanmış biri olarak iş arkadaşlarıma daha çok zaman ayırıyor ve onları can kulağıyla dinliyorum. Kadınlar benim için çok kıymetli; kadın demek dünya demektir.

Nejla Kurul: Evet Tülay, kadınlar gerçekten çok kıymetli. Ancak erkek üstünlüğüne dayalı bir dünyada/toplumda yaşıyoruz; toplumsal hayata ve kadın cinayeti verilerine baktığımızda bu gerçeği net bir şekilde görüyoruz.

Size bazı istatistiki bilgileri aktarmak isterim: Doğurganlık hızı 2021'de 2.38'den 1.48'e düşmüş durumda ve siyasal iktidar bunu artırmak için politikalar üretiyor. Hayatın yarısı kadınlar diyoruz; ancak milletvekillerinin sadece %19.9'u kadın. Bakanlar kurulunda 16 erkeğe karşı sadece 1 kadın bakan var. Belediye başkanlıklarında il düzeyinde kadın oranı %13'leri bulmuşken, genel yerel yönetimlerde bu oran %5.6 civarındadır. Valilerin ise sadece %4.9'u kadın, %95'i erkektir; yani kadın temsili her alanda çok zayıf.

Ev içi emeğe baktığımızda; kadınlar günde ortalama 4 saat 35 dakika harcarken, erkeklerin harcadığı süre araştırmalara göre sadece 53 dakikadır. Her üç kadından ikisi istihdamın dışında; bu anlamda bizler ekonomik bağımsızlığını kazanabilmiş şanslı azınlığız. Kadınlar istihdamda yer alabildiklerinde bile işsizliği erkeklerden daha yoğun yaşıyorlar. Dolayısıyla katetmemiz gereken çok yol var. Gerçekçi bir umutla çalışmalı; kadın çalışma kurullarında katılımı, temsilci, delege ve yönetici sayımızı artırmalıyız. Bu tartışmalardan geleceğin siyasetçileri, sivil toplum kuruluşlarının öncü ve kurucu kadınları çıkacaktır.

Kadınlar eril dilden, cinsiyetçi yaklaşımlardan rahatsız olup bu ortamlardan kaçmamalıdır. Tam aksine, o ortamlarda var olmalı, dönüştürmeliyiz. Kendi yükümüzü hafifletip kendimizi yetiştirdiğimizde, gelecekte bu kurullardan yetişen birçok arkadaşımızın şubelerde temsilci ve yönetici olduğunu, iş yerlerini ziyaret ederek örgütlenme çalışmalarına ciddi destek verdiğini göreceğiz. İşte o zaman çok daha etkin bir Tez-Koop-İş çalışma anlayışına doğru evrileceğiz.

Tülay Kargın, İstanbul 5 No.lu Şube, Sosyal Güvenlik Kurumu İşyeri Temsilcisi: Hocam, çok güzel bir çalışma hazırlamışsınız. Bir de şöyle bir garip uygulama var. İş yerlerinde "kadın-erkek eşittir" denilerek özellikle fiziksel olarak ağır kimi işlerin kadınlardan beklenmesi, bakımla ilgili işlerin kadına yüklenmesi ma-

dalyonun diğer yüzüdür. Birçok konuda erkek personel maalesef sorumluluk almaktan kaçınıyor; en basitinden bir misafir karşılamada veya ikramda iş hep kadına kalıyor. Aynı unvanda ve aynı ücretle çalışmamıza rağmen kadınlar daha fazla eziliyor ve idareciler de bu durumu suistimal edebiliyor.

Ben Pendik Sosyal Güvenlik Kurumunda çalışıyorum ve iş yeri temsilcisiyim. 14 ve 16 yaşlarında iki kızım var. Sizin de belirttiğiniz gibi hem işte hem evde büyük bir emek veriyoruz. İşe gitmeye cesaret edemeyen, baskılanmış çok sayıda kadın var. Benim annem de gençliğinde kırsal kesimde yaşadığı için babam tarafından çok ezildi ve bu potansiyelini değerlendiremedi; bu yüzden tüm kadınların sesini duyurmak istiyorum. Erkek çalışanların da unvanlarının gerektirdiği tüm işleri yapması ve iş yerlerindeki bu adaletsiz iş dağılımının düzeltilmesi gerekir.

Nejla Kurul: Haklısın Tülay. Geçmişte bir üniversitede kadın akademisyenlerin, "Bölümdeki tuvaletleri kadın işçiler temizlesin, erkekler iyi temizleyemiyor" dediğine şahit olmuştum. Temizlik bir eğitim meselesidir; gerekli eğitimi alan her birey bu işi nitelikli bir şekilde yapabilir. Ancak kurumlarda idari çözümler üretilirken kolaycılığa kaçılıp personelin yeri değiştiriliyor ve yük yine kadınların üzerinde kalıyor. Nezaketimizden dolayı o an ses çıkaramadığımız bu durumlar kronikleşiyor.

Tülay Kargın, İstanbul 5 No.lu Şube, Sosyal Güvenlik Kurumu İşyeri Temsilcisi: Kesinlikle hocam. Kendi birimimde yaşadığım için biliyorum; erkek personel temizliği iyi yapamadığında çözüm yine kadın personelin üzerinde bulunuyor ve bu durumun sonu gelmiyor.

Nejla Kurul: İşte bu durumda kadınlar olarak bir araya gelip birlikte hareket etmeliyiz. İş yerinde yönetimle görüşerek kadın-erkek eşitliğinin adil bir şekilde uygulanmasını talep edebiliriz. Karşı taraf, «Biz de sizi ağır işlerden koruyoruz» argümanı ile geldiğinde, bizim de hazırlıklı olup güçlü cevaplar üretmemiz gerekir. Temsilciler ve üyeler olarak bir araya gelip bu konuları makul bir dille anlattığımızda yöneticileri de erkek çalışma arkadaşlarımızı da ikna edebiliriz.

Cansu Yılmaz, Adana Şube Mersin, Mjet- Herkese iyi akşamlar. Ben de benzer bir durumu iş yerimde gözlemledim. Genç evli kadın arkadaşlarımızda ciddi bir motivasyon ve cesaret eksikliği var. Ben Migros'ta çalışıyorum ve yeni bir mağazaya geçiş yaptım; orada beş kadın arkadaşla birlikte çalışıyoruz ve yöneticimiz

erkek. Bayram izni kullanımıyla ilgili bir haksızlık yaşandığında kadın temsilci arkadaşımız duruma müdahale etti; ancak arkasını döndüğünde diğer kadın arkadaşlar tarafından yalnız bırakıldı. Onlara arkadaşlarının kendi haklarını savunduğunu hatırlattığımda, «Ne yaparsak yapalım sonuçta müdürün dediği olacak, bir şekilde kılıfına uydururlar» diyerek erkenden havlu attıklarını gördüm.

Temsilci arkadaşım ile konuştuğumda bu cesaret eksikliğinin genel bir sorun olduğunu onayladı. Kadınlar evde de iş yerinde de çok yoğun çalıştıkları, beden ve psikolojik olarak yorgun oldukları için mücadele etmek istemiyorlar. Mersin'de "Tez-Koop Kızları" adıyla ayda bir kez toplanıp iş konuşmadan birbirimize destek olacağımız bir grup kurdum; ancak katılım çok az oldu. Gerekçe olarak yine yorgunluk ve ev içi sorumluluklar gösterildi. Bu durum motivasyonumu kırsa da inatla devam edeceğim. Dergimizde cesaret ve motivasyon üzerine yazılara yer vermek bu anlamda çok faydalı olabilir.

Nejla Kurul: Çok güzel ifade ettin Cansu. Hiçbir şeyin değişmeyeceği düşüncesi yaygın. İfade özgürlüğünün ve insan haklarının gerilediği bu dönemde ülkenin genel ruh hali ortada. Kadınlar çocukluktan itibaren "Kızlar çok konuşmaz, aman ses çıkarma, başın belaya girmesin" telkinleriyle büyütülüyor. Filozoflar keder ve sevinç adında iki temel duygudan bahsederler. İçimize sinerek, severek yaptığımız işler sevinç yaratır ve bu duygular bulaşıcıdır. Siz ortama sevinç ve enerji taşırsanız bu duygu diğerlerine de bulaşır. Cansu'nun bu inatçı ve kararlı duruşu diğer arkadaşlara da sirayet edecektir.

Akşamın bu saatinde burada toplanarak birbirimizi anlama merakı ve sevinciyle olumlu bir şey yaratıyoruz. Konuşma cesareti, aklımıza gelen her şeyi fütursuzca söylemek değil; yöneticimize, iş arkadaşımıza veya ailemize derdimizi en uygun dille nasıl anlatabileceğimiz

üzerine derin düşünme sürecidir. Temsilcilerin görevi de tam olarak budur; bir araya getirmek, motive etmek ve harekete geçirmektir. Susan, sadece emirlere boyun eğen insanlar olmayı reddediyoruz; çünkü bizim düşünme, konuşma ve duygulanma gücümüz var.

Esra Seziş, İstanbul 6 No.lu Şube, Migros- Gelecek yıl mad-di imkanlar el verirse Kadınlar Günü için kısa bir film projesi gerçekleştirmeyi düşünüyoruz; şu an fikir aşamasındayız.

Nejla Kurul: Esra, bunu yapmak için 8 Mart'ı beklemenize gerek yok. Şimdiden kısa videolar çekebilir ve bunları daha sonra birleştirerek kullanabiliriz. Örneğin geçtiğimiz günlerde yorgunluktan bitkin düşüp kahve sunarken bayılan bir kadın çalışanın videosu sosyal medyada çok büyük ses getirmişti. Yaşadığımız sorunları, müşterilerle veya iş yerindeki yönetimle olan ilişkilerimizi bu şekilde görselleştirerek dillendirebiliriz. Şubelerin bu tür özgün projelere destek vermesi konusunda genel başkanımız da oldukça olumludur; makul bütçeli projeler hayata geçirilebilir.

Gönül Çetin, İzmir 1 No.lu Şube Sendika Temsilcisi, Migros- İyi akşamlar. İzmir 1 No.lu Şubeye bağlı olarak çalışıyorum ve 6 yıldır temsilciyim. Bence asıl mesele kadının ne kadar istemesidir; çünkü kadın çok güçlü bir varlıktır. Ben 28 yaşında, 5.5

yaşında bir çocuğum varken eşimi kaybettim; o günden beri hem anne hem babayım, evimin hem kadını hem erkeğiyim ve bu süreci başarıyla yürütüyorum. Elbette zorlukları var; iş yerindeyken aklınız evde kalıyor, ertesi günün planlamasını tek başınıza yapıyorsunuz. Ancak «Yalnız bir kadıyım, sendikaya giremem, aktif olamam» demek yerine tam tersine mücadele etmeliyiz. Şubemiz kadın katılımını çok destekliyor. Bence birilerinin bize alan açmasını beklemek yerine, biz kendimiz o alanlara talep göstermeliyiz.

Bu toplantıda çok daha fazla üyenin olması gerekirdi; hepimiz fedakârlık yaparak, çocuğumuzdan veya işimizden vakit ayırarak buraya katılıyoruz. Sendikalı olmak bana toplum içinde konuşma özgüvenini kazandırdı. Arkadaşım Elif ile birlikte şube yönetimindeyiz ve sendikanın her alanında varız. Ancak bazı arkadaşlar sendikal izin yazdırıp toplantılara katılım göstermiyor ya da ev işlerini gerekçe göstererek erken ayrılıyor. Kendi tırnaklarımızla buralara gelmeli ve sorumluluk almalıyız. Bilinçli bir temsilci olarak yeri geldiğinde masaya yumruğumu vurup haklarımızı savunabiliyorum. Sendikamız da bu platformları sağlayarak bizi sonuna kadar destekliyor; bizim de kendimizi daha çok göstermemiz gerekiyor.

Nejla Kurul: Teşekkür ederim Gönül, bu konuşmayla bize bir özleştirme yapma fırsatı sundunuz. Hayatın farklı dönemlerinde çekingen kaldığımız, ev içi rollere gömüldüğümüz veya hayatımıza yeni anlamlar aradığımız evreler olabilir. Sendikal faaliyet sadece kendimiz için değil, tüm sınıf mücadelesi ve kadınlar için çok önemli bir araçtır. Sendika bize evimiz ve iş yerimizin dışında üçüncü bir güvenli alan açıyor; yeni sosyal ilişkiler ve dayanışma ağları kurmamızı sağlıyor. Ne istediğini bilen, zorlukların üstesinden gelecek güçlenen kadın modelini hep birlikte inşa edebiliriz.

Cevahir Ergül, Kocaeli Şube, Sendika Temsilcisi, Kocaeli Barosu- Kocaeli Barosu'nda çalışıyorum ve iş yeri temsilcisiyim. İş yerimizde daha önce erkek bir temsilci vardı; yürüttüğümüz çalışmalar neticesinde kadın temsilci olarak yoluma devam ediyorum. Toplu sözleşme sürecimizi tamamladık, yakında yeni-

sine başlayacağız. Şehnaz Hanım'ın değindiği konular gerçekten kanayan yaramızdır.

Bugün toplantı öncesinde Migros'un 2024 yılı cinsiyet dağılım endeksine baktım; çalışanların %46'sının kadın, %54'ünün erkek olduğunu belirtmişler. Çalışanların neredeyse yarısı kadinken ve bu kadınların çoğu sendikamız üyesiyken, sendikal görünürlüğümüz neden bu kadar az? Bu durum ciddi bir tartışma konusudur. Gönül Hanım'ın her söylediğine katılmak ise maalesef mümkün değil; çünkü her kadın aynı içsel gücü kendisinde bulamayabilir veya imkanları elveremeyebilir. Sürekli güçlü olmak zorunda olmak da yorucu bir durumdur; güçlü olmak zorunda değiliz.

Sendikamızın sosyal medya hesaplarına baktığımda genellikle masanın etrafında toplanmış erkek yöneticilerin fotoğraflarını görüyoruz, kadın görünürlüğü çok zayıf.

Kadınlar olarak kendi aramızda iletişim grupları kurarak bu konuları, sendikal süreçleri konuşmalı ve örgütlenmeliyiz. Kitap kulübü fikrini de çok değerli buluyorum. Bu toplantıların daha sık aralıklarla yapılmasını talep ediyorum; çünkü bizlerin yan yana gelmesi ve dertleşmesi çok kıymetlidir.

Nejla Kurul: Bu toplantıların yapılması tüzük ve yönetmelik gereği zorunlu, bu aralıklarla mutlaka buluşmalıyız; çünkü sendikanın yoğun gündemi içinde kadın meseleleri ikinci planda kalabiliyor. Erkek yöneticilerin iş yeri ziyaretlerinde kadın uzmanları veya temsilcileri yanlarında götürmekten çekinmesi, kadınların olduğu ortamlarda daha dikkatli konuşulmak zorunda kalınması, diğer bir değişle rahat edememeleri veya cinsiyetçi reflekslerden kaynaklanıyor olabilir. Bu yapay korkuları ve engelleri aşmak için çözümler üretmeli ve bunları cesaretle konuşmalıyız.

Cevahir Ergül, Kocaeli Şube, Sendika Temsilcisi, Kocaeli Barosu- Kesinlikle hocam. Bu doğrultuda, geçmiş dönemlerdeki eksikliklerin telafisi olarak bizlerin daha sık bir araya getirilmesini talep ediyorum.

Nejla Kurul: İçsel olarak kendimizi güçlü hissetmek çok önemlidir; bir kitabı okurken veya kendimizle baş başa kaldığımızda ne istediğimizi bilmek ve o içsel güce sahip olmak değerlidir. Sendikal alanda en temel ihtiyacımız, sorunlarımızı ifade eden etkili cümleler kurabilmek, kendimizi nitelikli biçimde ifade edebilmektir. Bu da okumayı, pratik yapmayı ve kendimizi zenginleştirmeyi gerektirir. Söz söyleme becerimizi, pratik gücümüzü geliştirdiğimizde toplumsal alandaki gücümüz de artacaktır.

Pelin Tuğba Ulutan, İstanbul 6 No.lu Şube, Migros- Ben bu konuda şanslı azınlıktanım; çünkü şube başkanımız Zekeriya Bey yönetiminde iki kadın yöneticiye yer verdi. Ayrıca mağazadaki şeflerimden biri ve bölge müdürüm de kadın; bu sayede derdimi daha rahat anlatabiliyorum. Ancak bunun bir lüks olmaması

gerekir. Genel olarak erkek egemenliği çok baskın, özellikle siyasette kadın figürü çok az. Bu bilincin öncelikle ailede başlaması gerektiğine inanıyorum. Kitap kulübü fikrine ek olarak; bence kendi deneyimlerimizi ve karşılaştığımız zorluklara yönelik çözüm önerilerimizi içeren bir kitabı biz kendimiz yazmalıyız.

Nejla Kurul: Harika bir öneri Pelin, hem okuyalım hem de yazalım. Deneyimli temsilcilerden yeni başlayanlara bir rehber niteliğinde, karşılaşılan güçlükleri ve çözüm yollarını içeren kolektif bir kitap çalışması başlatabiliriz; bunu mutlaka değerlendirelim.

Gülcan Çınaroğlu, İstanbul 1 No.lu Şube Eğitim Sekreteri, CarrefourSA- İstanbul 1 No.lu Şubede yönetici olarak görev yapıyorum. Toplantılarda sürekli aynı sorunları konuşuyor olmanın ve kadınların oturup kalkmasından kılık kıyafetine kadar her alanda sürekli kendini ispatlamak zorunda bırakılmasından

çok yorulduğum. Bir kadın yönetici olarak en ufak bir mimikte "alınan" veya "kırılınan" olarak etiketlenmek yıpratıcı bir süreç.

Şube başkanımız bir erkek olmasına rağmen kadınlara son derece değer veren, beni bu yolda her zaman destekleyen saygıdeğer bir insandır. Şubemiz, sayısal oranına göre kadın temsilci ve kadın delege sayısı en yüksek olan şubelerden biridir; bunu son seçim sürecinde genel merkezimiz de tescilledi. Bu başarıda genel başkanımızın ve genel sekreterimizin de katkısı büyüktür. Kadın arkadaşlarıma seslenmek istiyorum; en ufak bir sıkıntınızda şubelerimiz ve genel merkezimiz her zaman yanınızdadır. Çabalayarak, inanarak ve cinsiyet ayrımı gözetmeksizin hak ettiğimiz yerlere gelebiliriz.

Şehnaz Ertuğrul, Antalya Şube, Sosyal Güvenlik Kurumu- Yanlış anlaşılmalara önlemek adına bir açıklama yapmak isterim: Antalya Şube Başkanımız kadınlar konusunda son derece destekleyicidir ve ben de yönetim kurulundayım. Yönetimimizde ve disiplin kurulumuzda kadın arkadaşlarımız aktif olarak yer alıyor. Benim önceki serzenişim kendi şubeme veya bölgeye yönelik değildi; daha çok iç ve kırsal kesimlerdeki kısıtlamalara maruz kalan kadın arkadaşların durumuna dikkat çekmek içindi. Batı bölgelerinde kadınların sesi daha gür çıkabiliyor ancak genel anlamda erkeklerin hiçbir çaba sarf etmeden elde ettiği haklara, kadınların sürekli mücadele ederek ve talep ederek ulaşmak zorunda kalması bizleri yoruyor.

Nejla Kurul: Bu tür istatistiki bilgilerin sendikamızda düzenli olarak tutulması ve şube genel kurullarının ardından kadın-erkek delege oranlarının raporlanması gerekir. Türk-İş'e bağlı sendikalar arasında toplumsal cinsiyet eşitliği göstergeleri bakımından ikinci sıradayız; birinci sıradaki sendika ise değerli çalışmalar yürütüyor ancak üye sayısı Sendikamıza göre daha düşük. 120 bini aşan üyemizle, kadın çalışma kurullarımız ve dergimizle aslında

da pek çok alanda ilerideyiz; ancak bu durum tabii ki yeterli değil. Toplantılara katılım göstermeyen şubelerimizi de motive ederek sürece dahil etmeliyiz.

Nermin Savur Şahin, Bursa Şube, Mali Sekreteri, SGK- Herkese iyi akşamlar. Bu toplantılar tüm illerdeki kadın arkadaşlarla tanışmamıza vesile olduğu için çok verimli geçiyor. Kısa bir süre önce şubemizde Nejla Hocam sizin öncülüğünüzde harika bir atölye ve kadınlara terapi gibi gelen çalışma gerçekleştirmiştik; 24 kadın arkadaşımız katılmıştı.

Sendika denildiğinde dışarıdan tamamen erkek egemen bir yapı algısı olduğu için, bazı kadın arkadaşlarımızın eşleri bu duruma tepki gösterebiliyor. Bir arkadaşımızı eğitime davet ettiğimizde, "Eşim orası çok erkek yoğun olduğu için izin vermez" yanıtını almıştım. Erkek arkadaşların birçoğu kadının gücünün farkında ve bunu yönetim süreçlerine katılım konusunda zorluyor, zaman zaman bizler baskılanabiliyoruz. Ben 5 yıldır sendikanın içerisindeyim ve ikinci dönem şube yöneticiliğimi yürütüyorum. Çocuğumun kronik rahatsızlığı olduğu dönemlerde bile görevlerimi hiçbir zaman aksatmadım, eşimle iş bölümü yaparak sorumluluklarımı yerine getirdim. Erkeklerin «Sen evlisin, çocuğun var, yapamazsın» şeklindeki yaklaşımlarla bizim adımıza karar verme yetkisi yoktur.

Sosyal medyada paylaşılan şube ziyaretleri fotoğraflarında tek bir kadın göremediğimizde haklı olarak soruyoruz: Bizler sadece kenarda duracak birer süs müyüz? Kadın güçlenmesini sadece söylemde bırakmamalı, yerelde de hayata geçirmeliyiz.

Nejla Kurul: Süs olarak bile akla gelinmediğinde sorun daha da büyüyor haklısın Nermin. Şube başkanlarının kadınları kapsayan bir ufuk geliştirmesi, ziyaretlerde kadın temsilcilere mutlaka yer verilmesi ve onların sosyal çevrelerinin genişletilmesi gerekir. Erkek yöneticilere de bu doğrultuda etki etmeye çalışacağız ve daha destekleyici bir iş yeri ortamı yaratacağız. Bölgesel dinamikler farklılık gösterebilir; bir kadının şehir dışı ziyaretlerine katılması bazı bölgelerde yadırganabilir ancak bu güven ortamını inatla inşa etmek zorundayız.

Nermin Savur Şahin, Bursa Şube, Mali Sekreteri, SGK-

Bizler sendikaya bilgi ve emeğimizle değer katıyoruz; üyelerimiz sağlıklı bilgiyi bizlerden alıyorlar. Eğer değersizleştirilecek ve itibarsızlaştırılacaksa bu yolda olmamızın bir anlamı kalmaz.

İş yeri ziyaretlerinde sadece erkeklerin konuşması üyeler nezdinde inandırıcılığı azaltıyor; oysa bir kadının göz teması kurarak, empatiyle yaklaşması sendikanın imajını çok daha güçlü kılıyor. Kadın kamusal alana çıkışı bazen eşlerini rahatsız edebiliyor ama bunu kırabilmek için kadınların erkekler karşısında güçlü argümanlar geliştirmesini sağlamalıyız.

Nejla Kurul: Haklısın Nermin. Kadınların, kendilerini basıkılayan eşleriyle sağlıklı diyalog kurabilmeleri için sendika bünyesinde destek çalışmaları yürütebiliriz. Bizler sadece bir kişinin eşi, bir çocuğun annesi değiliz; toplumun bir bireyi, devletin yurttaşıyız. Kamusal alanda var olmalıyız. Yeteneklerimizi sendikada, siyasette ve derneklerde açığa çıkarmak hakkımızdır. Sevgi adı altında sunulan aşırı kıskançlık, aslında kadının yaşam alanını daraltan bir tahakküm ilişkisidir; bunun farkına varmalıyız.

Pelin Tuğba Ulutan, İstanbul 6 No.lu Şube: Nejla Hocam, Hz. Muhammed'in eşi Hz. Hatice'nin de ticaretle uğraşan güçlü bir kadın olduğunu, Peygamber Efendimizin kadını her zaman başının üstünde tuttuğunu eşlerimize, babalarımıza ve abilerimize ilk olarak hatırlatmalı ve anlatmalıyız.

Nejla Kurul: Bu sözün bana bir toplantıyı anımsattı. Geçtiğimiz günlerde katıldığım bir toplantıda muhafazakâr bir kadın arkadaşımız, Hz. Muhammed'in «Bir tarağın dişleri kadar eşit olmalıyız» sözünü hatırlatarak İslam'ın özündeki eşitlik vurgusuna dikkat çekmişti. Dini tamamen kadını kapatan bir yaklaşımla yorumlayan yapıların aksine; bizler evrensel hukuk, insan hakları ve demokrasi ekseninde mücadelemizi sürdürüyoruz.

Arkadaşlarım, bu toplantımız bana da çok büyük bir enerji ve motivasyon verdi; kadın temsilci, delege sayımızı artırmak ve genel kurul sürecine hazırlanmak için daha çok çalışacağız. Yakın zamanda kitap okuma ve değerlendirme günleri gibi etkinliklerle tekrar bir araya gelebiliriz. Birbirimizi güçlendirmek ve özgürleştirmek ev içindeki mutluluğu da artıracaktır; çünkü hayata güvenle ve cesaretle bakan kadınlarla yaşamak erkeklerin de hayatını iyileştirir. Erkek yöneticilere ve şube başkanlarına yönelik toplumsal cinsiyet eşitliği farkındalık çalışmaları yapmayı da gündemimize alalım.

Akşamın bu yorgun saatinde ekranlarınızı açıp katıldığınız için hepinize çok teşekkür ederim. Sosyalleşmek ve bir

arada olmak tek başımıza üretemeyeceğimiz muhteşem bir sinerji yaratıyor; çevrim içi de olsa bu bağları koparmayacağız. Yakın zamanda kadın yöneticilerimizle katılımı daha geniş bir toplantıda tekrar buluşacağız. Hepinize iyi akşamlar, sevgiler ve selamlar.

Özel İtalyan Lisesi Öğretmenlerinin 123 Günlük Tarihi Zaferi

Tez-Koop-İş Kadın

4 Haziran 2026 sabahı, İstanbul'un en köklü eğitim kurumlarından biri olan Özel İtalyan Lisesinin kapısında umudun ezgisi ve 123 günlük inatçı bir iradenin zafer şarkıları yankılandı.

Tez-Koop-İş Sendikası çatısı altında birleşen 14 öğretmen, sadece kendi hakları için değil, bu ülkede emeği sömürülen binlerce özel sektör öğretmenin haysiyeti için çıktıkları yoldan başları dik, hakları hukuki güvenceye alınmış sendikalı emekçiler olarak döndüler. Bu süreç, sadece bir hak arama mücadelesi değil; sınıf mücadelesi tarihine "Türkiye'nin özel öğretim kurumlarındaki ilk öğretmen grevi" olarak kazınan bir zaferin hikâyesidir.

Kast Sistemine Karşı İnsanca Yaşam Kavgası

Her şey, okul duvarlarının ardına gizlenen adaletsizliğe "artık yeter" denmesiyle başladı. Aynı çatı altında, aynı emeği veren öğretmenler arasında bir kast sistemi kurulmuştu. Türk öğretmenler, İtalyan meslektaşlarına oranla 6 kat daha düşük ücretlerle ve çok daha ağır bir iş yükü altında çalışmaya zorlanıyordu. Haftalık 27 saati bulan ağır ders yükü yetmezmiş gibi, İstanbul'un yoksulluk sınırının %40 altında bir yaşam onlara reva görülmüştü.

Okul yönetiminin toplu iş sözleşmesi masasına getirdiği teklif ise gülünçtü: 2025 yılı için %0, 2026 yılı için %15 ve 2027 için yine %0 zam! Diyalog kanallarının bütünüyle

tıkanması üzerine, öğretmenler için grev bir seçenek olmaktan çıkıp onurlarını koruma zorunluluğuna dönüştü. 2 Şubat 2026 günü, eğitim-öğretim yılının ikinci döneminin ilk zili çaldığında, 14 öğretmen sınıflarına değil, okul kapısı önüne kurulan o tarihi grev çadırına adımlarını attılar.

Bürokrasinin ve "Grev Kırıcılığının" Ayazına Karşı Grev Çadırının Sıcaklığı

Grev kolay bir yol değildi. Kışın en sert günlerinde, yağmurun ve ayazın altında o çadırı ısıtan tek şey, öğretmenlerin birbirlerine ve sendikalarına olan sarsılmaz güveni, öğrencilerin sevgisi ve halkın dayanışmasıydı. Ancak direniş büyüdükçe, karşılaşılan baskıların boyutu da ağırlaştı.

Grevin 51. gününde, hukuk tarihine kara leke olarak geçen bir grev kırıcılığı hamlesi yaşandı. Milli Eğitim Bakanlığı, hukuku ayaklar altına alarak, grevdeki 14 öğretmenin yerine devlet okullarından 26 geçici öğretmen görevlendirdi.

Ancak öğretmenler ve Tez-Koop-İş Sendikası teslim olmadı. Okula gelen meslektaşlarına meslek etiğini hatırlatarak derslere girmemelerini sağladılar; bir yandan da grev kırıcılığının son bulması için konuyu yargıya taşıdılar. Ankara 4. İdare Mahkemesi ve İstanbul 4. İş Mahkemesi, bu hukuksuz uygulamaya dur diyerek kesin kararlarını verdi ve grevin 100. gününde bu baskı bütünüyle püskürtüldü.

Mart ayında taraflar prensipte anlaştı. Ne var ki bu kez okul yönetimi sözleşmenin "hukuki bağlayıcılığı olmayan, ucu açık bir niyet beyanı" olarak imzalanmasını dayattı. Öğretmenler, "Hukuk önünde güvence altına alınmış ger-

çek bir sözleşme imzalanana kadar buradayız!" diyerek Türk iş hukukunu ve uluslararası standartları hiçe sayan bu esnek metni ellerinin tersiyle itti.

Direniş Meyvesini Verdi!

123 gün süren bu büyük direniş, sadece okul yönetimini değil, okul yönetimiyle imzalanan resmi ve hukuki bağlayıcılığı olan toplu iş sözleşmesiyle zafere ulaştı. Öğretmenler emsal niteliğinde haklar elde etti.

Ücret Artışı (Euro bazlı)	1 Ocak 2026 itibarıyla %25 brüt artış; 2027 ve 2028 yılları için her yıl %5 artış güvence altında.
Haftalık Ders Yükü	Uluslararası standartlara uygun olarak 20 ders saatine düşürüldü.
Eşitlik Normu	20 saatin üzerindeki her saat ek ders sayılacak ve İtalyan meslektaşların normları üzerinden eşit ödenecek.
13. Maaş Uygunlaması	2026, 2027 ve 2028 yıllarının Aralık ayında, son maaşa kıyasla %25 daha yüksek tutarda 13. maaş.
Ders Süreleri	50 dakikaya indirildi.
Geriye Dönük Ödemeler	2025 yılı kayıpları için iki aylık ücret tutarında geriye dönük toplu ödeme.
Öğretmen Kartı & İzinler	2026 için 1.200 Euro öğretmen kartı (her yıl %5 artışlı) ve gelişmiş sosyal izinler.

"Biz Öğrencilerimize Direnmeyi Göstermek Zorundaydık"

Öğretmenlerin sınıflarına dönmeden hemen önce söyledikleri şu sözler, Özel İtalyan Lisesi grevinin tarihe nasıl kaydedileceğini gösteriyor:

"Biz öğrencilerimizi çok özledik... Biz öğrencilerimize adaleti, dürüstlüğü ve hak aramayı sadece kitaplardaki sayfalarından okuyamazdık; gerektiğinde yan yana durarak, birbirimizin elini tutarak direnmeyi, umut etmeyi onlara göstermek zorundaydık. Bugün, işte bu onurlu duruşun karşılığını bulmasının getirdiği o büyük mutlulukla sınıflarımıza dönüyoruz."

Özel İtalyan Lisesi grevi tüm Türkiye'ye ve özellikle güvencesizlikle ve düşük ücretlerle boğuşan tüm özel sektör öğretmenlerine sönmeyecek bir umut ışığı yaktı. Tek tek yükselen seslerin kolayca bastırılabilceğini ama birleşen emekçilerin ortak çığlığının çalışma yaşamının kurallarını baştan yazabileceğini tüm dünyaya kanıtlayan Özel İtalyan Lisesi öğretmenlerini, onların sözleriyle selamlıyoruz:

"Burada sadece bir toplu sözleşme mücadelesi verilmiyor; burada emeğin, kadın kimliğinin ve insanca yaşama hakkının savunması yapılıyor. İtalyan Lisesi öğretmenleri yalnız değildir; arkalarında milyonlarca kadının dayanışması var!"

Bu tarihi zafer, işçi sınıfı tarihine armağan olsun.

Yaşasın örgütlü mücadele, yaşasın sınıf dayanışması!

İtalyan Lisesi Öğretmeni Başak Baysallı Diyor ki:

**“Müzakere masasında, grev sürecinde, yani
toplu iş sözleşmesine giden yolda
Tez-Koop-İş Sendikası’nın varlığını, gücünü, desteğini
her zaman yanımızda hissettik.”**

Söyleşiyi Yapan: Nejla Kurul / Tez-Koop-İş Sendikası Genel Başkan Danışmanı

Başak Baysallı / Biyografi

1981 yılında Denizli’de doğdu. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’nin Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden 2003’te mezun oldu. Edebiyat üzerine yazıları ve öyküleri çeşitli gazete, dergi ve seçkilerde yer aldı. 2018’de Ölü Kırlangıç adlı öyküsü Sarıyer Belediyesi tarafından düzenlenen Fakir Baykurt Öykü Yarışması’nda ikincilik ödülünün, Ağıt adlı öyküsü ise Nilüfer Belediyesi’nin düzenlediği Yılın Yazarı Sevgi Soysal Öykü Yarışması’nda büyük ödülün sahibi oldu. Çocuk öykülerinden oluşan Tarlakuşu Mahallesi adlı dosyası 2019 Muzaffer İzgü Çocuk Öyküleri Yarışması’nda Bilgi Yayınevi tarafından birincilik ödülüne değer görüldü ve Ekim 2020’de basıldı. Taş Plak adlı öyküsüyle 2020 Smyrna Edebiyat Yarışması’nda birinciliği, Kuş Tamircisi adlı öyküsüyle 2020 Tanpınar Hikâye Yarışması’nda mansiyon ödülünü, Karne Günü adlı öyküsüyle de 2023 100. Yılın Öyküsü Yarışması’nda birincilik ödülünü kazandı. Fresko Apartmanı adlı öykü kitabı Eylül 2020’de, Fresko Apartmanı’ndaki hikâyenin bir parçası olan Sarkaç adlı romanı Kasım 2022’de, üçlemenin son kitabı Başka Zamanların Adımları ise Aralık 2025’te Everest Yayınları tarafından yayımlandı.

Kadın Dergimiz Başak Baysallı'yı üyemiz olarak Özel İtalyan Lisesindeki diğer üyelerimiz gibi mücadele içinde tanıdı. Ancak "tanımak" ne anlama gelir ki? Şaşırmaya devam ediyoruz, insanın iç dünyası bir çokluk! Başak Baysallı çoklu toplumsal katmanların içinde yaşayan, hisseden, düşünen ve yazan bir varoluş. Karşımızda grev yapan mücadeleciler var; aynı zamanda bir yazar! Onu bir pencereden tanıdığımızı sanıyorduk; meğer tanışıklığın ardında uçsuz bucaksız bir gökyüzü varmış! Özcesi, Başak Baysallı ile bir mücadelenin içinde tanıştık, onu tanıdığımızı zannettik; sonra çok etkileyici karakteri karşısında onunla yeniden tanıştık.

- **Son yıllarda kadınlar toplumsal mücadeleler ve grev gibi zorlu bir mücadelenin içinde daha sık yer alıyorlar. Bir kadın olarak Özel İtalyan Lisesinde grev kararını nasıl verdiniz? Bu kolay bir karar değil. İnsanlar farklı güçlere sahip. Greve katılan kadın öğretmenlerin de sayısı bir hayli fazla. Bu karar nasıl verildi, birbirinizi nasıl güçlendirdiniz?**

Başak Baysallı: Okulda 2022 yılında başlayan sorunlarımızı önce bireysel çabalarla çözmeye çalıştık. Okul yönetimiyle görüşmeler yaptık, sorunlarımızı dile getirdik, ancak yönetimden herhangi bir çaba göremedik. Sözleşmelerimizde yer alan "Maaşlara her yıl enflasyon oranında

zam yapılır." maddesinin yönetim tarafından uygulanmaması bardağı taşıran son damla oldu. "Burası böyle, beğenmiyorsanız gidin," diyen yönetime bir yanıt vermeliydik. O günlerde kendime şunu söylediğimi hatırlıyorum: "Başak, bu okuldan kazandığın maaşla artık kendi ayaklarının üzerinde duramıyorsun, bir şeyler yapmalısın, buradaki düzeni değiştirmelisin. Yalnızca kendin için değil, çalışma hayatının başındaki genç meslektaşların için de..." Bir kadın olarak kendi ayaklarımın üzerinde durmalıydım, ailem beni bunun için büyütmüş ve okutmuştu. Kimseye muhtaç olmadan yaşamak için onca sıkıntıya katlanmıştım, karşılığı bu olmamalıydı. Yönetimle örgütlü bir şekilde mücadele etmek için adım atmak hiç kolay olmadı. Kaygılarımızı, korkularımızı aşmamız gerekiyordu. Birbirimize tutunarak ve ailelerimizden destek alarak bu yolculuğa çıktık. Ben tüm korkularımın yüreğimden geçip gitmesine izin verdim, sonra da var gücümle arkadaşlarıma destek olmaya çalıştım, tabii ki onlar da benden desteklerini esirgemedi. Umudumuzu diri tutarak, güzel şeyler düşünerek mücadeleye devam ettik.

- **İtalyan Lisesinin önünde soğuk ve karlı, yağışlı, baharla birlikte sıcak birbirinden oldukça farklı iklim koşullarında grevi sürdürdünüz. Uzunca zamandır okulun içindeyken 'dersimiz direniş' diyerek birden**

dışına çıkmak ve direnmek nasıl bir duygu? Anlatılabilir misiniz?

Başak Baysallı: 2 Şubat'ta öğrencilerimizin alkışları eşliğinde okuldan çıktık. Gözümden süzülen yaşlara engel olamadım, öğrencilerimden ayrılmak çok zordu, yine de, tüm güçlüklerle rağmen okul yönetiminin gösterdiği o kapıdan başka iş bulmak için değil, onumurumuz için mücadele etme sebebiyle çıkmak gurur vericiydi. Çok soğuktu, ama o an üşümek belki de dert ettiğim son şeydi... Süreç nasıl işleyecek, başımıza neler gelecek... Yanıtını bilmediğim onlarca soru vardı zihnimde. Yaşayıp göreceğiz dediğimi hatırlıyorum. Başımız dik, alnımız aktı, haklıydık ve haksızlıkla mücadele etmekten başka çaremiz yoktu. Sınıfta dile getirdiğimiz adalet, eşitlik, hak, hukuk gibi kavramları, mücadele etmenin kıymetini artık anlatmanın değil, göstermenin vaktiydi.

- **Özel İtalyan Lisesinde önceden bireysel sözleşmelerle çalışıyordunuz. Sonra toplu iş sözleşmesi için adım attınız? Bu süreçte sendika önemli bir rol oynadı. Örgütlenmek açısından bireysel sözleşmeden toplu iş sözleşmesine geçiş kararını almak güçlü bir mücadele gerektiriyor. Tez-Koop-İş Sendikası'nda örgütlendiniz. Örgütlü olmak yaşamınızı nasıl etkiledi?**

Başak Baysallı: Örgütlü olmak, insana kendini güvende hissettiren bir eylemmiş. Yalnızlığı dağıtan, çaresizliği yok eden... Yalnız değilim, diyebilmek mücadeleye devam edebilmemizi sağladı. Bireysel sözleşmeler işverenin keyfine göre düzenlenirken toplu iş sözleşmesi bu keyfiyeti kontrol altına alıyor. İşveren canının istediği gibi davranamıyor. Müzakere masasında, grev sürecinde, yani toplu iş sözleşmesine giden yolda Tez-Koop-İş Sendikası'nın varlığını, gücünü, desteğini her zaman yanımızda hissettik. Sendika kapalı kapılar ardında bir kurum değildi bizim için. Her şeyden önce bize kucak açan, bizi dinleyen ve anlayan insanların saygısı ve sevgisiyle karşılandık. Bu, her şeyden daha kıymetli... Örgütlü olmak, başka bir yuva daha kurmak demek benim için. Bireysel yaşamlarımızın dışında başka bir hayat daha varmış meğer... Ve bu hayat epey yakınımızdaymış...

- **Sendikal alanda çok önemli bir deneyimin öznesi oldunuz. Özel İtalyan Lisesinde grev yapan öğretmenler olarak mücadelede çok kararlı ve dirençli olduğunuzu biliyoruz. Bir kadın olarak Kadın Dergisi okurlarına ne söylemek istersiniz?**

menler olarak mücadelede çok kararlı ve dirençli olduğunuzu biliyoruz. Bir kadın olarak Kadın Dergisi okurlarına ne söylemek istersiniz?

Başak Baysallı: Dünyaya bir kadın olarak gözlerimizi açtığımız andan itibaren mücadelenin içindeyiz. Annemin doğduğum güne dair anlattıkları her an benimle. Ben doğduğumda kız olduğumu duyanlardan bazıları "Olsun..." demiş, annem de onlara "Olsun tabii, kız olsun," diye yanıt vermiş. Hayata böyle başlıyoruz işte... O nedenle mücadele etmek biz kadınlar için yeni bir şey değil. Yaş aldıkça farklı koşullarda, farklı mekânlarda bambaşka amaçlar için mücadele etmeye devam ediyoruz. Öğrenilmiş bir çaresizlik değil bu, alışkanlık da değil... Tam tersine annelerimizden devraldığımız geleneği dirençle, umutla ve inatla sürdürebilme yetisi... Ataerkil dünya etrafımıza duvarlar ördükçe biz o duvarları aşmanın da yıkmanın da yolunu elbette bulacağız. Yeter ki umudumuzu yitirmeyelim...

Gaziantep Üniversitesinde Kadın İşçiler Neden Sendikamız Tez-Koop-İş'e Geçtiler?

Tez-Koop-İş Kadın

Nalan DİLEK - Kısaca kendimi tanıtayım. 50 yaşındayım, İslahiye Meslek Yüksek Okulunda Özel Kalem ve Yazı İşlerinde çalışıyorum, işçi kadrosundayım, iki çocuğum var, bekar, üniversite mezunuyum, işletme bölümünden.

Bizler 696 sayılı KHK ile kadroya geçtikten sonra Gaziantep Üniversitesinde kadroya geçtikten

sonra hemen eski sendikaya üyeliğimiz yapıldı. Ama sendikanın ne olduğunu, nasıl bir süreçle işlediğini hiç bilmeden sendikalı olduk. Bizimle bu süre zarfında hiç görüşme de yapılmadı. Biz sahadaydık, hiç muhatap bulamadık. Depremde halimiz hatırimız bile sorulmadı.

Şunu ifade etmeliyim ki depremden sonra istifa edecek-tik, aramızda istişare ettik, sendikamızı değiştirmeye karar verdik. Sonra TEZ-KOOP-İŞ Sendikası Gaziantep Şubesi Başkanı Bilal ÖZTOKMAK bizleri ziyarete geldi. Görüşmeden sonra insan olarak değerli olduğumuzu, bir muhatabımızın olduğunu öğrendik. Bilal Başkan bizleri çok motive etti.

Biz artık bizimle iyi bir iletişim kuran, sendikal dayanışmanın, örgütlü mücadelenin ne olduğunu sıklıkla dile getiren, yanımızda olduğunu hissettiren TEZ-KOOP-İŞ Sendikasının üyesiyiz. TEZ-KOOP-İŞ üyesi olduğum için çok mutluyum. TEZ-KOOP-İŞ Sendikası'ndan vazgeçmeyeceğiz. İşyerindeki arkadaşlarıma şunu söylüyorum: Bizi takip edin, Tez-Koop-İş'e üye olun, sendikal mücadelenin, dayanışmanın ne olduğunu anlayacaksınız.

Ebru ÖZDEMİR - Kendimi kısaca tanıtayım. Güvenlik görevlisiyim. Lise mezunuyum. 48 yaşındayım. Bekarım, iki çocuğum var. Sendikalara uzak bir kişi değilim.

Üniversitede kadın işçi olarak çalışmanın güçlükleri var. Eski sendikanın üyesi iken gördüğüm şey atalet idi. Var olan haklarımız elimizin altından uçup gidiyordu. An-

cak eski sendikadan bir ses çıkmıyordu. Ekonomik kayıplarımız da çok oldu. Memur-işçi ayrımı değil, memur-işçi uçurumundan söz ediyoruz artık. 8 Mart'ta, Anneler Günü'nde bir mesaj bile almadık. Ciddi bir emek veriyorsunuz, ama çalışmalar kendi haline bırakılmış durumda. Çok muzdarip olduk, görülmüyorduk, duyulmuyorduk.

Ben güvenlik görevlisiyim. Üniversite işçilerinin kendilerini geliştirebileceği kariyer yolları yok. Ben çalışma süreci içinde değişimi, öğrenmeyi çok seviyorum. Bu sorunlar da konuşulsun istiyorum.

Temizlik ve hijyene pek az dikkat ediliyor. Kadınlar olarak zaman zaman bel fıtığı ve enfeksiyon gibi rahatsızlıkları yaşıyoruz. Kadın işçiler için ayrı mekanlar istiyoruz. Ben bu sorunları erkek arkadaşlara anlatmakta güçlük çekiyorum. Temizlik ve hijyenle ilgili daha özenli davranılmasını, bu konularla ilgili de konuşulmasını istiyorum.

Biz şimdi TEZ-KOOP-İŞ Sendikasına geçtik. Sendikal örgütlenme özgürlüğümüz var. Kadın arkadaşların bir kısmıyla birlikte hareket edemedik. Yeni sendikamızda eğitime çok ihtiyacımız var. Rahatça konuşabilmeliyiz. Arkadaşların bazılarında hala kadroya geçmeden önceki dönemlerden kalan bir çekingenlik olduğunu gözlemleyebiliyorum. Ama bizler kadrolu işçileriz ve özgüvenle hareket edebilmeliyiz. Her çalışma arkadaşımın kendi düşünce ve duygularını rahatça ifade edebilmesi gerekiyor. Sendikamızın bu hususta da bizleri yönlendireceğine inanıyorum.

Fidan GÖĞEBAKAN - Gaziantep Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Öğrenci İşlerinde çalışıyorum. Muhasebe ve İşletme alanları olmak üzere iki ayrı lisans programını tamamladım. 39 yaşımdayım, bekarım. Yaklaşık 14 yıldır bu üniversitedeyim. Bizler işçi kadrosunda memurluk yapıyoruz. Ama Ramazan ayında düzenlenen yemeklere "memurlar gelebilir, ama işçiler ge-

lemez" dediler.

Yıllık izinlerimle ilgili bir sorun yaşadım. Bu sorunu yaşadığımda da eski sendikam yanımda olmadı, kendimi yalnız bırakılmış hissettim. Ancak bundan sonra sendikamızla birlikte böyle bir şey yaşamayacağımıza inanıyorum, bu yolda yalnız yürümeyeceğimizi biliyorum.

1500 öğrencinin işlerine bakıyorum. İşler aksamasın diye çok çalışıyorum, benim özel sektörde işten çıkarılırim kaygısıyla çok çalıştığım dönemden kalan bir alışkanlığım bu. Öğrenci İşlerine geçtiğim ilk günlerde, ek ders işlerini yapabilir miyim diye sabaha kadar uykusuz kalıyordum. Sonra işi öğrendim ve rahattladım. O dönemki emeğimin karşılığını da alamadığımı düşünüyorum.

Eski sendikanın üyesiyken sendika varmış gibi davranıyorlardı. Ama yoktu, yanımda değildi. Biz TEZ-KOOP-İŞ Sendikasını bilmiyorduk. Eski sendikadan ayrıldım, TEZ-KOOP-İŞ'e geçtim. TEZ-KOOP-İŞ Sendikadaki arkadaşların çok olumlu yaklaşımları ve yerinde bir üslubu var, biz çok kırılıyorduk. Üniversitede çalışan tüm işçi arkadaşlarımızı buraya bekliyoruz.

Dilek KAHRAMAN - Nizip Meslek Yüksek Okulunda görev yapıyorum. Bölüm Sekreterliğindeyim. Aslen Nurdağılıyım. 13 yıldır Gaziantep Üniversitesinde görev yapıyorum. İşletme alanında yüksek lisans yaptım. Sürekli işçi kadrosundayım, büro memurluğu yapıyorum. 2 çocuğum var.

Bizler, yaklaşık 540 kişi hiç bilgi sahibi olmadan eski sendikaya üye yapıldık. Bu sendika üniversitemizde 5-6 yıldır çalışma yürütüyordu. Benim bu kişilerle çok kısa süreli karşılaşmalarım oldu. Yani şunu söyleyebilirim, eski sendikanın bizimle ilgilendiğini görmedim.

Bizler çok büyük bir deprem yaşadık. Eski sendika tarafından ne arandık ne de dayanışma gördük. Biz üyeleriydik ama bizimle muhatap olmadılar. Toplu İş Sözleşmesi için

görüşlerimizi sormadılar. İşveren Sendikasının çalışmaları kabul edildi, haklarımızı iyileştirmek için bir mücadele edildiğini görmedik. Toplu sözleşmede yazılmış olan haklarımız iş bilmezlik nedeniyle geriye gitti. Sözleşmenin yazımından kaynaklı ileriye dönük çok kaybımız oldu. Örneğin, unvanlara göre yazılan ek primlerimiz toplu sözleşmeye yüzdelik dilim olarak yazılmadığı için kamu çerçeve protokolüne göre taban ücretler yukarı çekildiğinde ücretler eşitlenerek aradaki fark primlerimiz eridi. Primlerimizden dolayı aylık yüzde 20 oranında kaybımız oldu. 6 yıl boyunca devam eden bu sorun bizim açımızdan çok büyük bir maddi kayıp anlamına geliyor.

Kadınlar olarak eski sendikamız tarafından bize değer verildiğini görmüyorduk. Bir kadın arkadaşımız felç geçirdi, sonradan da ne yazık ki hayatını kaybetti, bu arkadaşımızın hasta olduğu dönemde eski sendika hiç destek olmadı. Bizim işçileri bir araya getirecek, aramızda birliği sağlayacak arkadaşlara ihtiyacımız var. Eski sendikayı çok aradım, doğum izni haklarımızı öğrenmek, sormak için. Hiç destek yoktu. Sendika yetkilileri bizleri ziyaret etmedi. Doğum yapan, evlenen, cenazesi olan arkadaşlarımız hatırlansın istiyoruz. Bizler duygusal ve nazik insanlarız. Özel günlerde hatırlanmak iyi geliyor insana. Bir de kadınlar olarak ev işleri, çocukların eğitimi, bakım işlerimiz var. Yani ikinci mesai-miz de bizleri yoruyor.

Üniversite çok hiyerarşik bir yapı, biz bu hiyerarşiden muzdarip olduk. Benim amirim çok iyi ve anlayışlı biridir. Ancak işlerimiz çok yoğun bir şekilde devam ediyor. Üniversitede 8 bölüm ve 9 programla ilgili çalışmalar yapıyorum. Tek başımayım, çok zorlanıyorum. Ayrıca tayin hakkımız yok. İşçi-memur ayrımı çok fazla. Hak ve adalet zamanında gelirse anlamı oluyor.

Bu arada erkekler çok çabuk bir araya gelerek dayanışma gösterebiliyor, ama nedense bunu kadınlar hemen yapamıyor. Çünkü iş dışında da bakım yükü omuzlarında. Bizler kadın olmaktan kaynaklanan kimi yaşantılarımızı, sorunlarımızı rahatça konuşamıyoruz. Konuşunca da bazen sorunlarımız ciddiye alınmıyor. Ataerkil bir toplumda yaşıyoruz.

Eski sendika üyelerine sahip çıkmayınca, sorunları ile ilgilenmeyince çok kaybımız oldu. Bilal Başkan bizi ziyarete gelince "eski sendikada olduğu gibi kadınları yine yok sayacaksanız gelmeyiz" dedim. O da kadın çalışma kurullarından, kadın dergisinden, toplantılardan söz etti. Erkekler belki sahada daha aktifler ama bizlerin de yapabileceği çok şey var. Yapılacak toplantılar çevrimiçi bile olsa katılabiliriz.

Gaziantep Üniversitesindeki çalışma arkadaşlarımı bizimle sürekli diyalog halinde olacak olan TEZ-KOOP-İŞ'E davet ediyorum. Birlik olalım, dayanışma içerisinde kaydettiğimiz haklarımızı geri kazanalım, hep birlikte yeni kazanımlar elde etmek için mücadele edelim.

Migros Depo İşçisi Arkadaşlarımız, Kadın Arkadaşlarımız! Aramıza Hoş Geldiniz!

Tez-Koop-İş Kadın

Sevgili Arkadaşlarımız,

Tez-Koop-İş Sendikası ailesine hoş geldiniz.

Bugün yalnızca bir sendikaya üye olmadınız; emeğin onuruna, dayanışmanın gücüne ve ortak mücadeleye inanan büyük bir örgütlü yapının parçası oldunuz.

Depolarda yürüttüğünüz çalışma, yaşamın görünmeyen ama vazgeçilmez emeklerinden biridir. Ürünlerin üreticiden tüketiciye ulaşmasını sağlayan bu emek; dikkat, sorumluluk, özveri ve büyük bir çaba gerektirir. Biz biliyoruz

ki, bu emeğin değeri ancak emekçilerin sesi duyulduğunda, hakları korunduğunda ve çalışma koşulları iyileştirildiğinde gerçek anlamını bulur.

İşte sendikamız bunun için vardır.

Tez-Koop-İş Sendikası; üyelerinin ekonomik, sosyal ve demokratik haklarını korumayı, çalışma yaşamında adaleti ve eşitliği geliştirmeyi, insan onuruna yakışır çalışma koşullarını güçlendirmeyi amaçlayan köklü bir emek örgütüdür. Sendikamızın en büyük gücü, üyelerinin dayanışması ve ortak iradesidir.

Kadın emekçiler, çalışma yaşamının olduğu kadar sendikal mücadelenin de vazgeçilmez öznesidir. Kadınların karşı karşıya kaldığı ücret eşitsizliği, güvencesiz çalışma, ayrımcılık, mobbing ve bakım yükü gibi sorunların çözümü ancak kadınların örgütlü mücadelede güçlü biçimde yer almasıyla mümkündür. Sizlerin bilgi, deneyim ve katkıları sendikamızın geleceğini zenginleştirecek; kadınların sesi ve sözü daha da güçlenecektir.

Sendikamız, yalnızca toplu iş sözleşmesi dönemlerinde değil, yaşamın her alanında üyelerinin yanında olmayı ilke edinmiştir. Eğitim çalışmaları, kadın çalışma ve genç emek kurulları, engelli çalışanlar kurulları, işyeri temsilcilikleri, hukuki destek, sosyal ve kültürel etkinlikler ile üye-

lerimizin yalnızca çalışan değil, haklarının farkında olan etkin yurttaşlar olarak güçlenmesini hedeflemektedir.

Bu nedenle sizleri yalnızca bir üye olmaya değil; soru soran, öneri geliştiren, toplantılara katılan, dayanışmayı büyüten ve sendikal yaşamın aktif bir parçası olan arkadaşlarımız olarak aramızda görmek istiyoruz.

Çünkü sendika, hepimizin ortak evidir. Gücünü hiçbir kişiden değil, üyelerinin birliğinden alır. Her yeni üye, bu ortak mücadeleye yeni bir umut, yeni bir güç ve yeni bir gelecek kazandırır.

Aramıza hoş geldiniz.

Demokrasi Sandıkta Başlar, Yaşamın Her Alanında Sürer! Kadınların Seçme ve Seçilme Hakkını Savunmak

Tez-Koop-İş Kadın

Kaynak: ChatGPT- 9 Temmuz 2026

Demokrasi yalnızca belirli aralıklarla sandığa gitmek değildir. Demokrasi, yurttaşın iradesinin yönetime yansması,

seçilmişlerin hukuk devleti ilkeleri çerçevesinde görevlerini yerine getirebilmesi ve halkın yönetime katılımının

güvence altına alınmasıdır. Bu nedenle seçme ve seçilme hakkı, yalnızca bireysel bir siyasal hak değil; toplumun kendi geleceğini belirleme iradesinin temelidir.

Türkiye'de son yıllarda yerel yönetimlere yönelik kayyum uygulamaları, seçilmiş belediye başkanlarının görevden uzaklaştırılması veya haklarındaki yargı süreçleri nedeniyle cezaevinde bulunmaları, hukuki ve siyasal boyutlarıyla kamuoyunda geniş tartışmalara konu olmaktadır. Farklı görüşler dile getirilse de bu tartışmaların merkezinde demokrasinin nasıl korunacağı, seçmen iradesinin nasıl güvence altına alınacağı ve hukuk devleti ilkelerinin nasıl işletileceği soruları yer almaktadır.

Bu sorular kadınlar açısından daha da önemlidir. Çünkü yeryüzünde kadınların seçme ve seçilme hakkı, kendilerine armağan edilmiş bir ayrıcalık değil; uzun yıllar süren eşit yurttaşlık mücadelesinin ürünüdür. Kadınlar yalnızca oy kullanabilmek için değil, karar mekanizmalarında yer alabilmek, kentlerini, ülkelerini ve çalışma yaşamını birlikte yönetebilmek için mücadele etmişlerdir.

Demokrasinin gerilemesi, çoğu zaman en önce kadınların kamusal alandaki temsilini etkiler. Kadınların yerel yönetimlerde, sendikalarda, meslek örgütlerinde ve parlamentoda daha az söz sahibi olduğu toplumlarda eşitsizlikler derinleşir. Oysa kadınların deneyimi, yaşamın her alanında daha kapsayıcı, daha katılımcı ve daha adil politikaların gelişmesine önemli katkılar sunmaktadır.

Sendikalar da demokrasinin yalnızca savunucusu değil, aynı zamanda uygulayıcısı olmak zorundadır. Çünkü sendikal yaşamın özü, üyelerin özgür iradesiyle karar alması, temsilcilerini seçmesi, eleştirebilmesi ve yönetime katılabilmesidir. İşyerinde demokrasi ile ülkedeki demokrasi birbirinden bağımsız değildir. İşyerinde sesi duyulmayan emekçinin ülkede de sesi zayıflar; ülkede demokratik katılımın daralması ise çalışma yaşamındaki hak arama yollarını da doğrudan etkiler.

Kadın emekçiler açısından seçme ve seçilme hakkı yalnızca sandık günü kullanılan bir oy değildir. Bu hak, sendika temsilcisi olabilmek, kurul ve komisyonlarda görev alabilmek, toplu sözleşme süreçlerine katılabilmek, belediye meclislerinde, yerel yönetimlerde ve parlamentoda söz sahibi olabilmek demektir. Demokrasi, kadınların yal-

nızca temsil edildiği değil, karar süreçlerini birlikte şekillendirdiği ölçüde güçlenir.

Bugün demokrasi üzerine yürütülen tartışmalar, bizlere önemli bir sorumluluğu da hatırlatmaktadır: Hukukun üstünlüğünü, çoğulculuğu, seçmen iradesine saygıyı ve temel hak ve özgürlükleri birlikte savunmak. Çünkü bu ilkeler yalnızca siyaset kurumunun değil; emeğin, sendikal hakların ve kadınların eşit yurttaşlık mücadelesinin de güvencesidir.

Cumhuriyet'in ikinci yüzyılında demokrasi, kadınların daha fazla yönetime katıldığı, emeğin daha güçlü temsil edildiği ve yurttaş iradesinin eksiksiz korunduğu ölçüde gelişecektir. Sendikal mücadele de bu demokratik geleceğin en önemli dayanaklarından biridir. Kadınların sesi güçlendikçe demokrasi derinleşecek; demokrasi güçlendikçe kadınların eşitliği ve emeğin hakları daha sağlam bir zemine kavuşacaktır.

Çünkü demokrasi, yalnızca yönetim biçimi değil; birlikte yaşama iradesidir. Ve bu irade, kadınların eşit yurttaşlar olarak karar mekanizmalarında yer aldığı bir toplumda gerçek anlamına ulaşır.

Kaynak: chatgpt- 9 Temmuz 2026

Foça'dan Yükselen Güçlü Ses: Toprağa Özgürlük, Sofraya Adalet, Kırsalda Kadın Emeline Güvence!

Tez-Koop-İş Kadın

Foça'dan Yükselen Güçlü Ses: Toprağa Özgürlük, Sofraya Adalet, Kırsalda Kadın Emeline Güvence!

Sendikamız Tez-Koop-İş ve Foça Belediyesi işbirliğiyle 18-19 Nisan 2026 tarihlerinde düzenlenen "Gelenekten Geleceğe Foça Tarımı: Toprağa Özgürlük ve Sofraya Adalet! Kırsalda Nitelikli İstihdam Sempozyumu" tamamlandı.

Bilim insanlarını, yerel yönetimleri, kooperatifleri ve emek mücadelesinin temsilcilerini bir araya getiren bu tarihi buluşmada; iklim krizinden gıda egemenliğine kadar pek çok hayati konu masaya yatırılırken, en güçlü vurgular görünmeyen kadın emeline ve kolektif üretime yapıldı.

"Bizim Mücadelemiz Sadece Ücret Pazarlığı Mücadelesi Değildir"

Sempozyumun açılışında konuşan Sendikamız Genel Başkanı Haydar Özdemiroğlu, sendikal mücadelenin sadece toplu iş sözleşmesi masalarına sıkıştırılmayacağını belirterek kadınların, çocukların ve tüm toplumun geleceğini savunmanın da sendikal mücadelenin bir parçası olduğunu vurguladı:

"Şayet işçinin aldığı ücretle sofrasına zorlukla koyabildiği gıda zehirlirse; soframızdaki ürün, doğanın döngüsü hiçe sayılarak, endüstriyel hırslarla toprağı öldüren bir sistemden geliyorsa, bizim mücadelemiz eksik kalmış demektir. Son

nehir kurumadan önce ya birleşeceğiz ya da hep beraber kaybedeceğiz."

"Kolektif Üretim" Çağrısı

Sempozyuma ev sahipliği yapan Foça Belediye Başkanı Saniye Bora Fıçı, bölge tarımını ve geleceğimizi tehdit eden en büyük unsurların başında Gediz Nehri'ndeki kirlilik ve miras yoluyla arazilerin bölünmesi olduğunu ifade etti. Başkan Fıçı, sürdürülebilir ve adil bir gelecek inşa etmenin tek yolunun kadınların ve tüm emekçilerin içinde yer alacağı kolektif üretim modelleri olduğunu vurguladı.

Kadınlar, Çocuklar ve Geleceğimiz Tehdit Altında: Gıda Güvenliği Alarm Veriyor!

Sempozyumda sunulan saha gözlemleri, gıda krizinin doğrudan mutfakları, kadınları ve çocukları vurduğunu gözler önüne serdi.

Okullarda çocukların yeterli ve dengeli beslenemediği; gebe kadınlarda yetersiz beslenme emarelerinin ciddi boyutlara ulaştığı tespit edildi. Bu acı tabloya karşı, küresel gıda tekeli elinde tutan dev şirketlere karşı "Yerelde üret, yerelde tüket" felsefesiyle gıda egemenliğini savunmanın, çocukların geleceğini korumak için bir zorunluluk olduğu belirtildi.

Ev İçi Görünmeyen Emekten Komün Rejimine Kadın Mücadelesi

Sempozyumun ve sonuç bildirgesinin en can alıcı oturumlarından biri, kapitalist piyasa düzeninin yıkıcı etkilerine karşı birer "demokratik adacık" olarak nitelendirilen kooperatifler ve kadın emeği üzerine oldu.

Türkiye'de **üç kadından ikisinin** ücretli emek rejiminin dışında kaldığının vurgulandığı sempozyumda, kadınların ev içindeki görünmeyen emeğini ekonomik ve sosyal bir değere dönüştürerek kamusal alanı en önemli kalelerin kadın kooperatifleri olduğu kararlılıkla ifade edildi.

- **Urla Kadın Kooperatifi Örneği:** Yerel yönetimlerin lojistik desteği ve KADEV (Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı) eğitimlerinin, kadınların kamusal alana ve üretime geçişinde üstlendiği hayati rol örnek gösterildi.
- **Eğitim Şartı:** Kooperatif bilincinin kalıcı olması adına, kadınlara yönelik bu mesleki ve sosyal eğitimlerin kooperatif ortaklığı için bir ön koşul haline getirilmesi önerildi.
- **Mülkiyet İlişkilerinin Dönüşümü:** Kooperatiflerin, özel mülkiyet sınırlarını aşarak yaşamın ortaklaştırıldığı komün modellerine öncülük etmesi gerektiği; böylece

hem sermaye hiyerarşisinin hem de kadını eve hapseden geleneksel mülkiyet ilişkilerinin kökten sarsılacağı vurgulandı.

- **Kooperatifler Bakanlığı Kurulmalı:** Yetki karmaşasına son verilerek, kadın kooperatiflerinin de önünü açacak bağımsız bir bakanlığın kurulması; kooperatiflerin ağır vergi yüklerinden muaf tutularak "sosyal girişim" statüsüne alınması gerektiğinin altı çizildi.
- **Kırsalda Sigorta Desteği:** Gençleri ve kadınları tarımsal üretime teşvik etmek amacıyla kırsalda SGK sigorta prim destekleri ve faizsiz yatırım kredileri hayata geçirilmesi gerektiği belirtildi.
- **Çocuklara Doğa Bilinci:** İlkokul seviyesinden itibaren çocuklara "zeytinin nasıl kırıldığını" ve toprağın biyolojik döngüsünü öğreten uygulamalı atölyeler kurulması önerildi.

Tez-Koop-İş'li Kadınlar Olarak Diyoruz ki:

Foça'dan yükselen bu ses; sömürünün zincirlerini kırmak, toprağın onurunu ve kadının emeğini korumak için hepimize umut oldu. Son nehir kurumadan, son umut tükenmeden; işçi, köylü, kadın, erkek el ele vereceğiz!

Kadınların Zamanı Kimin?

Kadınlar olarak yaşamımız boyunca birçok rolü aynı anda üstleniriz. İşçi, anne, eş, yurttaş, sendika üyesi, ev içi emekçi, arkadaş, bakım veren birey olarak farklı sorumluluklar taşırız. Yani çok katmanlı bir dünyada yaşarız. Sorun, bu rollerin çokluğundan çok, bunların çoğunun kadınların omuzlarına eşitsiz biçimde yüklenmesidir. Kadının güçlenmesi, bu rollerinden vazgeçmesi değil; bütün rollerini özgürce ve dengeli biçimde yaşayabilmesidir.

"Kadının zamanı" olgusu, kadın araştırmaları alanında yalnızca bir zaman yönetimi meselesi olarak değil, iktidar, emek, bakım ve toplumsal cinsiyet ilişkilerinin bir ürünü olarak ele alınır. Bu alandaki temel soru şudur: *Kadınların zamanı gerçekten kendilerine mi aittir, yoksa başkalarının ihtiyaçları tarafından mı belirlenmektedir?*

Prof. Dr. Nejla Kurul / Tez-Koop-İş Sendikası Genel Başkan Danışmanı

Araştırmalar Neyi Anımsatıyorlar?

Zaman Yoksulluğu kadınların gündelik zamanını betimleyen önemli bir olgudur. Kadın çalışmaları literatüründe en yaygın kavramlardan biri **zaman yoksulluğu**dur. Kadınlar çoğu zaman ücretli işte çalışır, ev işlerini yapar, çocuk bakımını üstlenir, yaşlı ve hasta bakımını gerçekleştirir. Bu nedenle bir kadın gelir yoksulluğu yaşamasa bile "zaman yoksulu" olabilir. Feminist iktisatçılar, kadınların asıl sorununun yalnızca ücret eşitsizliği değil, boş zaman eşitsizliği olduğunu vurgular.

Kadınların zamanının **görünmeyen emekle** ciddi bir bağı vardır. Arlie Russell Hochschild kadınların işten eve döndüklerinde başlayan ikinci çalışma sürecini "ikinci Vardiya (Second Shift)" olarak tanımlıyor. Kadın işyerindeki mesaisini bitirse de yemek, temizlik, çocukların ödevleri, aile organizasyonu devam eder. Bu nedenle kadınların zamanı parçalanmış ve sürekli başkalarına tahsis edilmiş durumdadır.

Araştırmalar **bakım etiği** konusuna sıklıkla değiniyorlar. Carol Gilligan ve bakım etiği kuramcıları kadınların tarihsel olarak başkalarının ihtiyaçlarına öncelik vermeye yönlendirildiğini savunuyor. Bu yaklaşımda sorun bakım vermek değildir. Sorun bakımın kadın görevi sayılması, bakım emeğinin değersizleştirilmesi, bakımın toplumsallaştırılmamasıdır.

Kadınların zamanı sorununu inceleyen araştırmacılar bu zamanı **sosyal yeniden üretim** kavramıyla açıklıyorlar. Bu görüşe göre, işçiler ertesi gün yeniden çalışabilecek durumda oluyorsa bunun arkasında yemek, temizlik, çocuk yetiştirme, duygusal destek gibi kadınların faaliyetleri vardır. Bu faaliyetler tahmin edeceğimiz gibi çoğu zaman kadınların zamanı üzerinden yürür. Dolayısıyla kadınların zamanı yalnızca aileyi değil, ekonomik sistemi de ayakta tutar.

Araştırmacılar şu soruyu da soruyorlar: **Kadının kendine ait zamanı** var mıdır? Feminist düşüncede özgürleşmenin

önemli ölçütlerinden biri "kendine ait zaman"dır. Virginia Woolf, kadınların yaratıcı ve entelektüel üretim yapabilmeleri için yalnızca "**kendine ait bir oda**"ya değil, aynı zamanda kendine ait bir zamana ihtiyaç duyduklarını ima eder. Çünkü sürekli başkalarının ihtiyaçlarına göre yaşayan kişi kendi gelişimine yeterince alan açamaz.

Kadınlar olarak zamanımızı inceleyen araştırmacılar bize ne söylemeye çalışıyorlar? Kanımca bizden toplumsal bir sonuç çıkarmamızı, demokrasi ve sendikal mücadeleyi buna evirmemizi bekliyorlar. Kadının zamanı bireysel bir planlama sorunu değil, toplumsal bir adalet sorunudur.

Bu nedenle sendikal yaklaşımlar şu talepleri öne çıkarır:

Kreş hakkı, ebeveyn izni, bakım hizmetlerinin kamusallaştırılması, çalışma saatlerinin azaltılması, ev içi emeğin eşit paylaşılması, kadınların sendikal ve siyasal yaşama katılabileceği zamanın yaratılması.

Kadınların güçlenmesi, yalnızca gelir elde etmeleriyle değil; zamanları üzerindeki denetimi yeniden kazanmalarıyla mümkündür. Kadının zamanı üzerindeki tasarruf hakkı, ekonomik ve siyasal yurttaşlığın en temel koşullarından biridir.

Kadının Bir Gününün Haritası

Çalışan bir kadın olarak bir günün haritasını birlikte çıkaralım. Gün 24 saat, 7-8 saati uykuda geçirdiğimizi varsayarsak geride kalan zamanımızın nasıl geçtiği üzerine düşünelim.

Ev içi emek ve bakım 3-4 saat harcıyoruz ama bunu azaltmanın yollarını düşünmeliyiz. Yemek, temizlik, çocuk ve yaşlı bakımı gibi işler görünmez emek olarak tanımlanır. Sorun bu işlerin yapılması değil, büyük ölçüde kadınlara bırakılmasıdır. Güçlerine göre bu işlerin evde yaşayanlarla paylaşılmasının ve kamusal bir hizmete dönüştürülmesinin olanaklarını büyütmeliyiz.

Varsa **eş ve çocuklarla nitelikli zaman** oldukça önemlidir. Araştırmalar çocukların gelişiminde sürenin değil, ilişkinin niteliğinin belirleyici olduğunu gösteriyor. Birlikte kitap okumak, sohbet etmek, oyun oynamak ve duygusal bağ kurmak önemlidir. Çocuklar ve eş veya birlikte yaşadığımız insanlarla sağlıklı insan ilişkileri kendiliğinden değil, emek verilerek kuruluyor.

Geleneksel anlayış içinde eşi çalışan kadına yukarıdaki sınırlı roller veriliyor ve kadın özel alanın içinde tutulmaya çalışılıyor. Özel alanın, kimse ile konuşulmayan, kimsenin görmediği ve duymadığı ve kapalı oluşla nitelenen bu daraltıcı yönleriyle, Arendt aile içindeki özel yaşamın katlanılabilirliğini sorgularken¹ aynı zamanda kamusal alanın insani gelişim bakımından önemini de vurguluyor:

"...Tümüyle özel bir yaşam sürdürmek hakiki bir insan yaşamı için özsel şeylerden yoksun kalmak demektir her şeyden önce; başkaları tarafından görülmenin ve duyulmanın sağladığı gerçeklikten, başkalarıyla ortak bir şeyler dünyası aracılığıyla birleşmenin ve ayrılmanın sağladığı "nesnel" bir ilişkiden, yaşamın kendinden daha kalıcı bir şeyler başarma olanağından yoksun kalmak demektir. Özel/kişisel(deki) yoksunluk, anlamını başkalarının yokluğunda bulur; özel (haldeki) insan başkalarının gözüne görünmez, o nedenle sanki yokmuş gibidir. Yaptıkları kaale alınmaz, başkaları için bir doğurgusu yoktur; onu ilgilendiren başkalarını ilgilendirmez..."

Öte yandan **kendimize zaman ayırmalıyız!** En az 1-2 saat ayırmalıyız kendimize. Kitap okumak, yürüyüş yapmak, sanatla uğraşmak, dinlenmek, öğrenmek. Bu kısım genellikle ilk feda edilen zamandır. Oysa güçlü kadın, önce kendisini tüketmeyen kadındır. Yorgun, tükenmiş ve yalnız bırakılmış bir kadın yaşamı; ne kadınların ne de çocukların geleceği için sürdürülebilir değildir.

Modern yaşamda **ekonomik bağımsızlık** kadın özgürlüğünün temel koşullarından biridir. Ücretli çalışma yalnızca gelir elde etmek değil, toplumsal hayata katılmak ve karar süreçlerinde söz sahibi olmaktır. Ücretli emekçiyyiz ve bunun için en az 8 saat çalıştığımızı, yol dahil 9 saat saati kullandığımızı hatırlayalım. Ücretli işçilik gündelik zamanın en üretken kısmını ele geçiriyor. Bu süre içinde bedenimiz, sinirlerimiz, kasmalarımız, kemiklerimiz üretim için çalışır ve yorulur. Çalışma koşullarının iyileştirilmesi, insan onuruna yaraşır ücret, çalışma yaşamında barışı tesis etmek için mücadele etmeliyiz. Bu nedenle bir kadın için evin görünmeyen emeği ve işçi olmak bizi güçlendirmek için yeterli olmaz. Hem kendimiz hem de gelecek kuşaklar için demokratik ve sosyal bir cumhuriyetin içinde yaşamıyorsak sahip olduğumuz haklar birer birer geri alı-

¹ Hannah Arendt,(2012). İnsanlık **Durumu Seçme Eserler 1**, İstanbul: İletişim Yayınları, s.104.

nır. Etkin yurttaş olma, etkin sendika üyesi olma mücadelemiz son derece önemlidir.

Bu nedenle **sendikal, siyasal ve toplumsal olarak yaşama katılmak** zorundayız. Kadınların öldürülmediği, yaşamını insan onuruna yaraşır biçimde korkmadan, kaygılanmadan, şiddet ve tacize uğramadan sürdürebildiği ve yaşamın her alanında onun yarısını paylaştığı yurttaşlar ve sendika üyeleri olmalıyız. Gündelik yaşamın içinde sendika yayınlarını okumak, web sayfasını ve sosyal media hesaplarını izlemek, siyasal yaşama katılmak için çaba göstermek bizleri güçlü yurttaş ve güçlü sendika üyesi, güçlü temsilci ve yönetici yapacaktır. Bunun için dakikalarla ifade edebileceğimiz kısa bir zamana gerek sinmemiz var. Toplantılar, eğitimler, dayanışma ağları ve toplumsal faaliyetler kadınların yalnızca kendi haklarını değil, çocuklarının geleceğini de savunmalarını sağlar. Ülke gündemini takip etmek, yerel sorunlarla ilgilenmek, demokratik süreçlere katılmak güçlü toplumların temelidir. Türkiye’de yaşam özellikle kadınlar için geriye doğru değişmektedir. Temel hak ve özgürlüklerimiz tehlike altındadır. Hem seçme hem de seçilme hakkımız her gün biraz daha budanmaktadır.

Biz Kadınlar Seçmeniz, Yurttaşız!

Önümüzdeki yıllarda ülkenin yönetiminin nasıl olması gerektiğine dair beş yıldan beş yıla seçmen rolümüzü oynarız. Biz kadınlar; yalnızca oy veren yurttaşlar değil, yaşamı ayakta tutan, emeğiyle toplumu yeniden kuran siyasal yurttaşlarız. Bu nedenle demokrasiye, hukuk devletine ve seçme-seçilme hakkına yönelik her müdahale; yalnızca bir siyasal partiye ya da kuruma değil, kadınların yaşam güvencesine, emeğine ve geleceğine yönelmiş bir müdahaledir. Çünkü hukukun ortadan kalktığı yerde ilk güvencesizleşenler kadınlar olur; ilk susturulmak istenenler kadınların sözü, örgütlülüğü ve dayanışmasıdır.

Sendikal mücadele ile kadın mücadelesi birbirinden ayrı değildir. İş güvencesinin, eşit yurttaşlığın, laik eğitimin ve demokratik hakların savunulması; aynı zamanda kadınların onurlu yaşam hakkının savunulmasıdır. Bugün yaşanan siyasal ve hukuksal kriz, yalnızca bir seçim ya da temsil meselesi değil; kadınların kamusal alanda eşit, özgür ve onurlu biçimde var olup olamayacağının da meselesidir.

Biz kadın sendika üyeleri biliyoruz ki; demokrasi yalnız sandıkta değil, işyerinde, okulda, sokakta ve yaşamın her alanında kurulur. Cumhuriyetin demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti niteliğini savunmak; kadın emeğini, kadın

iradesini ve geleceğimizi savunmaktır. Çünkü örgütlü kadınlar sustuğunda yalnız haklar değil, toplumun vicdanı da karanlığa teslim edilir.

Siyasal partiler, demokratik rejimlerde yalnızca seçim süreçlerinin aktörleri değil; farklı kesimlerin taleplerini kamusal alana taşıyan, alternatif iktidar politikalarını toplumsal rıza temelinde meşrulaştırarak siyasal temsil işlevini yerine getiren kurumlardır. Yurttaşlık ise, seçme ve seçilme hakkı aracılığıyla siyasal iktidarın öznesi olmayı ifade eder. Bu nedenle seçme ve seçilme özgürlüğüne yönelik her türlü müdahale yurttaşların siyasal özne olma niteliğini aşındırır.

Sonuç Yerine

Güçlü kadın; yalnızca çalışan, yalnızca anne olan ya da yalnızca mücadele eden kadın değildir. Güçlü kadın; emekçi, anne, yurttaş, sendika üyesi ve birey kimliklerini özgürce yaşayabilen kadındır. Çocukların geleceği ise kadınların daha fazla fedakârlık yapmasıyla değil, bakımın, emeğin ve sorumlulukların adil paylaşılmasıyla güvence altına alınabilir.

Yaşamın, yükündür.

Yaşamın, kendi kendine ağırlık haline getirdiğin şeylerin altında ezilmenin süreci olacak.

Yaşamı 'hafifçe' yaşayabilseydin, yaşamın olayları da uçup giderler, sana yük olmazlardı - ama o zaman da, uçucu, boş olurdu yaşamın. Bu yüzden, yaşadığın her

olayı 'ağır'laştıracaksın; ki uçup gitmesin, omuzuna çöksün; sen de onun yükünü taşıyasın.

Yaşaman, yaşamın yükünü yüklenmek olacak.

Yaşam, yükleneceğin yüküdür.

Yaşamın, yükündür.

Oruç Aruoba²

2 <https://www.antoloji.com/yasamin-yukundur-siiri/?siralama-p>

8 Mart Dünya Kadınlar Günü: Karanlığı Yırtacak Dayanışmamız Var!

Tez-Koop-İş Kadın

8 Mart Dünya Kadınlar Günü: Karanlığı Yırtacak Dayanışmamız Var!

Tez-Koop-İş Kadın Dergisi-

Geride bıraktığımız 8 Mart Dünya Kadınlar Günü, grev alanlarından üniversite kampüslerine, meydanlardan iş yerlerine uzanan büyük eylemliliklere sahne oldu. Krizlerin, güvencesizliğin ve kadına yönelik şiddetin tırmandığı bir dönemde kadınlar, **"Susmuyoruz, korkmuyoruz, itaat etmiyoruz!"** diyerek eşitlik ve adalet taleplerini tek bir ağızdan haykırdı.

Sendikamız üyesi kadınların marketlerden, okullardan, ofislerden çıkarak buluştukları; grev çadırlarından yükselttikleri o güçlü talepleri, gerçekleştirilen eylemleri ve dayanışmayı hafızalarda taze tutmak için dergimizde bir araya getirdik.

Bu yıl 8 Mart'ta dünyanın dört bir yanındaki kız kardeşlerimizin sesine şu sözlerle ortak olduk:

"Dünyayı sarsan krizlerin, bitmek bilmeyen savaşların ve dayatılan suskunluğun ortasında, 8 Mart sabahına yine omuz omuza uyandık. Emegimizi sermayeye, kimliğimizi kalıplara, irademizi kendi kararlarına ve dayatmalarına hapsedmek isteyenlere karşı en gür sesimizle haykırdık: Susmuyoruz!"

Düşük ücretlere, güvencesizliğe, şiddetin her türlüsüne ve yaşamın her alanında ikincil konumda görülmeye mahkûm olmayı reddediyor; kadınlar olarak tarihin akışına yön ver-

yoruz. Sömürünün zincirlerini örgütlü gücümüzle kırıyoruz. ILO 190'ın güvencesini kuşanıyor, İstanbul Sözleşmesi'nin yaşatan iradesine sarılıyor ve 6284 sayılı Yasa'nın etkin biçimde uygulanmasını savunuyoruz.

Savaşların gölgesinde, yeryüzünün her köşesinde barışın, eşitliğin ve adaletin hüküm sürdüğü yarımlar için direniyoruz. Karanlığı dayanışmamızla yırtıyor, umudu sokak sokak yeniden müjdeliyoruz.

Adil bir bölüşüm, eşit bir yaşam ve şiddetsiz bir gelecek için örgütlü gücümüzü büyütüyoruz."

Kadın Dayanışmasının Kalbi, Özel İtalyan Lisesi Öğretmenlerinin Grev Çadırında Attı!

Toplu sözleşme masasında talepleri karşılık bulmayan Özel İtalyan Lisesi öğretmenleri, grevlerinin 33. gününde 8 Mart Dünya Kadınlar Günü için bir araya geldi. "Mücadele sadece okulda değil, hayatın her alanında" diyen kadınlar, okul önünde kurulan grev çadırını hep birlikte hazırladıkları "Kadın, Yaşam, Özgürlük" ve "Yaşasın 8 Mart" yazılı dövizlerle donatarak kadın dayanışmasının simgesi haline getirdi.

Yapılan basın açıklamasında şu ifadelere yer verildi:

"Ne yazık ki bugün kadınlar yalnızca eşitlik için değil, aynı zamanda yaşam hakkı için de mücadele etmektedir. Kadına yönelik artan şiddet karşısında toplumun ve devletin tüm kurumları acilen sorumluluk almalıdır. Geçtiğimiz günlerde bir kadın, bir öğretmen, görev yaptığı okulda öğrencisi tarafından katledilmiştir. Okullara kadar giren bu şiddet

ortamına karşı önlem almayanlara sesleniyoruz: Gerçek adalet istiyoruz. Etkili önlemler istiyoruz. Kadınların yaşam hakkının korunmasını istiyoruz. Burada sadece bir toplu sözleşme mücadelesi verilmiyor; burada emeğin, kadın kimliğinin ve insanca yaşama hakkının savunması yapılıyor. İtalyan Lisesi öğretmenleri yalnız değildir; arkalarında milyonlarca kadının dayanışması var!"

Açıklamada kadın öğretmenler; eşit işe eşit ücret ilkesinin hayata geçirilmesi, güvenceli ve baskıdan uzak bir çalışma ortamı ile işyerlerinde ve toplumsal yaşamda kadına yönelik şiddetin son bulması taleplerini sıraladı. Basın açıklaması, kadınların dayanışması ve örgütlü mücadelesinin adil, eşit ve özgür yarınlara anahtarı olduğu vurgulanarak sona erdi. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü selamlanarak toplumsal cinsiyet eşitliği mücadelesini birlikte büyütme çağrısı yapıldı. Etkinlik, halaylar ve sloganlarla gün boyu devam etti.

Adana Şube: 6 Mart 2026 tarihinde Adana Şubesi, kadınların sendikal mücadeledeki öncü rolünü selamlayan bir buluşma gerçekleştirdi. Adana Şube Başkanı Mustafa Oğuz ve şube yönetim kurulunun katıldığı toplantıda kadın işyeri temsilcilerimiz, yaşamın her alanında adaleti savunacaklarını ilan ettiler. Şiddetsiz bir dünyanın ve adil bir

bölüşümün sesini Adana'dan yükselten kadınlar, etkinlik sonunda dağıtılan karanfiller ve kesilen 8 Mart pastasıyla, mücadeleyle harmanlanan kadın dayanışmasının sıcak ve yıkılmaz bağı bir kez daha paylaştılar.

İzmir 1 No.lu Şube: 6 Mart 2026'da İzmir 1 No.lu Şubemiz, güçlü bir kadın buluşmasına ev sahipliği yaptı. Migros A.Ş. ve CarrefourSa gibi perakende zincirlerinde emek veren kadın işyeri sendika temsilcilerimiz, İzmir 1 No.lu Şube Başkanı Mert Özen'in açılış konuşmasıyla bir araya geldi. Kadınların sendikal mücadeleyle daha da güçleneceğinin vurgulandığı buluşma, anlamlı bir pratikle taçlandı: Kadın temsilcilerimiz, Holistik Nefes Koçu Yelda Çetiner'in ger-

çekleştirdiği sunumla kapitalizmin ve yoğun mesailerin arasında gasp edilen nefeslerini, "Özgür ve eşit bir gelecek" için hep birlikte, derin ve umutlu bir şekilde yeniden aldılar.

İstanbul 4 No.lu Şube: 9 Mart 2026'da ise İstanbul'da kadın işçilerin görkemli buluşması vardı. İstanbul 4 No.lu Şube Başkanı Hasan Dere'nin açılış konuşmasını yaptığı etkinliğe, şube yönetimi, kadın işyeri sendika temsilcileri ve çok sayıda kadın üyemiz katıldı. İstanbul'un karmaşasına ve yoğun iş temposuna rağmen yan yana gelen kadınlar, işyerlerinden sokaklara, meclis kürsülerinden sendikalara kadar yaşamın her alanında kadınların var olma iradesini haykırdı. Program sonunda elden ele uzanan karanfiller ve paylaşılan pasta, baskılara boyun eğmeme ve örgütlü gücümüzü büyütme sözünün birer simgesiydi.

Tez-Koop-İş'li Kadınların Sesinden 8 Mart!

8 Mart sürecinde kadın üyelerimizin Sendikamız ile paylaştıkları tek cümlelik mesajları, kadın hareketinin ve sendikal mücadelenin manifestosu niteliğindedir. İşte kayıtlara geçen ve yolumuzu aydınlatmaya devam eden güçlü sözler:

Güç, İrade ve Varoluş...

"Görmezden gelinen güç, dünyayı döndürüyor."
"Kadın hayatın sessiz gücü değil, en gür sesidir."
"Gücüm var, sesim var, ben varım!"
"Alıp başımı gitmek istemiyorum, kalmak ve var olmak istiyorum."
"Ben bir güne anılacak biri değil, her gün hayata yeniden merhaba diyen bir kadıyım."
"Benim bir kadın olarak olmadığım buluşma, olmasa da olur!"

Eşitlik, Özgürlük ve Adalet...

"Dünya yerinden oynar, kadınlar özgür olsa..."
"Eşitlik varsa kadın hakları vardır."
"Kadınların özgür olmadığı bir dünyada hiç kimse gerçekten özgür değildir."
"Korkusuzca, özgürce, güven içinde yaşamak..."
"Hak, hukuk, adalet için kadınlar ayakta!"
"Kadınız, insanca yaşamaya talibiz."

Emek ve Mücadele...

"Emeğimiz görünür olacak! Eşitlik kazanacak!"
"Kadın üretir, büyütür, dönüştürür."
"Çalışma saati belli olmayan tek çalışan KADIN'dır."
"Emeğimizle varız, varız çünkü üretiyoruz. Yalnızca çalışmıyoruz, anlam katıyoruz."
"Kadın evde, işte, her yerde!"
"Kadın emeği görünür olsun, gelecek güvenli olsun."

Direnış ve Yaşam Hakkı...

"Korkmuyoruz, susmuyoruz, vazgeçmiyoruz!"
"Susmuyoruz, korkmuyoruz, itaat etmiyoruz!"
"Kadın cinayetlerine hayır! Kadına şiddetin durdurulmasını istiyorum."
"Kadın olmak cesarettir, yaşatmak adalettir."
"Kalbimiz çiçek, duruşumuz kaya!"
"8 Mart sadece bir takvim yaprağı değil; haklarımıza, hayallerimize ve birbirimize sahip çıkma sözümüzdür."
"Kız çocuklarının korkmadan büyüdüğü bir dünya istiyorum."

Dayanışma, Umut ve Gelecek...

"Korkuyu değil umudu, yalnızlığı değil dayanışmayı kuşanan her kadının ayak izinde, özgür ve eşit bir dünya yeşerecek."
"Cam tavanları birlikte kırıyoruz!"
"Dünyayı güzellik ve adalet kurtaracaksa, o kesinlikle kadınların ellerinden yükselecek!"
"Bir çiçekle bahar gelmez dedik, şimdi hepimiz yan yanayız."
"Birlikte güçlüyüz, birlikte değiştireceğiz!"

8 Mart'ta sokaklardan, meydanlardan ve işyerlerinden yükselen bu irade tazeliğini koruyor. Kadınların hak, eşitlik ve onur mücadelesi dün olduğu gibi bugün de büyüyerek devam ediyor. Tez-Koop-İş Kadın Dergisi olarak bir kez daha haykıralım:

"Yaşasın 8 Mart, Yaşasın Kadınların Eşitlik Mücadelesi!"

"Kadın, Yaşam, Özgürlük!"

TÜRKİYE'DE 8 MART

Türkiye'nin birçok kentinde 8 Mart (2026) Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla düzenlenen yürüyüşlerde binlerce kadın sokaklara çıktı. Farklı şehirlerde gerçekleştirilen eylemlerde kadınlar; eşitlik, insan onuruna yaraşır ücretler, bakım emeğinin tanınması, korkusuz ve şiddetsiz bir yaşam, kadın yoksulluğunun sona erdirilmesi ve silahlara ve militarizme para ayırmak yerine kadınların güvenliği için bütçe ayrılması taleplerini dile getirdi.

Kadın örgütleri ve feminist kolektiflerin çağrısıyla düzenlenen yürüyüşlerde kadın cinayetleri, kadına yönelik şiddet, savaşların yarattığı yıkım ve toplumsal eşitsizlikler protesto edildi. Gösterilerde sık sık "Hâlâ kızgınız", "Bizim bedenimiz, bizim hayatımız", "Bir kişi bile eksilmeyeceğiz", "Çözüm ne? Devrim!", "Ne savaş ne devlet ne patriyarka", "Bankalara ve cinsiyetçilere karşı" ve "Kadın, yaşam, özgürlük" sloganları atıldı.

Yürüyüşlerde ayrıca faşizme ve kapitalizme karşı mücadele, kadın emeğinin görünmezliği ve göçmen kadınların yaşadığı ayrımcılık gibi konular da gündeme getirildi. Savaşlara karşı mesajlar da öne çıktı. Konuşmacılar, dünyanın birçok bölgesinde süren savaşlarda en ağır bedeli kadınlar ve çocukların ödediğine dikkat çekerek barış çağrısı yaptı. Kadın cinayetlerinin önüne geçilebilmesi için İstanbul Sözleşmesi'nin imzalanması ve kadınları korumaya yönelik yasal düzenlemelerin etkin şekilde uygulanması gerektiği vurguladı. Güvenlik önlemlerinin yüksek olmasına rağmen yürüyüşler genel olarak sloganlar, konuşmalar, danslar ve davullar eşliğinde sürdü.

Adana'da 8 Mart

Kadınlar, Cevat Yurdakul Caddesi'nde toplanarak ellerinde taleplerini içeren dövizler, zeytin dalları, karanfiller ve güllerle Uğur Mumcu Meydanı'na yürüdü. Yapılan basın açıklamasında kadınlar, eşitlik ve özgürlük mücadelesinin tarihsel bir geçmişe sahip olduğunu, kadınların kimliğine, bedenine ve emeğine sahip çıkmak için alanlarda olduğuna dikkat çekildi. Ekonomik krizlerin yükünün kadınların üzerine bırakıldığı, yarı zamanlı ve güvencesiz çalışma modellerinin kadınların haklarını geriletmediği dile getirildi. Kadınlar, işyerlerinde ücretsiz kreş açılmasını ve güvenceli çalışma koşullarının sağlanmasını talep etti. Açıklamada Türkiye'de kadın işsizliğinin çok yüksek seviyelere ulaştığına dikkat çekilirken, yoksulluk nedeniyle eğitimden koparılan kız çocuklarının sayısının arttığı da vurgulandı.

Türkiye'de 8 Mart Dünya Kadınlar Günü Eylemlerinden Seçkiler

<https://sendika.org/2026/03/il-il-8-mart-eylemleri-emperyalist-saldirilara-ve-aile-politikalarina-karsi-kadınlar-sokakta-743991>

Ankara'da kitlesel 8 Mart: 'Evlere Hapsolmayacağız, Sokaklardayız!'

Ankara 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde kadınlar Yüksel Caddesi'nden Sakarya Caddesi'ne yürüyerek basın açıklaması gerçekleştirdi. Eylemde kadınlar, erkek şiddetine, eşitsizliğe ve iktidarın kadın politikalarına karşı mücadele vurgusu yaptı. Açıklama sırasında "Susmuyoruz, korkmuyoruz, itaat etmiyoruz", "Kadınlar kazanacak, hayat kazanacak, özgürlük kazanacak" ve "Yaşasın kadın dayanışması" sloganları atıldı.

<https://www.evrensel.net/haber/5974190/ankara-da-kitlesel-8-mart-evlere-hapsolmayacagiz-sokaklardayiz>

Gaziantep: Gaziantepli Kadınlar 8 Mart'ta sokaklarda: 'Yaşamı mücadelemizle tamamlayacağız!'

Gaziantep'te kadınlar, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü vesilesiyle Gaziantep Demokratik Kadın Platformu'nun çağrısıyla Yeşilsu Parkı'nda buluştu. "Direnişi miras alan kadınlar; şiddetsiz, sömürsüz, savaşırsız bir yaşamı barış ile örecektir!" şiarıyla bir araya gelen yüzlerce kadın, slogan-

lar eşliğinde Balıklı Meydanı'na yürüdü. Yürüyüş boyunca sık sık "Yaşasın kadın dayanışması", "Kadınlar barışta ısrar ediyor", "Kadın, yaşam, Özgürlük", "Kadın cinayetleri politiktir" ve "Sermayeye ve savaşa değil, kadınlara bütçe" sloganları yükseldi.

<https://www.wcvrensel.net/haber/5974197/antepli-kadınlar-8-mart-ta-sokaklarda-yasami-mucadelemizle-tamamlayacagiz>

Antalya'da 8 Mart

Antalya'da 8 Mart Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla düzenlenen yürüyüşte kadın platformları ve sivil toplum kuruluşları Aydın Kanza Parkı'ndan Cumhuriyet Meydanı'na yürüdü. Kadınlar başta kadına karşı şiddet olmak üzere kadınların toplumdan dışlanmalarına, yoksullaştırma politikalarına, kadın emeğinin değersizleştirilmesine karşı çıktıklarını ifade ettiler.

https://www.antalyahakkinda.com/antalyada-kadınlar-gunuyuru-yusu#google_vignette

Çorum'da 8 Mart: Eşitlik, özgürlük ve laiklik için mirasımız direniş, sözümüz mücadele!

Çorum Kadın Platformu'nun çağrısıyla Devlet Tiyatrosu Salonu önünde toplanan kadınlar, buradan sloganlar

ve pankartlar eşliğinde Saat Kulesi'ne yürüdü. «İstanbul Sözleşmesi yaşatır», «Söyleyecek sözümüz değiştirecek gücümüz var», «Mirasımız direniş, sözümüz mücadele» gibi pankartların açıldığı yürüyüşte sık sık "Kadın, yaşam, özgürlük", "Yaşasın kadın dayanışması" sloganları atıldı.

<https://www.corumhaber.net/corumda-8-marta-ozel-kadınlar-gunu-etkinligi>

Çanakkale'de 8 Mart!

Çanakkale 8 Mart Kadın Platformu'nun çağrısıyla bir araya gelen kadınlar, Eski Salı Pazarı'ndan İskele Meydanı'na yürüyerek basın açıklaması yaptı. "Sömürüye, şiddete, gericiliğe ve savaşa karşı eşitlik, özgürlük, barış istiyoruz" pankartıyla yürüyen kadınlar, "Savaşa hayır, barış hemen şimdi", "Erkek adalet değil, gerçek adalet", "Sigorta, sendika, 8 saat iş günü" sloganları attı.

<https://sendika.org/2026/03/il-il-8-mart-eylemleri-emperyalist-saldirilara-ve-aile-politikalarina-karsi-kadınlar-sokakta-743991>

Dikili

Bülent Ecevit Meydanı'nda toplanan Kadınlar, "Şiddetsiz, Sömürsüz, Eşit, Özgür, Barıştan Yana Bir Yaşam İçin Mücadelede Kararlıyız" pankartı ile Atatürk Meydanı'na yürüdü.

https://www.gazeteyenigun.com.tr/haber/27595240/dikili-kadin-platformu-mesemlerde-kiz-cocuklari-tacize-acik-sermaye-nin-emrinde#google_vignette

Diyarbakır

Yakın illerde haftalar öncesinden başlayan hummalı bir çalışmanın ardından AZC Plaza önünde toplanan binlerce kadın "Şimdi kadın zamanı" pankartı arkasında saf tutarak İstasyon Meydanı'na doğru yürüyüşe geçti. Kadınlar "Mücadele ile güçleniyor, barışı örgütleyeceğiz", "Kadın kırımına isyan ediyor, özgürlüğe yürüyoruz", "Kadınlar yüzünü güneşe dönüyor", "Örgütlenen özgürleşir, özgürleşen güzelleşir", "İstanbul Sözleşmesi yaşatır" ve "Savaşlara, sömürüye, yoksulluğa, kadın ve doğa kırımlarına karşı alanlardayız" sloganlarının olduğu pankartlar taşıdı.

<https://berru.org/index.php/2025/03/08/amedte-coskulu-8-mart-kutlamasi/>

Elazığ: Kadın cinayetleri politiktir

Elazığ'da kadınlar, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde yoksulluğa, şiddete, ayrımcılığa, savaşa ve güvence-sizliğe karşı sokaklara çıktı. Elazığ Kadın Platformu'nun çağrısıyla PTT Meydanı'nda bir araya gelen kadınlar, haller eşliğinde sloganlar attı. Gazi Caddesi'nden Öğretmenevi önüne yürüyen kadınlar "Kadın cinayetleri politiktir", "Kadın, Yaşam Özgürlük", "Asla yalnız yürümeyeceksin" sloganları attı.

<https://www.evrensel.net/haber/5974173/elazig-da-kadınlar-8-mart-ta-sokaklarda-yasasin-kadınların-orgutlu-mucadelesi>

Eskişehir: Asla yalnız yürümeyeceksin!

Kadınlar Espark Bağlar Kapısı'nda bir araya geldi. Buluşmanın ardından sloganlar eşliğinde Adalar'daki eski Migros önüne yürüyüş gerçekleştirildi. Yürüyüş boyunca sık sık "Asla yalnız yürümeyeceksin", "İranlı kadınlar kız kardeşimizdir", "Yoksulluğa teslim olmayacağız", "Kadın cinayetleri politiktir" ve "Aileye kul, sermayeye köle olmayacağız" sloganları atıldı.

<https://www.evrensel.net/haber/5974183/eskisehir-de-8-mart-ta-kadınlar-sokakta-jin-jyan-azadi-dovizine-mudahale-edildi>

Hatay: Susmuyoruz, korkmuyoruz, itaat etmiyoruz!

Antakya Kadınlar Birlikte Güçlü'nün çağrısıyla Necmi Asfuroğlu Lisesi önünde bir araya gelen Antakyalı kadınlar, yıkıntıların atasından Saray Caddesi'ne yürüdü. Yürüyüş boyunca "Yaşamı yeniden kuracağız", "Şiddetinizle barışamayacağız", "İtaat yok isyan var", "Susmuyoruz, korkmuyoruz, itaat etmiyoruz", "Yaşasın kadın dayanışması" sloganları atıldı. Saray Caddesi'nde yapılan basın açıklamasında kadınlar derinleşen kadın yoksulluğuna, artan çocuk istismarına, erkek şiddetine ve sistematik hale gelen cezasızlık politikalarına değindi. Açıklamada Suriye'deki iç savaş ortamında kadına yönelik şiddetin durdurulması çağrısı yapıldı.

<https://sendika.org/2026/03/il-il-8-mart-eylemleri-emperyalist-saldirilara-ve-aile-politikalarina-karsi-kadınlar-sokakta-743991>

İstanbul'da Büyük Kadın Buluşması

İstanbul'da Büyük Kadın Buluşması: "Yoksulluğa, şiddete, sömürüye ve savaşa karşı isyandayız". 8 Mart Dünya Kadınlar Gününde, Kadıköy'de binlerce kadın İskele Meydanı'ndan Rıhtım'daki miting alanına yürüdü. İstanbul'da kadınlar 8 Mart Kadın Platformu'nun çağrısıyla düzenlenen Büyük Kadın Buluşması için Boğa heykelinden Kadıköy İskele Meydanı'na yürüdü. Yürüyüşün ardından Kadıköy İskele Meydanı'nda bir araya gelen kadınlar eylemlerinde İran'a yönelik emperyalist saldırganlığa, kadına yönelik erkek şiddetine, cezasızlık politikalarına dikkat çekti.

<https://sendika.org/2026/03/istanbulda-buyuk-kadin-bulusmasi-yoksulluga-siddete-somuruye-ve-savasa-karsi-isyanday-743962>

İzmir: Savaşa yoksulluğa şiddete karşı mücadeledeyiz

İzmir Kadın Platformunun çağrısıyla Alsancak Türkan Saylan Kültür Merkezi önünde bir araya gelen kadınlar, "Savaşa yoksulluğa şiddete karşı mücadeledeyiz" yazılı pankart ile Penguen Kitap Kafenin önüne yürüdü. Yürüyüşte "Savaşa, yoksulluğa, şiddete karşı mücadeledeyiz" pankartı açan kadınlar sık sık "Ucuz işçi olmayacağız", "kadın, yaşam, özgürlük", "Yaşasın 8 Mart, yaşasın mücadelemiz",

"Koruma, aklama, yargıla", "Kadın cinayetleri politiktir" sloganları attı.

<https://sendika.org/2026/03/il-il-8-mart-eylemleri-emperyalist-saldirilara-ve-aile-politikalarina-karsi-kadınlar-sokakta-743991>

Kayseri'de 8 Mart kadınlar sokakta: Kadın öğrenciler alanları doldurdu

Kayseri'de kadınlar, Kayseri Kadın Platformunun çağrısıyla Forum AVM önünde buluştu ve meydana kadar yürüdüler. Erciyes Üniversitesi öğrencilerinin yoğun katıldığı yürüyüşte "Meliha Keskin'i unutmayacağız!" ve "Tacizci hoca istemiyoruz!" sloganları atıldı. Yürüyüş esnasında "Katil ABD, Ortadoğu'dan defol!" ve "Eşit işe eşit ücret istiyoruz!" "Savaşa, şiddete, yoksulluğa karşı gerçek eşitlik için yürüyoruz!" sloganları atıldı. Yürüyüşün ardından kadınlar basın açıklaması yaptı. Açıklamada dünyanın dört bir yanında kadınların eşitsizlikler yaşadığı ifade edildi: "Afganistan'da kız çocuklarının eğitim hakkının ellerinden alınması da İran'da kadınların özgürlük taleplerinin bastırılması da bizim sorunumuzdur. Savaş bölgelerinde evini, hayatını ve evlatlarını kaybeden kadınların acısı da hepimizin acısıdır. Dünyanın herhangi bir yerinde kadın özgür değilse, hiçbir yerde kadın özgürlüğü tam değildir."

<https://www.evrensel.net/haber/5974196/kayseride-8-mart-kadınlar-sokakta-kadin-ogrenciler-alanlari-doldurdu>

Kocaeli: Nefrete inat yaşasın hayat!

Kocaeli Kadın Platformu İzmit Merkez Bankası önünden Sabri Yalım Parkı'na kadar yürüdü. 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında yürüyüş düzenleyen Kocaeli Kadın Platformu'nun eyleminde gergin anlar yaşandı. Müdahalenin ardından kadınlar "Nefrete inat yaşasın hayat" sloganlarıyla yürüyüşe devam etti. Kocaeli Kadın Platformu'nun çağrısıyla gerçekleştirilen yürüyüşün ardından yapılan basın açıklamasında da polis müdahalesine tepki gösterildi. Açıklamada ayrıca Dilovası'nda Ravive Kozmetik'te meydana gelen yangında yaşamını yitiren kadınlar anıldı ve 24 Mart'ta görülecek dava için çağrı yapıldı.

Kaynak: <https://www.kocaeligazetesi.com.tr/haber/27593154/8-mart-yuruyusunde-arbede>

<https://ekmekvegul.net/gundem/8-mart-2026-kocaeli-ve-gebze-de-isci-ve-emekci-kadınlar-emekleri-ve-hayatları-icin-alanda>

Malatya Demokratik Kadın Platformu 8 Mart'ta yürüdü: 'Hep birlikte bu karanlığı aşacağız.'

Malatya'da kadınlar 8 Mart'ta erbaneleriyle; savaşa, şiddete, yoksulluğa karşı yürüdü. Malatya Demokratik Kadın Platformu, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde bir yürüyüş düzenledi. Paşaköşkü Mahallesi Su Deposu önünde toplanan kitle, Emeksiz Üst Kavşağı'na kadar yürüdü. Kitle sık sık "Kadın, Yaşam, Özgürlük", "Yasaklar Sizin Mücadele Bizimdir", "Katil ABD Ortadoğu'dan Defol", "Kadınlar Savaş İstemiyor" sloganlarını attı ve kadınlardan oluşan erbane grubu erbanelerini çalarak şarkı söyledi.

<https://www.evrensel.net/haber/5974191/malatya-demokratik-kadin-platformu-8-mart-ta-yurudu-hep-birlikte-bu-karanligi-asacagiz>

Muğla: Yoksulluğa, şiddete ve savaşa karşı eşit özgür ve şiddetsiz bir yaşam

Ortaca, Bodrum, Milas, Dalaman, Köyceğiz, Fethiye, Milas ilçelerinde de kadınlar 8 Mart Dünya Kadınlar gününde yoksulluğa, şiddete ve savaşa karşı eşit özgür ve şiddetsiz bir yaşam talepleriyle alanlarda bir araya geldiler. Yapılan basın açıklamasında, yoksulluğun derinleştiği ve kadına yönelik şiddetin her geçen gün arttığına vurgu yapıldı. Açıklamada "Savaşa, sömürüye, işyerlerindeki ayrımcı uygulamalara, baskı politikalarına karşı, güvenceli iş, eşit, özgür ve barış içinde, şiddetsiz, bir yaşam için mücadeleyi birlikte büyütelim!" diye seslenildi.

<https://www.evrensel.net/haber/5974188/muglanin-pek-cok-ilcesinde-8-mart-coskusu-yoksulluga-siddete-savasa-karsi-kadınlar-burada>

Sivas'ta 8 Mart yürüyüşü: 'Yoksulluğa ve şiddete karşı mücadeleyi büyüteceğiz'

Sivas'ta 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde yürüyüş düzenleyen kadınlar, yoksulluk, şiddet ve güvencesizliğe karşı mücadele çağrısı yaptı. Sivas Demokratik Kadın Platformu, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü dolayısıyla yürüyüş ve basın açıklaması gerçekleştirdi. Kadınlar; yoksulluğa, şiddete ve güvencesizliğe karşı laiklik, barış, eşitlik ve özgürlük mücadelesini büyütme çağrısı yaptı. Sivas Demokratik Kadın Platformu'nun çağrısıyla kadınlar ve platform bileşenleri Eğitim Sen Sivas Şubesi önünde bir araya geldi. Burada toplanan kitle sloganlar eşliğinde yürüyüşe geçerek Cumhuriyet Meydanı'na kadar yürüdü.

Yürüyüş boyunca "Kadın, yaşam, özgürlük", "Kadın varsa umut var", "Susmuyoruz, korkmuyoruz, itaat etmiyoruz", "Savaşa hayır, barış hemen şimdi", "Kadın dayanışması yasıtır" sloganları atıldı.

<https://www.evrensel.net/haber/5974133/sivasta-8-mart-yuruyusu-yoksulluga-ve-siddete-karsi-mucadeleyi-buyutecegiz>

Tokat: Kadınlar 8 Mart için sokakta: 'Emeğimize, hayatımıza sahip çıkıyoruz'

Tokat Kadın Platformu, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü için Taş Meydan karşısında toplandı. Ortak açıklamada kadın cinayetleri, savaş ve kadınların eşitsizlikten kaynaklı yaşadıkları sorunların dile getirildiği açıklamada, kadınların kazanılmış haklarına yönelik saldırıların kabul edilemez olduğu vurgulandı. Savaş politikaları, açlık, yoksulluk ve kadın cinayetlerinin görmezden gelinmeye çalışıldığına dikkat çeken kadınlar, tüm kadınları barış mücadelesini yükseltmeye çağırdı.

<https://www.evrensel.net/haber/5974147/tokat-ta-kadinlar-8-mart-icin-sokakta-emegegimize-hayatimize-sahip-cikiyoruz>

Tunceli: Kadın yaşam özgürlük

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü kapsamında Der-sim'de kadınlar ve gençler sokaklara çıktı. Kentteki kutlamalar Sanat Sokağı'nda yapılan buluşmayla başladı. Kadınlar burada bir araya geldikten sonra sloganlar ve dövizlerle Seyid Rıza Meydanı'na yürüdü. Yürüyüş boyunca "Kadın yaşam özgürlük" sloganları atılırken, kadın ci-

nayetlerine ve artan şiddete karşı tepki dile getirildi. Alanı dolduran kadınlar dayanışma ve eşitlik vurgusu yaptı.

<https://www.evrensel.net/haber/5974213/dersim-de-8-mart-yuruyusu-tek-istedigimiz-guvene-hissetmek>

Trabzon: Tüm kadınları; ayrışmadan, ötekileştirmeden, yan yana durarak emeğin, eşitliğin ve dayanışmanın safında birleşmeye çağırıyoruz

Trabzon Demokratik Kadın Platformu'nun çağrısıyla kadınlar Koton önünde bir araya gelerek Maraş Caddesi üzerinden Meydan Park'a yürüdü. Kadınlar yürüyüş sırasında söyledikleri türküler ve sergiledikleri skeçlerle eşitlik ve özgürlük mücadelelerini eyleme yansıttı. Meydan Park'a gelindiğinde kadınlar basın açıklaması yaptı. Açıklamada derinleşen kadın yoksulluğuna, güvencesizliğe, çocukları ve kadınları hedef alan gerici politikalara dikkat çekildi. Gerici saldırılara karşı laiklik mücadelesini yükseltme çağrısı yapan kadınlar "Tüm kadınları; ayrışmadan, ötekileştirmeden, yan yana durarak emeğin, eşitliğin ve dayanışmanın safında birleşmeye çağırıyoruz" dedi.

<https://sendika.org/2026/03/il-il-8-mart-eylemleri-emperyalist-saldirlara-ve-aile-politikalarina-karsi-kadinlar-sokakta-743991>

Dünyada 8 Mart Dünya Kadınlar Günü Eylemlerinden Seçkiler

2026 Uluslararası Kadınlar Günü, kadınların yaşamlarına yönelik birbiriyle iç içe geçmiş saldırılara karşı kadınların mücadelesini birleştiren, dünyanın dört bir yanındaki protestolarla kutlandı: artan kadın cinayetleri ve cinsel şiddet, eşitlik fonlarının ve politikalarının sistematik olarak ortadan kaldırılması, şiddetli savaşlar ve sivil alanın daralması. Sokak hareketlerinin yanı sıra, kurumsal mücadeleler de yaşandı. Birleşmiş Milletler'de, Kadın Statüsü Komisyonu'nun 70. oturumu, ABD'nin hakların tanınmasını geri almaya yönelik girişimleriyle damgalandı; öte yandan, şimdiye kadar erkeklerin tekelinde olan bir sonraki Birleşmiş Milletler genel sekreterini seçme yarışı da ciddi bir şekilde başladı. Her cephede, kadın hakları savunucuları geri adım atmanın bir seçenek olmadığını vurguluyorlar.¹

2026 Dünya Kadın Günü, toplumsal cinsiyet eşitliği mücadelesinde ciddi bir gerilemenin eleştirisi yapılarak anıldı. Mevcut gidişata göre, tüm kadın ve kız çocuklarının eşit hukuki koruma, ekonomik katılım ve bedensel özerkliğe kavuşması 286 yıl sürecek. Uygulamada ise kadınlar, iş, aile, hareket özgürlüğü, para, mülkiyet, emeklilik, güvenlik ve iş gibi yaşamın her alanında, dünya genelinde erkeklerin yasal haklarının yalnızca yüzde 64'ünden yararlanabiliyor. Dünya Bankası'na göre, dünyadaki 190 ekonomiden hiçbirisi kadınlar için eşit ekonomik katılımı sağlamamıştır. Eşitsizlik ve şiddet birbiriyle bağlantılıdır: her 10 dakikada, bir kadın veya kız çocuğu bir aile üyesi veya partneri tarafından öldürülmektedir.²

Fransa/Paris

Paris'te, Gisèle Pelicot'nun katıldığı mitinge yüz binden fazla kişi katıldı. 8 Mart'ta, kadın mücadelesinin küresel bir simgesi haline gelen 73 yaşındaki Fransız tecavüz mağduru Gisèle Pelicot³, Paris sokaklarında yürüyüş yaparak kendilerini görünür ve duyulur kılan on binlerce kadına

katıldı. Uluslararası Kadınlar Günü'nde Fransa genelinde düzenlenen 150'den fazla yürüyüşün birinin başında yer alması ve Avrupa çapındaki yürüyüşlerdeki pankartlarda adı geçmesi, bu yılki anma etkinliğinin ruhunu somutlaştırdı. Kadınlar, insan hakları ihlallerine tanıklık ediyor, sessiz kalmayı reddediyor ve mağdurlara adalet yerine faillere cezasızlık tanıyan devletlerden hesap sorulmasını talep ediyor.⁴ Pelicot, kimliğini gizlemekten vazgeçip utanç duyulması gerekenlerin kendisi değil, kendisine istismar edenler olduğunu ilan ettikten sonra, dayanıklılığın uluslararası bir sembolü haline geldi.

Uluslararası Kadınlar Günü'nü anmak üzere Paris'te düzenlenen yürüyüşte çekilmiş Gisèle Pelicot (ortada). © Thibault Camus, AP

Fransa'da 8 Mart'ta kadın hakları için sokaklar doldu. Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla Fransa'nın birçok kentinde kadın haklarını savunan dernekler, sendikalar ve sivil toplum kuruluşlarının çağrısıyla yürüyüş ve mitingler düzenlendi. Gösterilerde cinsiyetçi şiddete karşı mücadele ve kadınların ekonomik eşitliği talepleri öne çıktı.

Fransa'da 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında ülke genelinde çok sayıda yürüyüş ve miting düzenlendi. Kadın haklarını savunan dernekler, sendikalar ve çeşitli sivil toplum kuruluşlarının çağrısıyla gerçekleştirilen gösteriler, büyük şehirlerden küçük kasabalara kadar geniş bir coğrafyada gerçekleşti.

<https://hodrimedyanet.net/2026/03/09/fransada-8-martta-kadin-haklari-icin-sokaklar-doldu/>

1 <https://lens.civicus.org/international-womens-day-2026-feminist-resistance-in-a-world-at-war/>

2 <https://lens.civicus.org/international-womens-day-2026-feminist-resistance-in-a-world-at-war/>

3 Pelicot, 2024 yılında eski kocası ve kendisinin bilinci kapalıyken ona tecavüz eden düzinelerce yabancınnın yargılandığı davada, isimsiz kalma hakkından feragat ederek, kişisel bir cesaret örneğini cinsel şiddet ve cezasızlıkla ilgili toplumsal bir hesaplaşmaya dönüştürdü.

4 <https://lens.civicus.org/international-womens-day-2026-feminist-resistance-in-a-world-at-war/>

İngiltere/Londra

Londra'da 8 Mart dayanışma etkinliği ile kutlandı: 'Silah değil kreş, savaş bütçesi değil sosyal hak istiyoruz'

İngiltere'nin başkenti Londra'da faaliyet gösteren Türk ve Kürt Toplumu Dayanışma Merkezi'nin (Day-Mer) Kadın Komisyonu, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü dayanışma ve mücadele temasıyla gerçekleştirdiği etkinlikle kutladı. Etkinlik, kadınların emeğini, haklarını ve mücadele tarihini görünür kılarken, göçmen kadınların karşılaştığı zorluklara dikkat çekti.

Eşitlik, özgürlük ve adalet mücadelesinde hayatını kaybeden kadınlar için yapılan saygı duruşu ile başlayan açılıştta, 8 Mart'ın yalnızca bir anma günü olmadığı; kadınların görünmeyen emeğini, direncini ve örgütlü mücadelesini hatırlamak için bir fırsat olduğu vurgulandı.

<https://www.evrensel.net/haber/5974271/londrada-8-mart-d-ayanisma-etkinligi-ile-kutlandi-silah-degil-kres-savas-butcesi-degil-sosyal-hak-istiyoruz>

Norveç: Eşit ücret ve ırkçılığa karşı mücadele

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü Norveç'in birçok kentinde düzenlenen yürüyüş ve etkinliklerle kutlandı. Bu yıl başkent Oslo'da yapılan ve yaklaşık 7 bin kişinin katıldığı

ğı 8 Mart kutlamasında ana slogan "Müslüman nefreti ve ırkçılık yüzünden artık hiçbir hayat kaybedilmesin" oldu.

Norveç'in diğer büyük şehirlerinden Bergen ve Stavan-ger'de düzenlenen 8 Mart etkinliklerinde "Kadınların özgürlüğü için mücadele" çağrısı yapılırken, Trondheim'da ise "Kadınlara yönelik her türlü baskıya karşı mücadele" sloganı öne çıktı.

<https://www.evrensel.net/haber/5974227/norvece-8-mart-yuruyusleri-duzenlendi-esit-ucret-ve-irkcilige-karsi-mucadele-vurgusu-yapildi>

İsviçre: Savaş için değil kadınların güvenliği için bütçe

İsviçre'nin birçok kentinde 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü dolayısıyla düzenlenen yürüyüşlerde binlerce kadın sokaklara çıktı. Başta Zürih, Bern, Basel, Cenevre ve Lozan olmak üzere farklı şehirlerde gerçekleştirilen etkinliklerde kadınlar; eşitlik, insan onuruna yaraşır ücretler, bakım emeğinin tanınması, korkusuz ve şiddetsiz bir yaşam, kadın yoksulluğunun sona erdirilmesi ve silahlara ve militarizme para yatırmak yerine kadınların güvenliği için bütçe ayrılması taleplerini dile getirdi.

<https://www.evrensel.net/haber/5974299/isvicrede-8-mart-yuruyusleri-savas-icin-degil-kadınların-guvenligi-icin-butce>

Almanya/Berlin: Göçmen kadınlardan barış ve eşitlik çağrısı

8 Mart Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla Berlin'de düzenlenen yürüyüşe farklı sivil toplum örgütlerinden ve göçmen kadın inisiyatiflerinden binlerce kişi katıldı. Kentin farklı noktalarından başlayan yürüyüşler şehir merkezinde yoğun katılımı gerçeğe keşti.

Gösterilerde özellikle göçmen kadınların oluşturduğu gruplar dikkat çekti. Katılımcılar taşıdıkları pankart ve dövizlerle barış, eşit haklar ve ayrımcılıkla mücadele çağrısında bulundu.

<https://medyaberlin.com/berlinde-8-mart-yuruyusu-gocmen-kadnlardan-baris-ve-esitlik-cagrisi>

Hollanda/Amsterdam: "Kadınlar Yaşamalı"

8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında Amsterdam'da düzenlenen Feminist Yürüyüş'e binlerce kişi katıldı. Dam Meydanı'nda başlayan etkinlik, kadın hakları ve kadına yönelik şiddete karşı güçlü mesajların verildiği günün en dikkat çekici organizasyonlarından biri oldu. Kadın hakları savunucuları, sivil toplum kuruluşları ve sendikaların destek verdiği yürüyüşe organizatörlerin açıklamasına göre yaklaşık 20 bin kişi katıldı.

<https://nhaber.nl/amsterdamda-binlerce-kisi-feminist-yuruyuse-katildi-kadnlar-yasamali/>

Meksika: Sokaklar 8 Mart isyanına sahne oldu

Meksika'da düzenlenen 8 Mart eylemlerine yüz binlerce kadın katıldı. Kadınların öfkesi sokaklara taşdı, polis bari-katlarını parçaladı. Yürüyüşe kayıp çocuklarını arayan an-neler, katledilen kadınların aileleri ve yerli kadınlar katıldı. Şehir merkezinin sokaklarını dolduran kadınların korteji Glorieta de las Mujeres que Luchan'dan (Savaşan Kadın-lar Kavşağı) Zócalo'ya kadar uzandı.

<https://www.yenidemokrasiz36.net/meksikada-sokaklar-8-mart-isyanina-sahne-oldu/>

İspanya/Barselona

Her yıl 8 Mart'ta düzenlenen feminist gösteriye 22.000 kişi katıldı. Pazar günü Dünya Kadınlar Günü için düzenlenen ana gösteri sırasında feministler Barselona sokaklarını doldurdu.

Protestonun sloganı "Sömürgeci ve faşist emperyalizme karşı: transfeminist mücadele» idi. Katılımcılar ataerkilliği ve eşitsizliği kınayarak, İran ve Filistin de dahil olmak üze-re dünyadaki silahlı çatışmaların artışına atıfta bulunarak «Savaşa hayır!» diye bağıldılar.

<https://www.catalannews.com/society-science/item/in-pho-tos-thousands-march-in-barcelona-for-international-wo-mens-day>

<https://lens.civicus.org/international-womens-day-2026-feminist-resistance-in-a-world-at-war/>

Women dance during a demonstration marking International Women's Day in Madrid on March 8, 2026. © Thomas Coeux, AFP

Güney Kore: Cinsiyet eşitliği, demokrasinin tamamlanmasıdır

Kore, hafta sonu düzenlenen mitingler, ödül törenleri ve yenilenen siyasi taahhütlerle bu yılki Dünya Kadınlar Günü'nü kutladı; bu etkinlikler, ülkedeki kadınların elde ettiği kazanımların yanı sıra süregelen toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini de gözler önüne serdi. **Her yaştan kadın, etkinlikte öngörülen kıyafet kuralı olan mor rengi giyerek katıldı. Mor, adalet ve haysiyeti simgeleyen bir renk olarak uzun süredir dünya çapında kadın hakları hareketinin sembolü olmuştur. Ayrıca son yıllarda, yıllık kadın yürüyüşlerinden #MeToo protestolarına kadar Kore'deki kadın hareketinin de simge rengi haline gelmiştir.** Kadınlar, "Işık devrimini tamamlayın!" ve "Cinsiyet eşitliği, demokrasinin tamamlanmasıdır!" sloganlarını attılar. İlki, ayrımcılıkla mücadele ve eşit haklar çağrılarının da yer aldığı görevden alma mitinglerinin ana sloganına atıfta bulunurken, ikincisi ise cinsiyet eşitliği bakanlığını kaldırmaya ve cinsiyet eşitliği politikalarını kısıtlamaya yönelen Yoon Suk Yeol yönetimine karşı gösterilen tepkiyi yansıtıyordu.⁵

Güney Koreli aktivistler, 7 Mart'ta Seul'de Uluslararası Kadınlar Günü'nden bir gün önce, üzerinde "Işık devrimini tamamlayın" yazan pankartlarla bir araya geldi. © Ahn Young-joon, AP

⁵ <https://www.koreatimes.co.kr/southkorea/society/20260308/korea-marks-intl-womens-day-with-rally-for-gender-equality>

Kamboçya, Türkiye, Çin ve Rusya

2026 yılı, Uluslararası Kadınlar Günü'nün 115. yılı olacak. Bu yılın teması "Give to Gain" (Vererek Kazan) olup, kadın sorunlarına odaklanan kuruluşlar için bağış toplama ve akranlara öğretmek, kadınları kutlamak ve "ayrımcılığa karşı çıkmak" gibi daha az somut bağış biçimlerine odaklanıyor. Pazar günü, kadın hakları aktivistleri Pakistan'ın Karaçi kentinde bir miting düzenlerken, Türkiye'nin İstanbul kentinde düzenlenen protesto sırasında sloganlar atıldılar. Çin ve Rusya'da satıcılar pembeye sarılmış çiçekler sattı; Kamboçya'nın Phnom Penh kentinde ise yerel işçiler kutlama yaparken yumruklarını ve şemsiyelerini havaya kaldırdılar.

Kamboçya'nın Phnom Penh kentinde yerel işçiler Uluslararası Kadınlar Günü kutlamalarına katılıyor. © Heng Smith, AP

Kadın hakları aktivistleri Pakistan'ın Karaçi kentinde bir miting düzenledi. © Ali Raza, AP

Almanya - Berlin

Berlin'de Uluslararası Kadınlar Günü için düzenlenen yürüyüşe yaklaşık 20.000 kişi katıldı. Alman haber ajansı dpa Pazar günü, kalabalığın polisin beklediğinin iki katı olduğunu bildirdi. Etkinlikte konuşmacılar, Almanya'da kadına yönelik şiddeti ve cinsiyet ayrımcılığını kınadılar.

Berlin'de protestocular 'feminist, dayanışmacı, sendikali' sloganıyla yürüyüş düzenledi. © Christian Mang, Reuters

Brezilya

Brezilya'da, Pazar günü Uluslararası Kadınlar Günü kapsamında düzenlenen yürüyüşler, Copacabana'da 17 yaşındaki bir kızın çete tarafından tecavüze uğradığı iddia edilen ve ülkeyi öfkeye boğan son olayın da etkisiyle, toplumsal cinsiyete dayalı şiddete karşı bir haykırışa dönüştü. Rio de Janeiro'nun ünlü sahil semtinde meydana gelen olay Ocak ayında gerçekleşmişti, ancak dört şüphelinin yetkililere teslim olmasıyla bu hafta ülke çapında yankı uyandırdı. Ülke genelinde en az 15 protesto eylemi planlandı; organizatörler kadınların hayatlarının korunması ve kadın cinayetlerine son verilmesi çağrısında bulundu.

Gigantes na Luta kolektifinden uzun bacaklı kadınlar, Rio de Janeiro'da düzenlenen bir yürüyüş sırasında ellerinde plastik ayçiçekleri havaya kaldırıyor. © Pilar Olivares, Reuters

Şili

Şili'nin Santiago kentinde düzenlenen bir protesto gösterisinde bir kadın, "Emperyalist savaşa karşı feministler" yazılı bir pankart tutuyor; bu, dünyanın dört bir yanındaki mitinglerde Orta Doğu'daki çatışmaya yönelik kınama seslerine yankı buluyor. © Rodrigo Arangua, AFP

ABD

Kadınların geçen yüzyılda elde ettikleri kazanımları kaybetmiş olmaları nedeniyle Uluslararası Kadınlar Günü'nü kutlamanın artık her zamankinden daha önemli olduğunu ifade ediliyor. Bu kazanımlar arasında, ABD Yüksek Mahkemesi'nin 2022 yılında ülke çapında kürtaj hakkını iptal eden kararı da yer alıyor. Bu karar, yaklaşık 50 yıldır yürürlükte olan anayasal korumaları sona erdirdi. ABD'nin kürtaj kararı, Avrupa'nın siyasi manzarasında yankı uyandırdı ve aşırı sağcı milliyetçi partilerin etkisini artırdığı bir dönemde, bazı ülkelerde bu konunun yeniden kamuoyunda tartışılmasına neden oldu.

Members of the feminist group "Les Rosies" hold their fist in the air at a rally in Paris. © Kenzo Tribouillard, AFP

Daha Uzun Yaşamak Yetmiyor, Eşit Yaşamak İstiyoruz!

Berfin Diren Demirkaya/ Tez-Koop-İş Sendikası

TÜİK'in yayımladığı "İstatistiklerle Kadın" ve Nisan 2026 dönemine ait "İşgücü İstatistikleri" raporları, Türkiye'de kadın olmanın yapısal zorluklarını ve eşitsizliği bir kez daha gözler önüne seriyor. Kâğıt üzerinde ülke nüfusunun %49,98'ini oluşturarak erkeklerle neredeyse tam bir sayısal denge içindeyiz. Hatta doğuştan beklenen yaşam süremiz 80,7 yıl ile erkeklerden 5,2 yıl daha uzun. Peki bu uzun ömür, nitelikli ve eşit bir hayat anlamına geliyor mu? Verileri biraz kazıdığımızda, sistemin kadınların karşısına çıkardığı bariyerleri tüm çıplaklığıyla görebiliyoruz.

Sağlıklı Yaşayamıyoruz, Yoksullukla Boğuşuyoruz!

Daha uzun yaşıyoruz ama nasıl yaşıyoruz? Veriler, kadınların ömrünün erkeklerden daha uzun, ancak sağlıklı yaşam süresinin daha kısa olduğunu gösteriyor. Kadınların doğuştan sağlıklı yaşam süresi sadece 56,3 yıl iken, erkeklerde bu süre 58,9 yıl. Yani erkekler kadınlardan 2,6 yıl daha uzun süre sağlık sorunu yaşamadan ömür sürüyor.

Yaş ilerledikçe nüfustaki kadın oranı çarpıcı biçimde artıyor; 90 yaş ve üzerinde kadınların oranı %69,7'yi buluyor. Ancak bu uzun yıllar refah içinde geçmiyor. 2025 yılı verilerine göre kadınların %30,1'i yoksulluk veya sosyal dışlanma riski altında yaşıyor (erkeklerde bu oran %25,6). Kronikleşen bu ekonomik güvencesizlik, kadını yaşlandıkça daha da kırılğan hale getiriyor.

1 TÜİK, İstatistiklerle Kadın, 2025, <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=İstatistiklerle-Kadın-2024-54076>, (Erişim Tarihi: 15.06.2026)

2 TÜİK, İşgücü İstatistikleri, Nisan 2026, <https://veriportal.tuik.gov.tr/press/57984>, (Erişim Tarihi: 15.06.2026)

Eğitimde İlerleme Var Ama "Cam Tavanlar" Kırılmıyor!

Eğitim istatistiklerinde geçmiş yıllara kıyasla olumlu bir ivme göze çarpıyor. En az bir eğitim düzeyini tamamlayan 25 ve üzeri yaştaki kadınların oranı %88,3'e yükselmiş durumda. Kadınların ortalama eğitim süresi ise 8,8 yıla ulaştı. Anneleri yükseköğretim mezunu olan bireylerin %84,4'ünün de üniversite mezunu olması, kadının eğitiminin nesiller arası aktarımdaki gücünü kanıtlıyor.

Ancak eğitimdeki bu ilerleme, karar alma mekanizmalarına ve yönetim kademelerine adil bir şekilde yansımıyor:

- Meclisteki kadın milletvekili oranı yalnızca %19,9.
- Kadın büyükelçi oranı %28,4.
- Akademideki kadın profesör oranı %34,9.
- Üst ve orta düzey yönetici pozisyonundaki kadın oranı sadece %21,5.
- İş dünyasının devlerini barındıran BİST 50 şirketlerinin yönetim kurullarında kadınların temsil oranı %18,3'te kalıyor.

Özetle kadınlar okuyor, çabalıyor ancak cam tavanlar bir türlü kırılmıyor.

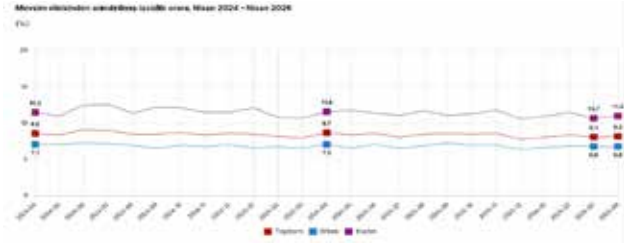
İşgücü ve İstihdam: Evdeki Yük Kadını Piyasadan Siliyor!

Nisan 2026 dönemine ait güncel işgücü verileri, ekonomik krizlerin ve toplumsal rollerin faturasını en çok kadınların ödediğini doğruluyor.

- **Kronik İşsizlik:** Kadınlarda işsizlik oranı %11,0 seviyesindeyken, erkeklerde bu oran %6,8. Genç kadınlarda (15-24 yaş) durum daha da vahim: Genç kadın işsizli-

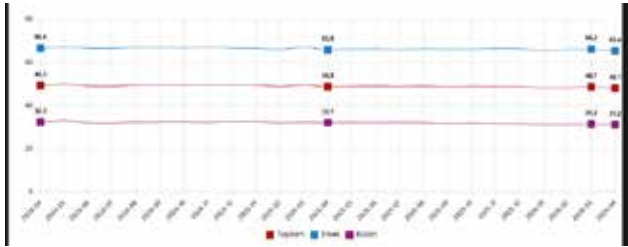
ği %19,4'e ulaşıyor. Üstelik bu oranlar, gerçek işsizlik oranlarının çok altında kalan TÜİK'in dar tanımlı işsizlik oranları.

Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı, Nisan 2024 – Nisan 2026 (%)

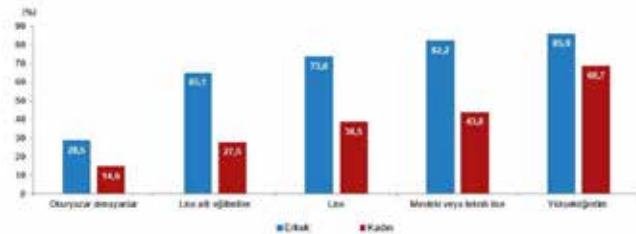
- **Uçurum Derinleşiyor:** İstihdam oranlarına bakıldığında kadınların oranı %31,2 iken, erkeklerin oranı %19,4 ile kadınların iki katından daha fazla.

Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı, Nisan 2024 – Nisan 2026 (%)

- **Güvencesiz ve Yarı Zamanlı İşler:** Eğitimin istihdama etkisi yadsınamaz; yükseköğretim mezunu kadınların işgücüne katılımı %68,7'yi buluyor. Ancak sistem, çalışan kadını da güvencesizliğe itiyor: Kadınların istihdamda yarı zamanlı çalışma oranı %18,3 ile erkeklerin (%9) iki katı.

Cinsiyet ve eğitim durumuna göre işgücüne katılma oranı, 2024 (%)

Peki, kadınlar neden iş hayatının dışında kalıyor ya da yarı zamanlı işlere sıkışıyor? Yanıt, ev içi sorumlulukların ve bakım yükünün adaletsiz dağılımında gizli. Hanesinde 3 yaşın altında çocuğu olan 25-49 yaş grubundaki kadın-

ların istihdam oranı sadece %26,9 iken, aynı durumdaki erkeklerin istihdam oranı %90,9! Erkek baba olduğunda işine daha sıkı sarılırken veya sistem ona alan açarken; kadın anne olduğunda istihdamın dışına itiliyor. Boşanma davaları sonucunda çocukların velayetinin %74,6 oranında anneye verilmesi de bakım yükünün kimin omuzlarında kalıcılaştığının vesikası niteliğinde.

Şiddetin Farklı Yüzleri: Diplomamız Bizi Korumuyor

Raporun en karanlık sayfası ise kadına yönelik şiddet verileri. Kadınların yaşamları boyunca en fazla maruz kaldığı şiddet türü %28,2 ile psikolojik şiddet. Bunu %18,3 ile ekonomik ve %12,8 ile fiziksel şiddet takip ediyor. Üstelik bu şiddetin %39,5'i eş, eski eş veya birlikte olunan kişilerden geliyor. Eğitim seviyesi yükseldikçe ekonomik şiddet %31,8'den %8,9'a gerilese de, eğitilmiş kadınlar yeni nesil şiddet türlerinin hedefi oluyor. Yükseköğretim mezunu kadınlarda ısrarlı takip oranı %16,1'e (okul bitirmeyenlerde %5,3), dijital şiddet oranı ise %13,4'e (okul bitirmeyenlerde %2,2) çıkıyor. Teknolojiyi ve üretken yapay zekâyı erkeklerle neredeyse aynı oranlarda (%18,8) kullansak da, dijital alanlar kadınlar için birer tehdit unsuruna dönüştürülüyor.

İstatistiklerin Ötesinde Bir Yaşam!

TÜİK'in sunduğu rakamlar bize açık bir mesaj veriyor: Kadınlar bu ülkede daha uzun yaşıyor ama daha az sağlıklı, daha yoksul, daha güvencesiz ve sürekli şiddet tehdidi altında hayatta kalmaya çalışıyor.

İhtiyacımız olan şey; ev içi yüklerin eşit paylaşılması, nitelikli ve kamusal bakım hizmetleri, şiddete karşı amasız fakatsız sıfır tolerans ve kağıt üstündeki başarılarımızın güvenceli istihdama, eşit işe eşit ücrete dönüşmesi. Bunun yolu ise tek tek yukarıya tırmanmaya çalıştığımız bireysel başarı hikâyelerinden değil; sınıfımızın ve kadınların ortak sömürsüne karşı kuracağımız örgütlü dayanışmadan geçiyor!

“Engelleri Birlikte Aşıyoruz” Broşürümüz Farkındalığımızı Artıracak!

Tez-Koop-İş Kadın

“Engelleri Birlikte Aşıyoruz” broşürümüz çıktı. Broşür, te-
kil yaşamlarımızda, sendikamızda, kamuoyunda engelli
emekçilerin sorunlarına, haklarına, hakların kullanımına
ilişkin farkındalığın artırılması amacıyla hazırlandı. Broşü-
rümüzün giriş kısmından birkaç paragrafı sizlerle paylaşı-
yor, okuyalım ve okutalım diyoruz:

“Görmezden gelmek, toplumların en eski alışkanlıkların-
dan birisi. Ama bazı hayatlar vardır ki, görmezden gelin-
diğinde ortadan kaybolmaz; yalnızca daha fazla yalnız-
laşır. Engelli bireylerin yaşamı tam da bu görünmezliğin,
duyulmamanın ve temas edilemezliğin içinde yer alır.
Kaldırımların, merdivenlerin yüksekliğinde, göğü delen
gökdelenlerde, kaldırımları işgal eden otomobil merkezli
yaşamlarda, çok katlı, üstelik asansörsüz binaların, katla-
rın sessizliğinde, bakışların hızla engelliden uzaklaşma-

sında çaresiz kalır hayatlar... Oysa mesele ne eksiklikler-
ne de “yardıma muhtaçlık” hikâyesi. Mesele, birlikte kurdu-
ğumuz dünyanın kimleri dışarıda bıraktığıdır.”

Sendikamız Tez-Koop-İş sadece engelliler haftasında
değil, yöneticilerinin ve temsilcilerinin engelli emekçi-
lere erişme çabalarıyla, engellilerin sorunlarına duyarlı
dergileriyle, yayınlarıyla, sosyal medya platformlarıyla
engellilerin sorunlarının ve çözümlerinin görünür, duyul-
ur ve temas edilebilir olması için mücadele etmektedir.
Bu bağlamda broşürümüz de engellilerin hakları, güçleri
ve özgürlükleri konusunda kamuoyunda, sendikamızda,
işyerlerinde farkındalık ve duyarlılık geliştirmek üzere ha-
zırlanmıştır.

**Okuyalım ve okutalım! Engelleri birlikte ortadan
kaldırmak için Tez-Koop-İş Sendikamızda Buluşalım!**

İçimize Yerleşen Yoksulluk

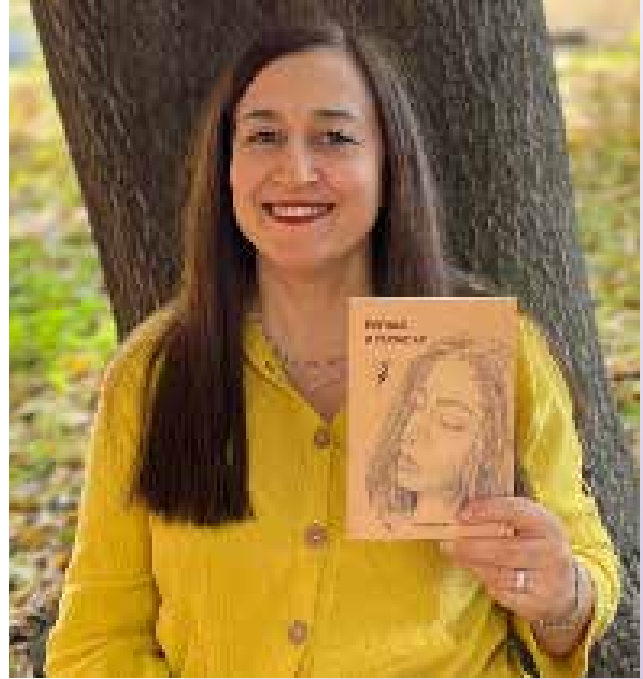
Demet Eşmekaya Selçuk/ Tez-Koop-İş Sendikası Ankara 1 No.lu Şube İşyeri Temsilcisi

Mayıs ayını soğuklarla bitireceğiz derken bugün ışığını cömertçe yayan bir güneş ile uyandım. Havanın bir türlü ısınmaması, bu aylarda bu kadarına alışkın olmadığımız yağmurlar karşısında hep annemi anımsıyorum. Ne zaman hava durumu normal dışı olsa olayı kıyamete bağlardı. "Yazı kışı, gelini kızı belirsiz zamanlara geldik. Kıyametin alametleri bunlar." diyerek bizi de kıyametin yaklaştığına ikna etmeye çalışırdı. Son yıllarda tamamen değişen mevsimleri görseydi sanırım, camın önünde sabah akşam kıyamet beklerdi.

Evde bir dünya işim var ama hazır güneş görmüşken acele kahvaltımı yapıp kendimi dışarı atma derdindeyim. İş dediğin en nankör şey, her hafta dip bucak temizliyorsun, bir daha ki hafta bakıyorsun sanki aylardır hiçbir yere dokunulmamış. Madem öyle arada işin gücün de denklemini bozmakta fayda var, kapıyı çektim mi her şey tamam olur. Arkama düşüp gelecek hali yok ya ütünün, çamaşırın, sehpadaki tozun.... Bu kafayı sevdim, bırakmamak lazım diyerek çıkıyorum dışarıya.

Evin yakınında oturacak bankları da olan çok güzel bir park var. Kahvaltıdan artan çayımı küçük bir termosaya koyup, günün, güneşin, sakinliğin tadını çıkartarak yürüyorum parka. Belli ki güneşi gören herkes, özellikle de yaşlılar kendilerini parka atmışlar. Önce bir tur atıyorum, neredeyse tüm banklar dolu. En son üç kişilik bir bankta evli olduklarını tahmin ettiğim iki kişinin yanına oturuyorum. Otururken selam veriyorum ama onlar yan banktakilerle konuştukları için benden tarafa hiç bakmıyorlar. Açıkçası konuşmamaları işime gelir, her zaman değil ama yaşlılar bazen çok yorucu olabiliyorlar.

Yanımda oturan teyze İstanbul Türkçesi ile tane tane, "Geçen seneyi emekliler yılı ilan ettiler. On beş yıldır emekliyim, hiç bu kadar zorlandığımı, ayı aya getirmekte bu kadar çaba harcadığımı hatırlamıyorum. Eşimin de, benim de emekli maaşımız çok düşük değil ve buna rağmen inanın hayatımızda yapmadığımız kadar çok hesap kitap yaptık. En düşük emekli maaşı ile geçinenleri, daha doğrusu geçinmeye çalışanları, ne biliyim evi olmayan emeklileri falan düşünemiyorum bile..." cümlelerinden sonra duyamadı-

ğım şekilde söylenerek sustu. Teyzeden sonra, yan bankta oturan teyze aldı sözü. "Çalışanlar yetiştiremiyor, biz nasıl yetiştireceğiz. Yatıp kalkıp anama babama dua ediyorum. İyi kötü başımızı sokacak evi onların sayesinde almıştık. Değilse şimdi mümkün mü ev bark sahibi olabilmek? Benim adam düşük dereceli devlet memuruydu. Allah rahmet eylesin emekli olduktan kısa süre sonra kanser oldu vefat etti. Öyle olunca bana bağladıkları emekli maaşı iyice kuşa döndü. Şükür tabii buna bin şükür. Hiç olmayaydı ne yapacaktım? Ben peş peşe üç çocuk doğurdum, onları büyüt, getir, götür derken çalışmadım. Okul neyim de bitirmedim zaten, nerde çalışıp, ne yapabilirdim onu da bilmiyorum ama sonuçta Allah bir değil bin kez razı olsun, adamın emekliliği olmasaydı halim haraptı. Hangi bir gün çoluktan çocuktan bir şey bekleyeceksin. Hepsini kendini kurtardı, sağ olsunlar gelip gidip yoklarlar, ne desem alırlar ama işte... Atalar boşuna dememiş evlat da olsa, 'Elden gelen öğün olmaz, o da vaktinde gelmez.' diye.

Teyzenin konuşmasında ki şükür, minnet duygusuna takıldım, acaba insan daha az sorgulasa daha mı çok mutlu olur ki diye düşündüm biran. Ben kendi kendime öyle mi böyle mi diye düşünürken, yan bankta oturan diğer teyze aldı sözü bu defa. "Sevil Hanım, senin bu şükretmen de beni hasta edecek hem vallahi, hem billahi. Ayol daha önce de konuştuk seninle. Kocan 35 yıl bu devlete hizmet etmiş. Ne demek yaa, 35 koca yıl. Bunun karşılığında bağlanan maaş ile sen, almak istediğin şeylerin beşte birini, belki daha da azını alarak yaşayabiliyorsun. Ben çocukların gelirken giderken görüyorum, hep elleri kolları dolu oluyor. Ben sana söyleyeyim, onlar taşımaya onu bunu, açsın ayol, bildiğin açsın yani. Kusura bakma bunu ulu orta böyle dedim ama utanacak da bir şey yok yani bunda, bizi bu duruma düşürenler utansın. Vallahi billahi, her namazımın ardından bize bunları layık görünler, bize yaşattıklarını yaşamadan ölmesinler diye dua ediyorum." deyip, kuruyan boğazını ıslatmak için, defalarca kullanıldığı belli dışı buruş buruş olmuş ped şişeden birkaç yudum su içti.

Teyzenin kendisi ile ilgili bir şey söylemeyip, yanındaki teyze ile ilgili yorum yapması dikkatimi çekti ama konuşmaya girmeye niyetim yoktu. Üç teyzeden sonra sıra aynı bankta oturduğum amcaya geldi. Küçük küçük elini ağzına kapatarak boğazını temizleyip, pardon diyerek başladı konuşmaya. "Bizde bu cehalet olduktan sonra, daha çok başımıza vurup ekmeğimizi alırlar. Sanırım beş altı gün önceydi yine yağmur yok diye çıktık dışarı, buralarda bir yerde oturuyorduk. Tam karşımızdaki bankta oturan bir çift vardı, biz yaşlarında falan. Selamlaştık, biz hatunla kendi aramızda konuşuyorduk. İşte benzer konulardı. Karşıdan adam hop atladı sohbetimizin içine. Rahatsız olmuş bizim söylediklerimizden. Efendim öyle denildiği kadar da kimse aç açıkta değilmiş. Hani hükümeti kötülemek için, dış mihrakların oyunu ile bu emeklilerin aç oldukları vs pompalanıyormuş topluma. Bizler de bu tehlikeli, kötü oyunu fark etmeyip, düşmanların amaçlarına hizmet ediyormuşuz. Ölür müsün, öldürür müsün? Adamı dinlerken tansiyonum çıktı, yemin ederim tansiyonum çıktı. Hatun yanımda sürekli dürtüklüyor, yükselmeyim, kızmayım diye. Zaten ne yükseleceğim, yani böyle adamlara ne anlatabilirsin ki?" diyerek yan bankta oturan kadınların onaylamalarını bekler gibi onlara bakarak sustu. Kendisi hakkında hiç konuşmayan teyze aldı sözü tekrar. "Aman aman iyi ki de cevap vermediniz. Geçenlerde ben de yaşadım benzer bir olayı. Gerçekten insanın sinirini zıplatıyorlar, başka da bir işe yaradıkları yok. Bir arkadaşımın gelmişti yine bu parka. Arkadaşımın torunu evlenecek. Hani bu sene aile yılı ilan edildi ya, o da nedir ne değildir tam anlamıyorum ama pek çok yerde gördüm, duydum. Aile

yılı kapsamında işte evlenecek olanlara kredi verilecekmiş, destekler verilecekmiş diye. Arkadaşıma, 'İyi bari bu sene ye denk getirdiler evliliği. Yararlanırlar krediden, destekten falan' dedim. O da öyle her evlenene kredi vermediklerini, yaş şartı arandığını, işte haneye giren paraya baktıklarını vs anlattı. Sonra da dedi ki, 'Aman dostlar alışverişte görsün. Çocuklar asgari ücretin bir tık üstünde maaş alıyorlar. O parayı çok sayıyorlar zaar, yararlanamadıklarına göre. Zaten yaşları da tutmuyormuş. Kız 30 erkek 32 yaşında.. Unuttum şimdi ama yalan olmasın 20'li yaşlarda olmaları gerekiyor-muş imkanlardan yararlanmak için.' diye anlatıyordu.

Yan banktan bir kadın bastonunu sallaya sallaya bize ders vermeye kalktı. Aman şimdi burada anlatıp da tekrar moralimizi bozmaya gerek yok da. Ben de bir iki bir şey diyeyim dedim, yok efendim mümkün değil ben a derken kadın makineli tüfek gibi sıraladı cümleleri. Hani bilmesem, yaşamasam, her ay gidip o komik maaşları almasam inanacağım kadına. O kadar inandırıcı konuşuyor. Sonra kendi kendime dedim, "Yok anam sen buna laf yetiştiremezsin, hiç kendini yorma, bırak ne istiyorsa öyle düşünsün, söylesin." Sonra hepsi aynı anda sustu. Çalışma hayatında da oluyordu benzer durumlar. Hiç kimsenin eline geçen paradan memnun olduğunu görmemiştım ama iş eleştiriyi, "Niye bu kadar az kazanıyoruz?" sorgulamalarına gelince bazıları aslan kesilirdi karşımızda. Demek öyle insanların emekli olunca da değişmiyordu bakış açıları.

Yanımdaki teyze tekrar konuşmaya başladı. Böyle utana sıkıla kuruyordu cümlelerini. Zaten konuşmaya ayıplamayın beni diyerek başladı. "Son birkaç yıla kadar inanın yenilmiş, içilmiş, gelinmiş, gidilmiş hiç takılmazdım. Özel bir şeyi yalnız yemeyi hiç istemezdim, mutlaka komşulardan eşten dosttan çağırırdım birlikte yiyelim diye. Artık bırakın özel bir şey yapıp çağırmayı, yemekli misafir gelecek diye korkuyorum. Torunlarım geleceğinde gözüm hiçbir şeyi görmezdi, bir isterlerse iki yapardım, alırdım. Şimdi ne mümkün? Çocuklar bu hafta uğrayamayacağız derlerse derin bir nefes alıyorum, geldiğimiz nokta bu. Çok acı. Böyle giderse kimse kimseye kapısını açamayacak. Türk misafirperverliğiymiş falan unutulup gidecek. Aile yılıymış sözüm ona. Kendimizi kaybedeceğiz artık ne ailesi, ne toplumu." diyerek kafayı yere eğdi. Ağır gelmişti son duyduklarım. Teyzenin kıvranarak anlatması da ayrıca içime dokundu.

Ben mi daldım da kalkacaklarına dair bir şey duymadım yoksa onlar mı zengin kalkışı yaptılar anlamadım ama kafamı kaldırdığımda hepsi de ayaklanmıştı. Onlar yürürken uzun uzun baktım arkalarından. Bakarken beynime üşüşen bir bakmışsın aynı durumdasın düşüncesini hızla kendimden uzaklaştırmaya çalışarak.

Doğurganlık Krizi Nedeniyle Aile ve Nüfus On Yılında Kadınlar: “Daha Fazla Bakım Yüğü Değil, Daha Fazla Eşitlik ve Güvence!”

Tez-Koop-İş Kadın

Dünya ve Türkiye doğurganlık krizi ile karşı karşıya. Türkiye’de doğurganlık hızı 2017’den itibaren nüfusun yenilenme seviyesi olan 2,1’in altına indi. Doğurganlık hızı 2001’de 2,38 çocuk iken 2024’te 1,48 çocuğa düştü.¹ Ülkeyi yönetenler, hanehalkı büyüklüğünün 3,08’e düştüğünü, “tek kişilik hanelerin oranı ise yüzde 20,5’e ulaştığını ifade ediyorlar. İlk evlenme yaşı erkeklerde 28,5’e, kadınlarda 26’ya çıkarken, 20-24 yaş aralığında hiç evlenmemiş kadın oranı yüzde 79, erkeklerde yüzde 94 olmuş.² Çeşitli ülkelerde rakamlar değişse de yaşanan şey içinde yaşadığımız koşullarla ilgili bir çoklu kriz!

Krizin gerçek nedenlerini araştırmak yerine çeşitli gerekçelerle kadınları ve gençleri suçlayan ve çözümünü, kadının aile içinde tutulmasında, istihdamdan uzaklaşmasında ve ailenin güçlendirilmesinde bulan popülist ve otoriter yaklaşımlar sıklıkla dile getiriliyor. Ancak siz okurlarımızın aklından geçenleri

duyar gibiyiz: Yeni doğan bebeklere ne sunuluyor ki yeni bebekleri dünyaya getirme planları yapılsın!

Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu doğurganlık krizine neden olan etmenleri çok çeşitli boyutlarıyla inceleyen bir rapor yayınladı.³ Raporun adı, **Gerçek doğurganlık krizi**

¹ <https://medyascope.tv/2025/05/13/turkiye-nin-dogum-hizi-dusmeye-devam-ediyor/>

² <https://www.aile.gov.tr/haberler/cumhurbaskani-erdogan-ve-bakanimiz-goktas-aile-ve-nufus-10-yili-vizyon-tanitim-programina-katildi/> Erişim Tarihi: 31 Mayıs 2026.

³ <https://www.unfpa.org/swp2025>, Erişim Tarihi: 31 Mayıs 2026.

Değişen bir dünyada üreme haklarının savunulması.

Raporda çeşitli ülkelerden gençlerin doğurganlık krizinin nedenleri konusunda ifadeleri şunlar:

29 yaşındaki Meksikalı Kadın:

"Çocuk sahibi olmak istiyorum, ama zaman geçtikçe bu giderek zorlaşıyor. Yaşadığım şehirde ev satın almak ya da uygun fiyatlı bir kiralık ev bulmak imkânsız. Ayrıca, savaş zamanlarında ve gezegenimizin kötüleşen koşullarında, bunun yüzünden bebeğin acı çekeceği anlamına geliyor-sa, çocuk doğurmak istemem.

29 Yaşında Zambiyalı bir kadın:

"Tek çocuğum var ama daha fazla çocuk sahibi olmayı planlamıyorum. Ekonomik istikrarsızlık, güvencesiz iş koşulları, karşılanamaz konut fiyatları ve çocuk bakımı ile eğitimin yüksek maliyeti nedeniyle bunu yapamıyorum.

30 Yaşında Paraguaylı erkek:

"Bir çocuğu dünyaya getirmek sadece bir adımdır. Asıl zorluk onları yetiştirmektir. Ve iyi bir yetiştirme için, iyi bir çevre ve yeterli altyapı olmalıdır.

31 yaşında Filipinli kadın:

Hükümetin aldığı önlemlere rağmen gelecek karamsar görünüyor. Üstelik dünya çapında pek çok politika kadınların sağlık hizmetlerine karşı çıkıyor. Bunun bizi bekâr kalmaya ve çocuk sahibi olmama yönünde ittiğini düşünüyorum.

18 yaşında Hindistanlı kadın:

"Doğru partneri bulmak önemlidir, çünkü bir çocuğu yetiştirmenin her iki ebeveynin de duygusal ve maddi desteğiyle paylaşılan bir sorumluluk olması gerektiğine inanıyorum."

24 yaşındaki Belçikalı kadın:

"Dünya üzerinde herkesi beslemeye yetecek kadar kaynak var; üstelik bu kaynaklar çok kötü bir şekilde dağıtılmış durumda. Bu, toplum olarak üzerinde yoğun bir şekilde çalışmamız gereken bir konu. Bunu başarabileceğimize inanıyorum; bu da bana pişmanlık duymadan bir çocuk sahibi olma imkânını sağlayacak."

Rapor, gençlerin gelecekleri konusunda büyük ölçüde endişe ve belirsizlik yaşadıklarını dile getiriyor:

"...Birçoğu, ebeveynlerinden daha kötü bir kaderle karşı karşıya kalacağını düşünüyor. İklim değişikliği, ekonomik istikrarsızlık ve artan küresel çatışmalara dair endişeleri, aile kurma konusundaki tercihlerine yansiyacaktır. Gençlerin kendilerini aldatılmış hissetmesi – yaşadıkları gerçekliklere kayıtsız kalan politika yapıcılar tarafından geleceklerinin ellerinden alındığına inanması – hiç de nadir bir durum değildir. Birçok ülkede, yaşlıların artan oranı, genellikle gençlerin aleyhine olmak üzere, seçimlerdeki etkiyi kendi lehlerine çevirmektedir..."

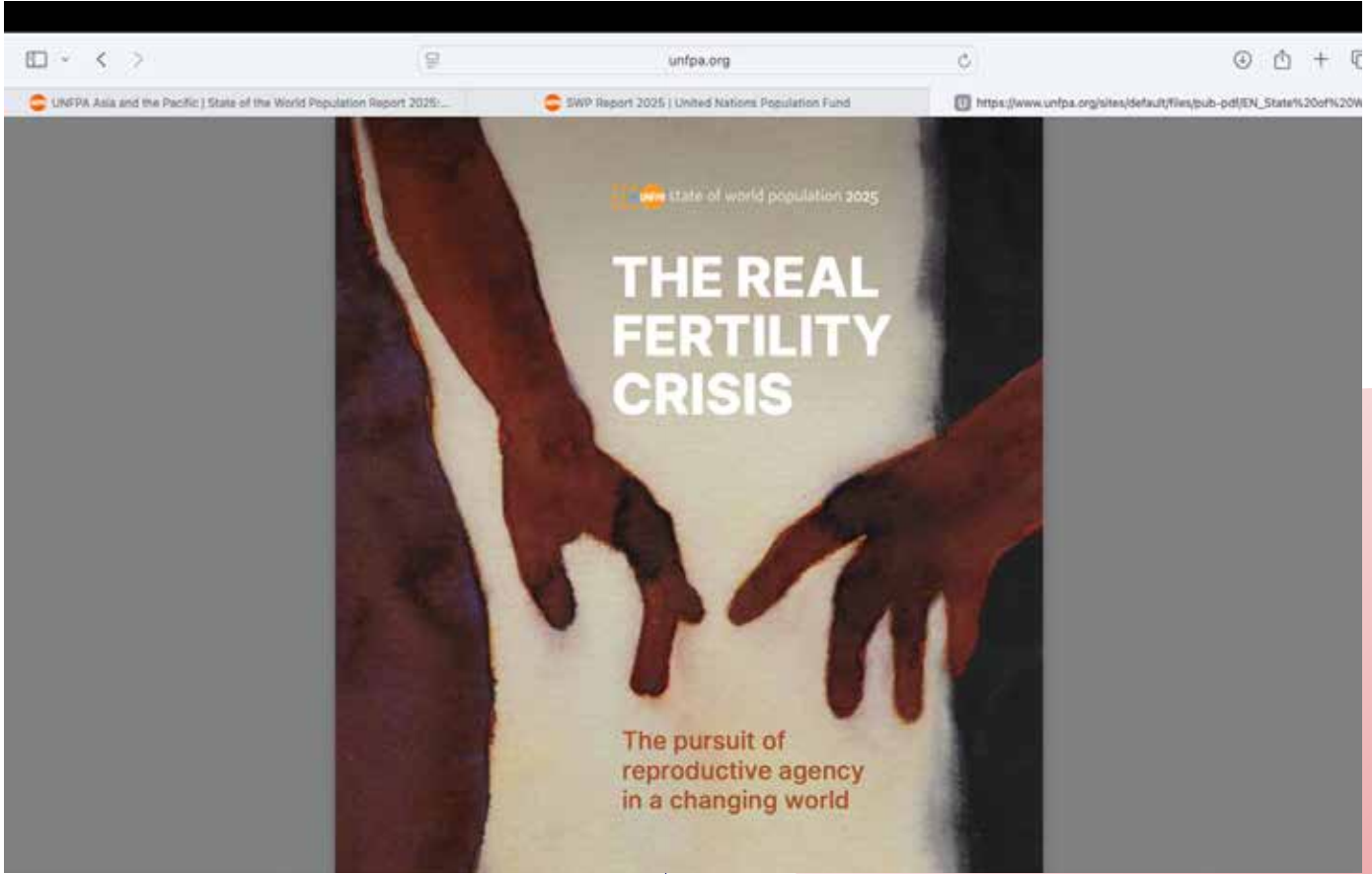
Aile ve Nüfus On Yılı

Aile yılında Türkiye'yi yönetenler Aile ve Nüfus On Yılı'nı ilan doğurganlık hızını artırmaya yönelik kimi politikalarını açıkladı.⁴ Siyasal iktidar, evlilik yaşının yükselmesinden, boşanma oranlarının artmasından ve bunun sonucunda doğurganlık hızının düşmesinden rahatsız. Ancak bu gelişmelerin nedenlerinden hiç bahsedilmiyor. Üç çocuk çağrılarının doğru olduğunu ifade ediyorlar. UNFPA'nın yaptığı araştırmanın sonuçlarına göre verili ekonomik ve sosyal koşullarda 3 çocuk yapma seçeneğini katılımcıların sadece yüzde 15'i işaretlemiş. Çocuk istemeyenlerin oranı % 7-8; tek çocuk isteyenlerin oranı % 10-11; 2 çocuk isteyenlerin oranı % 35-38; 4 ve daha fazla çocuk isteyenlerin oranı ise 9 ila 11. Gençlerin doğurganlık konusunda geniş bir yelpazeye yayılan tercihleri var ve bu tercihlere saygı gösterilmek zorunda. Ülkeyi yönetenler, çocuk sahip olmamanın gerçek nedenlerini araştırmak yerine "Bakabileceğin kadar çocuk sahibi ol" diyenleri, hayat tarzına müdahale edenler, inanç ve değerleri hedef alan küstahlar olarak suçluyor. Oysa UNFPA'nın raporuna doğurganlık krizinin nedeni çok katmanlı: Güvensiz ve güvencesiz bir dünya!

Siyasal iktidar, gençlerin yaşadığı derin ekonomik ve sosyal krizi kredi paketleri, doğum teşvikleri ve esnek çalışma modelleriyle yönetmeye çalışıyor. Oysa gençlerin temel sorunu evlenememek ya da yeterince çocuk sahibi olmak değil; işsizlik, güvencesizlik, düşük ücretler ve geleceksizliktir. Milyonlarca genç eğitimini tamamladıktan sonra iş bulamamakta, iş bulanlar ise yoksulluk sınırının

Kaynak: UNFPA (2025) The Real Fertility Crisis The Pursuit of Reproductive agency in a changing World <https://www.unfpa.org/swp2025>, s. 9, Erişim Tarihi: 31 Mayıs 2026.

⁴ <https://www.aile.gov.tr/haberler/cumhurbaskani-erdogan-ve-bakanimiz-goktas-aile-ve-nufus-10-yili-vizyon-tanitim-programina-katildi/> Erişim Tarihi: 31 Mayıs 2026.

altında ücretlerle, güvencesiz ve sendikasıız çalıştırılmaktadır. Yüksek kiralara ve artan yaşam maliyetleri karşısında bağımsız bir yaşam kurmak giderek imkânsız hale gelmektedir. Gençlere sunulan kredi olanakları, hak temelli sosyal politikaların yerini tutamaz; tersine gençleri daha yaşamlarının başında borçlandıran bir anlayışın ürünüdür.

Gerçek çözüm, gençleri nüfus politikalarının nesnesi olarak görmekten vazgeçmekten geçmektedir. **Gençlerin talebi borç değil iş, sadaka değil hak, teşvik değil güvencedir.** Güvenceli istihdamın yaygınlaştırılması, sendikal örgütlenmenin önündeki engellerin kaldırılması, insanca yaşanacak ücretlerin sağlanması ve kamusal sosyal konut politikalarının hayata geçirilmesi olmadan gençlerin ne aile kurma ne de geleceğe umutla bakma koşulları yaratılabilir. Emelin değersizleştirildiği, sendikal hakların baskılandığı ve kamusal sorumlulukların piyasa mekanizmalarına terk edildiği bir düzende gençlere sunulan her teşvik, sorunun nedenlerini değil yalnızca sonuçlarını yönetme çabası olarak kalacaktır. Gençlerin geleceği, kredi borçlarında değil; örgütlü emekte, sosyal haklarda ve güçlü bir sosyal devlette güvence altına alınabilir.

"Aile Yılı" gibi aileyi merkeze alan resmi politikaların öne çıktığı bir dönemde, sendikal kadınlar taleplerini yalnızca aile içindeki roller üzerinden değil, kadınların emek, eşitlik ve özgürlük hakları üzerinden de kurabilirler. İşte uzun

zamandır dillendirdiğimiz talepler:

Eşit işe eşit ücretin tam olarak uygulanması.

İşyerlerinde kreş açılması ve ücretsiz, nitelikli bakım hizmetlerinin yaygınlaştırılması.

Doğum izninin artırılması kadar, babalık ve ebeveyn izinlerinin de genişletilmesi.

Esnek ve güvencesiz çalışmanın değil, güvenceli istihdamın teşvik edilmesi.

İşyerlerinde şiddet, mobbing ve cinsiyet ayrımcılığına karşı etkin mekanizmaların kurulması.

Kadınların sendikalarda ve karar alma süreçlerinde eşit temsili.

Yaşlı, engelli ve çocuk bakımının yalnızca kadınların sorumluluğu olmaktan çıkarılarak kamusal hizmet haline getirilmesi.

Kadın istihdamını artıracak sosyal politikalar ve kamusal yatırımlar.

İstanbul Sözleşmesi ve kadınların şiddetten korunmasına yönelik mekanizmaların güçlendirilmesi.

Kayıt dışı çalışan, göçmen, mevsimlik ve ev eksenli çalışan kadınların sosyal güvence kapsamına alınması.

Okuldaki Şiddetin Nedenleri ve Önlemleri Üzerine Düşünceler

Prof. Dr. Nejla Kurul / Tez-Koop-İş Sendikası Genel Başkan Danışmanı

Bir eğitim bilimci olarak gözlemimi ifade edeyim. Eskiden okullarda çocuklara yapılan şiddeti önlemeye çalışırdık, son yıllarda ise suça sürüklenen çocukların şiddetini nasıl önleriz diye düşünüyoruz. Kısa bir taramadan sonra bile okul saldırılarının nicel olarak artışı, farklılaşan şiddet faillerini, faillerin ve mağdurların yaşının düştüğünü, şiddetle başvurma nedenlerinin birbirine yakınlığını gözlüyoruz. Okulda şiddetin failleri çoğunlukla öğrenciler iken bazen bir güvenlik görevlisi, bazen bir öğretmen, bazen bir veli de olabiliyor. Bu belirleme okulda şiddetin bütünsel bir yaklaşımla, ülkemizde ve eğitimde insanların neler yaşadığını duymayı, anlamayı ve eş duyum sağlamayı gerektiriyor.¹

Okulda Şiddete İlişkin İki Temel Konu!

Son şiddet olayları, şiddetin çok katmanlı bir olgu olduğunun altını bir kez daha çiziyor. Özellikle iki soruyu ve olası cevapları gündeme getiriyor:

Okul içinde ifade olanakları genişletilmeli!

İlk olarak yaygınlaşan şiddet ve akran zorbalığının nedenleri açık seçik ortaya konulmak zorunda. Çocuklar sorunlarının çözümü için, şiddet içermeyen yolları keş-

fetme ve hayata geçirme konusunda yeterince gelişmiş ve güçlenmiş değiller. Demokratik, eşitlikçi, katılımcı ve dayanışmacı okul iklimi oluşturulmuyor. Tersine okullar otoriter, ayrımcı, hiyerarşik, ifade olanakları kısıtlı ve rekabetçi! Üniversiteler dahil demokrasiyi pek de yaşayamamış ülkemizde aileler de pek yetkin sayılmaz, ama okullar bunu kısmen başarabilirdi, hala başarabilir, ancak eğitim sisteminde köklü bir değişime gereksinime var. Neden mi? Okullarda otoriter bir iklim, sınav odaklı rekabetçi bir eğitim süreci, öğrencilerin katılımının çok sınırlı olduğu kalabalık sınıflar, ikili öğretim, devamsızlıklar, okul terkleri, para toplamaya dayalı okul-aile iş birliği, "kindar ve dindar" bir nesil için okulun her alanına yayılmış politik baskı ve diğer sorunlar var.

Bireysel silahlanma konusunda önlemler alınmalı!

İkincisi ise çocukların silaha ulaşması nasıl ve neden bu kadar kolay hale geldi? Toplumda korku ve güvensizlik ve silah şirketlerinin kâr güdüsü bireysel silahlanmayı artırıyor. Tüm bu konular politik değil mi? Duyguların bir politikası var, insanlar korkuyla dolduğunda güçlerini arttırmanın doğru ya da yanlış yollarını, kanallarını arıyorlar. Şiddeti içeren kanallardan biri silahlanma! Gülistan Doğu'yu yaşamdan koparanlar, kamu gücünü kötüye kullanmaya, silahlara, bir gencin asla alamayacağı pahalı ara-

¹ Bu yazı yazarın verilen linkteki yazısının daraltılmış halidir.
https://t24.com.tr/yazarlar/nejla-kurul/okuldaki-siddet-nedenleri-ve-onlemler-uzerine-dusunceler,54970?_t=1780057746010

yüze hem de çevrimiçi ortamlarda gerçekleşebilir. Siber zorbalık genellikle sosyal medya, SMS veya anlık mesajlaşma uygulamaları, e-posta veya çocukların etkileşimde bulunduğu çevrimiçi platformlar üzerinden gerçekleşir. Ebeveynler çocuklarının bu platformlarda ne yaptığını her zaman takip edemeyebilir. Bu nedenle, çocuğun zorbalığa maruz kaldığını anlamak zor olabilir.

Bu ifadelerden çocukların akran zorbalığına nasıl uğradığını, zorbalığın farklı derecelerinin kimleri hedef aldığını öğreniyoruz. Ancak çocuklar gibi yetişkinler de çocukların ebeveynleri de hemen her yerde ve ortamda zorbalarla karşı karşıya kalabiliyorlar. Ancak şiddetin önlenemez olduğunu, ona karşı direnilebileceğini de biliyoruz. İktidarın, zorbalığın olduğu her yerde direnişin de olduğunu hayat bize öğretti.

Güvenlik Önlemleri Yerine

Okul Kültürünü ve Evi Demokratikleştirmek!

Yetkililer, olayların ardından yeni eylem planına geçildiğini belirtti: "risk ve tehdit analizlerinin yenilenmesi, fiziki güvenlik önlemlerinin artırılması, erken uyarı sistemi, takip görevi, rehberlik-güvenlik koordinasyonu, bakanlıklar arası eşgüdüm ve acil durum farkındalık eğitimi." Okul saldırısı, 'münferit' olarak algılanan olayı anlatan mikro bir kavramsallaştırma, şiddetin çoklu katmanlarını görmezden gelebiliyor. Okulun içinde ve dışında sinsice dolaşan şiddet, adeta düzey atlıyor. Yedi basamaklı eylem planının da genel olarak güvenlik önlemlerini içerdiğini belirtmek gerekiyor. Böyle olunca, bir şeyi bulunmadığı yerde aramak, hiç aramamak anlamına da gelebilir. İlk önlemler olarak on binlerce güvenlik görevlisi atamayı düşünmek yerine rehber öğretmen ve sosyal hizmet uzmanlarının istihdamı neden düşünülüyor? İşte bu konuda düşünmek gerekiyor.!

"Victims & Offenders" adlı kriminoloji alanındaki hakemli dergide 2017'de yayınlanan makalede Dr. Jonson, silahlı görevlilerin okullarda öğrencileri güvende hissettirmek yerine daha fazla korku yaşamalarına yol açabileceğini gösteren araştırma sonuçlarını açıkladı. Makalede ayrıca, metal dedektörleri kurulan okullarda "korku ve düzensizlik algısının artması gibi beklenmedik sonuçların ortaya çıkabileceği" belirtiliyor. Profesör Jonson, "Metal dedektörleri, silahlı okul görevlileri ve erişim kısıtlayıcı önlemler okulları sıcak ve destekleyici bir ortamdan çıkararak; sert disiplin ve yoğun güvenlik odaklı, hapishaneyi andıran bir ortama dönüştürebilir" diyor.³ Ülkemizde yapılan araştırmalarda da okulları, "hapishane" metaforu ile açıklayan ve

benzerlikleri vurgulayan nitel araştırma sonuçları bulunuyor. Çözülebilecekken bir türlü çözilemeyen sorunların cezalandırarak hatta yok ederek korkutarak ortadan kaldırılabileceği düşüncesi, aklını kullanamama ve sorunların nedenleri konusunda etraflıca düşünememe, ötekini umursamama ve eyleyemeden kaynaklanır. Bu yönetime çoğunlukla keder duygusu eşlik eder.

Okullar sevincin ve öğrenme heyecanının mekanı olmalıdır. Bu nedenle şiddetin panzehiri, demokratik, dayanışmacı, destekleyici ve katılımcı bir okul iklimidir. Okul kültüründe ifade alanlarını genişletmek, iletişim ve erken müdahaleyi geliştirmek, okula devamsızlık ve okul terklerini sosyal hizmet ilkelerine uygun biçimde izlemek ve çocukları desteklemek, okul aile ilişkilerini çocuğun yararı ve dayanışmacı niteliğiyle güçlendirmek, adil ve tutarlı okul kurallarını çocuklarla birlikte geliştirmek, okulun içinde spor, sanat ve bilim faaliyetlerini genişletmek, çocukların teknoloji ile dijital dünya ile ilişkilerini, çocukların doğa ile ilişkilerini saygı temelinde dönüştürmek ve kural ihlallerinde onarıcı adaletin okul içi yollarını açmak gerekiyor.

Öğretmenler ve okul yöneticileri, kısa vadede bu önlemleri hayata geçirecek adımları doğrudan atabilirler, bu güce sahipler. Okulda demokratik, katılımcı ve dayanışmacı eylem olanakları için daha da kapsamlı adımları, eğitim sendikaları ve veli örgütleri başlatabilir. Okullar, ayırım yapmadan çocukları geliştiren, güçlendiren ve özgürleştiren mekanlar olmalıdır. Öğretmenler, dayanışmacı, katılımcı ve demokratik bir okul iklimi için nelerin yapılabileceğini bulabileceklerdir; buna hakları vardır, güçleri de... Ancak öğretmenlerin iyiyi, doğruyu güzeli anlatabildikleri ve yaşatabildikleri eğitim ortamları için demokrasi ve insan hakları kültürünün yerleşmesi gereklidir. İnsanları, çocukları, geliştirme, güçlendirme ve özgürleştirme vadini yaşama geçirecek bir değişime gereksinme vardır. Bu değişim, tüm gelişmelere karşın demokratik niteliğini koruyan siyasal kurumların, emek ve meslek örgütlerinin, iktidardan bağımsız sivil toplum kuruluşlarının ve tüm çeşitliliği ile toplumun ve tek tek yurttaşların birlikteliğinden doğacaktır. Bildiğimiz şey, kötülüğün sıradanlığının içine doğru çekildiğimizdir. Aradığımız şey, ise yapabilirliklerimizi çoğaltabildiğimiz insan onuruna yaraşır, barışçıl, dayanışmacı, özgür ve onurlu bir yaşamdır. Okulda şiddetin önü, ancak böyle bir yaşama uğraşısı içinde kesilir.

³ <https://www.dw.com/tr/okul-saldirilarina-karsi-abd-ve-avrupa-ne-yapiyor/a-76829586>

Okulda Akran Zorbalığı Karşısında Ebeveynler Olarak Çaresiz Değiliz!

Tez-Koop-İş Kadın

Bir çocuğun şiddete uğraması kadar, bir çocuğun şiddeti bir çözüm yolu sanarak büyümesi de hepimiz için ağır bir sonuçtur. Çünkü çocuklar yalnızca okulda değil; evde kurulan dilde, yetişkinlerin öfkesinde, korkularında ve birbirine davranış biçimlerinde büyürler. Bu nedenle bugün burada yalnızca yaşanan bir olayı değil, çocuklara nasıl bir dünya bıraktığımızı da konuşuyoruz. Bu nedenle okul şiddetini önleme konusunda çaresiz değiliz. Güvenli okul iklimini çok katmanlı önleme ve müdahale stratejileri ile oluşturabiliriz.

Kaynak: Nilüfer Koçyiğit (2025) "Çocuklarda Saldırganlık okul şiddetinin nedenlerine dair sistematik risk analizi ve politika" TBMM 'de Sunum. (Hacettepe Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD <https://www.tbmm.gov.tr>)

Şiddete maruz kalan çocuğun yanında durmak ne kadar önemliyse, şiddet uygulayan çocuğu yalnızca suçlayıp dışlamamak da o kadar önemlidir. Çünkü hiçbir çocuk doğuştan zorba değildir. Çocuklar dayanışmayı da baskıyı

da sonradan öğrenirler. Biz yetişkinlerin görevi, çocuklara korkuyu değil güveni; düşmanlığı değil birlikte yaşamayı öğretmeliyiz.

TBMM Okul Saldırıların Nedenlerini Araştırma Komisyonunda¹ okulda şiddetin önlenmesi için alınacak önlemler konusunda çeşitli uzmanların görüşlerine başvurulmuştur. Uzmanlar sunumlarında okulda şiddetin çok boyutlu kök nedenlerini anlamaya çalışmanın önemi üzerinde durmaktadırlar. Şiddet davranışı tek bir bireysel anomali değil; bireysel, ailesel, kurumsal ve toplumsal etkenlerin birbirini beslediği sistemik bir çöküşün sonucu olduğu ifade ediliyor.²

- 1 TBMM Okul Saldırıların Nedenlerini Araştırma Komisyonunda okulda şiddetin önlenmesinde alınacak önlemler konusunda çeşitli uzmanları dinlemiştir. Tutanaklar için bakınız. ABD <https://www.tbmm.gov.tr>, Erişim tarihi: 30 Mayıs 2026.
- 2 Nilüfer Koçyiğit (2025) "Çocuklarda Saldırganlık okul şiddetinin nedenlerine dair sistematik risk analizi ve politika" TBMM Sunum (Hacettepe Üniversitesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık ABD. <https://www.tbmm.gov.tr>)

Zorbalığa Uğrayan

Çocuğu Olan Ebeveynler Ne Yapabilir?

Akran zorbalığı ya da şiddet karşısında ebeveynlerin ilk yapması gereken şey, çocuğun yaşadığını küçümsemek ve onu yalnız hissettirmemektir. Çocuğa "Boş ver", "kendini savun", "erkek adam ağlamaz", "alışırsın" gibi cümlelerle yaklaşmak doğru sonuçlar üretmez. Bu tür yaklaşımlar çocukta suçluluk ve çaresizlik yaratabilir. Bunun yerine güven veren, dinleyen ve birlikte çözüm arayan bir tutum gerekir.

Çocuğu dikkatle dinlemek

Ne olduğunu ne zamandır sürdüğünü, kimlerin dahil olduğunu sakın biçimde anlamaya çalışmak gerekir. Çocuğu sorguya çekmek ve yargılamak yerine güven ilişkisini korumak önemlidir.

Şiddeti normalleştirmemek

"Çocuklar arasında olur" yaklaşımı bazen zorbalığın büyümesine yol açar. Sürekli dışlama, alay, fiziksel saldırı, dijital taciz ya da tehdit ciddiye alınmalıdır.

Çocuğa suçluluk yüklememek

"Sen de bir şey yapmışsındır" yaklaşımı çocuğun kapanmasına neden olabilir. Önce güvenlik ve duygusal destek sağlanmalıdır.

Okulla temas kurmak

Öğretmen, rehberlik servisi ve okul yönetimiyle sistemli biçimde görüşmek gerekir. Amaç yalnızca "şikâyet etmek" değil; güvenli bir ortam oluşturulmasını istemektir.

Çocuğun sosyal dayanıklılığını güçlendirmek

Arkadaş ilişkileri, spor, sanat, dayanışma alanları ve özgüven geliştiren etkinlikler çocuğun yalnızlaşmasını engeller.

Dijital zorbalığı takip etmek

Sosyal medya, mesajlaşma grupları ve oyun platformlarında yaşanan şiddet de gerçek şiddettir. Çocuğun dijital alanda zamanını nasıl geçirdiği hakkında bilgi edinilmesi ve sınır koyulması önemlidir.

Model olmak

Ev içinde bağırma, aşağılayıcı ve cinsiyetçi dil, sürekli korkutma ya da otoriter ilişki biçimleri çocukların şiddeti "normal iletişim" sanmasına yol açabilir. Demokratik ve saygılı ilişki dili çocuk için en güçlü eğitimidir.

Gerekirse profesyonel destek almak

Uzun süren kaygı, okula gitmek istememe, içine kapanma, öfke patlamaları ya da uyku sorunları varsa psikolojik destek gerekebilir.

Sonuç olarak çocuğa yalnızca "kendini koru" demek yetmez; ona dayanışmayı öğretmek gerekir. Çünkü zorbalık çoğu zaman sadece zorba ile mağdur arasında değil, sessiz kalan çevre sayesinde sürer. Demokratik kültür biraz da "güçsüzün yanında durabilme cesareti"dir.

Çocuğu Akran Zorbalığına Yönelmiş Ebeveynler Ne Yapabilir?

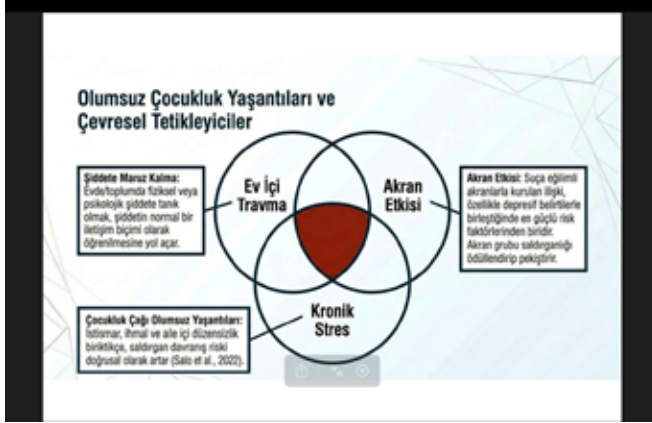
Çocuğu ya da etrafındaki çocuklar akran zorbalığı yaptığında, ebeveynler ya da yetişkinler olarak ne yapabileceğimizi, ona nasıl yaklaşacağımızı düşünmeliyiz. Üzerine düşüneceğimiz şey yalnızca çocuğun "öfkesi" değil; onun kişilik gelişimi, güven duygusu ve gelecekte kuracağı ilişkilerdir.

TBMM Okul Saldırılarının Nedenlerini Araştırma Komisyonunda okulda şiddetin önlenmesinde alınacak önlemler konusunda çeşitli uzmanları dinlemiştir. Prof. Dr. Betül Ulukol'un sunumunda okulda alınabilecek önlemler aşağıdaki biçimde sıralanmıştır:³

3 Betül Ulukol (2025) "Okulda ve ergenler arasında şiddetin önlenmesi: stratejiler, uyarı işaretleri ve toplumsal müdahaleler" başlıklı sunum. <https://www.tbmm.gov.tr>, Erişim tarihi: 30 May 2026.

Okulun yanı sıra aile ve akran grubunun çocuğun davranışları üzerinde güçlü etkileri vardır. Aile ile ilgili kritik risk faktörleri şunlardır: yetersiz ebeveyn denetimi, tutarsız/ sert disiplin yöntemleri, aile içi şiddet. Evin içinde bu riskler olduğunda ebeveynlere duyulan güvensizlik genci destek için dış kaynaklara yönlendirir. Akran çevresi söz konusu olduğunda suç işleyen akranlarla ilişki kurmak suça sürüklenmenin en güçlü tahmin edicisidir. Suça sürüklenen çocuklar ailede bulamadığı aidiyet ve kabul hissini akran grubu içinde ararlar.

Ebeveynlerin çocuklara dair erken uyarı işaretlerini gözlemeleri oldukça önemlidir. Çünkü çocuklar zorba davranışlara yönelirken aslında önceden işaretlerini de verirler.⁴

Erken Uyarı İşaretleri

Ölüm ve şiddet temalı paylaşımlar
Sosyal medya tehditleri
Ani davranış değişikliği
Yoğun izolasyon
Takıntılı silah ilgisi
Kendine zarar verme
Şiddeti yücelten içerik tüketimi
Okuldan kopma

Şiddetin “terbiye yöntemi” olmadığı anlatılmalı. Fiziksel ya da psikolojik şiddet kısa vadede itaati sağlayabilir ama uzun vadede korku, yalan, öfke ve güvensizlik üretir. Çocuk çoğu zaman davranışı değil, güçlünün şiddetini öğrenir.

“Söz dinletmek” ile “saygı görmek” arasındaki fark vurgulanmalı. Korkan çocuk sessizleşebilir ama bu sağlıklı bir ilişki değildir. Gerçek otorite korkudan değil güven ilişkisinden doğar.

⁴ Dr. Alperen Bıkmazer (2025) “Okullarda şiddet, dijital riskler ve çocuk sağlığı perspektifi” Okul Saldırıların Nedenlerini Araştırma Komisyonu Sunumları. <https://www.tbmm.gov.tr>

Ebeveynin kendi öfkesini fark etmesi sağlanmalı. Çoğu zaman çocuk değil, ebeveynin birikmiş stresleri taşar: ekonomik baskı, yorgunluk, değersizlik hissi, kendi çocukluğunda gördüğü sertlik... Bunları fark etmek önemlidir.

Ceza yerine sınır koyma önerilmeli. Bağırmadan da kural konabilir. Net sınırlar, tutarlılık, sonuçların açıklanması ve sakin tekrarlar daha etkili olur.

Çocuğun davranışının “kişiliği” olmadığı anlatılmalı. “Yaramaz”, “saygısız”, “problemlı” etiketleri çocuğun kimliğine dönüşebilir. Davranışı eleştirmek gerekir, çocuğu değil.

Evdeki dilin önemi vurgulanmalı. Sürekli tehdit, aşağılama ve korku dili çocukta ya içe kapanma, saldırganlık gibi davranışlar üretir. Çocuk en çok söyleneni değil, gördüğünü öğrenir.

Destek almanın zayıflık olmadığı söylenmeli. Ebeveyn danışmanlığı, psikolojik destek ya da aile terapisi bazen hem ebeveyni hem çocuğu korur. Okullarda rehber öğretmenlerin desteği oldukça önemlidir.

Şiddet çocuğu büyütmez; yalnızca korkuyu büyütür. Evde kurulan baskı kültürü, toplumdaki şiddetin ilk okuludur. Çocuklara şiddeti reddeden çok sayıda davranış seçeneğinin olduğu anlatılmalı, bununla yetinilmeden bu davranış yaşatılmalıdır.

Tarihte Kadınlar! Öncü Gazeteci Kadınlar

Tez-Koop-İş Kadın

Toplumsal yaşamın karmaşık ve anlaşılmasında güçlük çekilen olaylarını berraklığa kavuşturarak bizlere sunan meslektir gazetecilik! Hakikati ararken barındırdığı tehlikelerin yanı sıra toplumsal cinsiyet kalıpları nedeniyle kadınların bu mesleğe kitlesel girişi gecikmeli olmuştur. Ancak her dönemin toplumsal cinsiyet kalıplarını kıran, erkek mesleklerin duvarlarını aşarak o mesleği yerine getiren öncü kadınlar vardır.

Evet kadınlar vardır! İktidar veya güç odaklarının tekelinde bulunan bilgiyi, olgu-merkezli kanıtlara dayalı bir şekilde elde ettiği olguları toplumla paylaşan kadın gazeteciler vardır. Kısaca toplumu, toplumsal güç odaklarına karşı koruyan ve kollayan gazeteci kadınlar vardır. Bu bağlamda gazeteciler, bir nevi hak savunucu/hak merkezli bir amaç güderek, demokrasinin, insan haklarının ve kamusal alanın dışına itilen, ötekilerin de sesi sedası olur. Gazetecinin bu tarz bir kaygı ve hassasiyet ekseninde hareket edebilmesi, insani değerleri içselleştirip, gazeteci olmadan önce insan olmanın felsefi-etik bilgisine sahip olmasını da gerekli kılar.¹

Bulunduğumuz coğrafyadan öncü gazeteci kadınlar, Elif N. Hamidi'nin 2024'te yayınlanan *İnsan Hakları Işığında Gazetecinin İşi* adlı kitabında betimlediği iyi gazeteci anlayışına uygun biçimde mesleğinin gereklerini yerine getirmişlerdir: *Akla ve erdeme uygun bir şekilde işini yapan, insan onurunu ve insan haklarını koruma sorumluluğuyla haber üreten gazeteci 'iyi gazetecidir. Diğer bir deyişle, iyi insan olmakta ısrar eden gazetecidir.* Hamidi, gazetecinin işini amacına ve işlevine uygun bir şekilde yapabilmesinin ön koşulunun "erginleşmiş" ve "özgür" bir kişi olup olmadığıyla da yakından ilişkili olduğunu vurgular. Ayrıca

¹ <https://bianet.org/yazi/insan-haklari-isisinda-gazetecinin-isi-nedir-293607>

gazetecinin özgür bir kişi olabilmesi için didinmesi, çabalaması ve kendi geçmişi, gazetecilik mesleğinin geçmişi ve sorunlarıyla yüzleşebilmesi gerektiğini belirterek, mesleği icra edenlerin mücadele etmesinin önemini ortaya koyar.² Gazetecilik, kendini insanın en keskin biçimde belirlediği mesleklerdendir. Kendini inşa her zaman 'önceki kendini yıkma' sürecidir de.

Müşerref Hekimoğlu- Hakkında Yazan Şeriban Alkış

1940'lardan 2000'lere Türkiye'de gazeteciliğe damga vuran Müşerref Hekimoğlu, benimsediği meslek ilkeleri gereği reklamlarda oynamayı reddetmiş, rakip gazetelerden gelen astronomik transfer tekliflerini geri çevirmişti. Yat gezileri, evler, arsalar vaat eden patronun tekliflerini elinin tersiyle itmiş, o görüşmeden tüm çalışanlara her gün yemek çıkarılmasını sağlayarak dönmüştü. Devlet yetkilileri bile yabancı liderlerin yakında Türkiye'yi ziyaret edeceğini Hekimoğlu'ndan öğrenirdi. Ortadoğu savaşının sorumlusu olarak gördüğü için İsrail'in davetini reddederken de insan haklarına ve gazetecilik ilkelerine sahip çıkmıştı.³

Suat Derviş- Hakkında Yazan Kübra Derin

Tarihimizde derin bir iz bırakan, ancak yıllarca unutturulan bir başka gazetecilik öncüsü Suat Derviş'tir. Haber için Türkiye'den Avrupa'ya giden ilk kadın muhabirdir. Türkçe bir gazetede ilk kadın sayfasının editörlüğünü yapan,

² Age.

³ <https://journocom.tr/konu/kadin-gazeteciler>, Erişim Tarihi: 28 Haziran 2026.

ilk basın sendikamızın kurucuları arasında yer alan ve yönettiği dergide edebiyatın o dönemdeki en ünlü isimlerini bir araya getiren yine Suat Derviş'tir. "Ben yazar Suat Derviş'im. Kimsenin karısı olarak yâd edilemem" diyen bu cesur gazeteci-yazar, masum olduğuna inandığı gençleri evinde sakladığı için 68 yaşında gözaltına alındığında "Ne güzel, eylem içinde öleceğim" ifadesini kullanmıştı.⁴

Sabiha Sertel-Hakkında Yazan Ece Deniz

Sabiha Sertel⁵ doğum adıyla Sabiha Nazmi, 1895 yılında Selanik'te doğdu ve Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk profesyonel kadın gazetecisi oldu. Sabiha Sertel, Türkiye Cumhuriyeti'nde hayatını gazetecilikten kazanan ilk kadındı. Bir basın davasında yargılanan ilk gazeteci de o oldu. Adaletsizliğin, baskının, ataerkilliğin, zulmün karşısında durabilmiş; konforlu hayatını kalemi uğruna, gerçekler uğruna feda etmeyi göze almıştı. Nazi lideri Goebbels'in "Eğer bir

⁴ <https://journocom.tr/?s=suat+dervis>

⁵ <https://journocom.tr/sabiha-sertel-ilk-kadin-gazeteci>, Erişim Tarihi: 28 Haziran 2026.

gün elime geçerse dilini keseceğim" diye tehdit ettiği Sabiha Sertel hep susturulmaya çalışılan, ama asla susturulamayan bir gazeteciydi.

Otobiyografisi olan Roman Gibi'de de çocukluk hikayelerine yer verir Sertel. Buna göre annesine 8 yaşındayken "Sen babamın hizmetçisi misin" diye sorar ve "Her kadın kocasının hizmetçisidir" cevabını alır. Sabiha sinirlenip "Ben kocamın hizmetçisi olmayacağım" der. Yıllar sonra otobiyografisinde yer verdiği nadir kişisel olaylardan biridir 1903 yılında geçen bu diyalog.

Semiha Es- Hakkında Yazan İrem Gül

1912 doğumlu **Semiha Es** çocukluk yıllarını İstanbul'un Vefa semtinde geçirdi. Küçük bir evleri vardı. Maddi durumları iyi değildi. Buna rağmen ailesi, Semiha'nın müzik yeteneğini fark edince onu keman ve piyano kursuna gönderdi. Dünyanın ilk kadın savaş foto muhabiri ve Türkiye'nin ilk gezi foto muhabiri olan Semiha Es, 50 yıllık meslek yaşamında sadece çatışma alanlarındaki risklerle değil, basındaki erkek tahakkümüyle de mücadele etti. Kore'den Vietnam'a dek onca savaşta ellerini ve saçlarını gizlemek zorunda kalan Semiha Es, Türkiye'ye döndüğünde ise emek sömürsüyle uğraştı. Hak ettiği ücret ödenmedi, yayımlanan bazı fotoğraflarında imzası bile kullanılmadı. 110 yıl önce doğan ve 10 yıl önce aramızdan ayrılan Semiha Es'i, tüm zorluklara rağmen dünya çapın gazetecilik yapılabileceğini gösteren maceralı hayat hikâyesiyle hatırlıyoruz.⁶

⁶ <https://journocom.tr/semiha-es>, Erişim Tarihi: 28 Haziran 2026.

Nezihe Muhiddin- Hakkında Yazan Şeriban Alkış

Nezihe Muhittin- 1889'da Zehra Hanım ile savcı ve ceza hâkimi olan Muhiddin Bey'in kızı olarak İstanbul Kandilli'de dünyaya geldi; eğitimini eve gelen özel öğretmenlerden aldı, 1909 yılında öğretmen olarak meslek hayatına atıldı. Nezihe Muhittin, iki evlilik yapsa da babasının adı olan Muhiddin'i soyadı olarak seçti. Nezihe Muhiddin ve 13 arkadaşı yaklaşık 100 yıl önce kadınların siyasal hakları için örgütlenmiş ve sonuçta Cumhuriyet ile birlikte başarıya ulaşmıştı. Gazeteler kadın hareketine bazen destek, bazen köstek olmuştu. Kadınların zaferi sonrası köşesine çekilen Muhiddin ise "unutturuldu."⁷

⁷ <https://journocom.tr/nezihemuhiddin>, Erişim Tarihi: 28 Haziran 2026.

Fatma Şâdiye- Hakkında Yazan Esra Çiftçi

Tam 130 yıl önce bugünlerde İstanbul'da yeni bir gazete kuruluyordu. "Osmanlı vatanının kalıcılığı ve ilerlemesi, erkeklerden ziyade kadınlar sayesinde olacak" diyen eşi Mehmet Tâhir ile 1895'te kurdukları Hanımlara Mahsus Gazete'nin başına, Fatma Şâdiye geçti. Türkiye'nin ilk kadın yazı işleri müdürü Fatma Şâdiye, Osmanlı kadın hakları hareketinin en önemli temsilcilerindendi.⁸

İlk sayısı 31 Ağustos 1895'te yayımlanan *Hanımlara Mahsus Gazete*, Osmanlı İmparatorluğu'nda kadınlara yönelik ilk süreli yayınlardan biriydi. İlk döneminde haftada iki sayı

çıkan, isminde gazete geçse de dergi boyutunda olan bu *Hanımlara Mahsus Gazete*, 1895-1908 yılları arasında kesintisiz 624 sayı çıkarak Osmanlı basınının en istikrarlı yayınlarından oldu.

Rewşen Bedirxan- Hakkında Yazan Zerrin Sargut

Kayseri doğumlu Rewşen Bedirxan, eşinin 1932'de Şam'da kurduğu Hawar ile Latin harflerini kullanan ilk Kürtçe derginin iki mimarından biri olarak tarihe geçti. Editörlükten çevirmenliğe, tipografiden dağıtıma kadar yayın süreç-

lerinin hemen her aşamasında bu dergiye büyük emek verdi Bedirxan. Kadın hakları mücadelesini uluslararası alana taşıyan isimlerden olan Rewşen Bedirxan, "Adımız ister Türk, ister Arap, ister Fars, ister Kürt olsun; tenimiz ister beyaz, ister sarı, ister esmer olsun; kadın olarak erkeğin sömürgesi, mülkiyeti, kaba ve psikolojik şiddetinin bir hedefi, mağduruyduk" demişti.⁹

Dergimizde yer veremediğimiz pek çok gazeteci kadın var kuşkusuz, *akla ve erdeme uygun bir şekilde işini yapan, insan onurunu ve insan haklarını koruma sorumluluğuyla haber üreten başta kadın gazeteciler olmak üzere tüm 'iyi' gazetecileri saygı ile anıyoruz.*

8 <https://journocom.tr/fatma-sadiye>

9 <https://journocom.tr/rewsen-bedirxan-kimdir>

Helena Norberg-Hodge: Hep Birlikte Ne Yapabileceğimiz Sorusunun Peşine Düşen Kadın

Tez-Koop-İş Kadın

İçinde yaşadığımız dünyayı değiştirerek insanları/kadınları güçlendirme ve geliştirmenin, topluma ve doğaya saygının yaşama geçirilmesinin peşine düşen öncü kadınları tanıtmaya devam ediyoruz. Bu kadınlardan biri de Helena Norberg-Hodge. Biz kadınlar gibi gündelik yaşamın rutini içinde çabalarken Helena Norberg-Hodge bir su damlasının yayılımı gibi çok farklı katmanlarda çok etkin çalışmalar sürdüren bir kadın olarak kendini inşa etmiştir. Yani yapabilirliklerimizin ne denli çok olduğunu bize anlatan öncü kadınlardandır.

İsveçli yazar ve film yapımcısı, yerel ekonomi hareketinin öncüsüdür. Üç kıtada yazdığı eserler ve verdiği halka açık konferanslar aracılığıyla, 40 yıldır kişisel, sosyal ve ekolojik refah odaklı bir ekonomi anlayışını teşvik etmektedir.

Küresel ekonominin ve uluslararası kalkınmanın yerel topluluklar, yerel ekonomiler ve kişisel kimlik üzerindeki etkilerini inceleyen, geniş çapta saygı duyulan bir analist olan Norberg-Hodge, bu etkilere karşı bir araç olarak "yerelleştirme" ya da ademi merkeziyetçiliğin önde gelen savunucularından biridir. Bu çalışmaları nedeniyle 2012 yılında prestijli Goi Barış Ödülü'ne layık görülmüştür.

"The Localization of Globalization" (Küresel Olanın Yerelleştirilmesi) adlı kitabı ve aynı adlı film, 40'tan fazla dile çevrilmiş ve yaklaşık yarım milyon adet satmıştır. Ayrıca, ödüllü "The Localization of Globalization" filminin yapımcısı ve yardımcı yönetmenidir.

Helena, aşağıda örnekleri olan çok sayıda makale, deneme ve kitap bölümü yazmıştır: Gıda Ekonomisini Toprak-

tan Başlayarak Eve Getirmek, Endüstriyel Tarımı Yeniden Düşünmek, Yaşanabilir Bir Gezegen İçin Bilgelik.

Helena, dünyanın "en ilginç on çevre aktivisti" arasında sayılırken, Carl McDaniel'in kitabında ise "dünyayı değiştiren sekiz vizyoner"den biri olarak tanıtılmaktadır. 1975'ten beri, sosyal ve ekolojik değerlerden ödün vermeden kültürlerinin modern dünyayla buluşmasını sağlayacak yollar bulmak için Ladakh ya da "Küçük Tibet" halkıyla birlikte çalışmaktadır. Bu çabaları nedeniyle "Alternatif Nobel Ödülü" olarak da bilinen Right Livelihood Ödülü'ne layık görülmüştür.

İsveç, Almanya, Avusturya, İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri'nde eğitim gören Helena, Londra Üniversitesi ve MIT'de yaptığı çalışmalar da dahil olmak üzere, dilbilim alanında uzmanlaşmıştır. Oxford, Harvard, Melbourne, Tokyo, Stockholm ve Münih dahil olmak üzere sayısız üni-

versitede yedi dilde dersler vermiş ve Kaliforniya Üniversitesi, Berkeley'deki Enerji ve Kaynaklar Grubu'nda (ERG) Regents' Lecturer olarak görev yapmıştır. Ayrıca Schumacher College'da düzenli olarak dersler vermiş ve MSNBC ve The London Times, The Sydney Morning Herald ve The Guardian gibi yayınlarda yer almıştır.

Helena, Local Futures ve Uluslararası Yerelleşme İttifakı (IAL) kuruluşlarının kurucusu direktörüdür. Ayrıca, Gıda ve Tarımın Geleceği Uluslararası Komisyonu, Küreselleşme Uluslararası Forumu ve Küresel Ekoköy Ağı kuruluşlarının da kurucu üyesidir.

LIFE AFTER PROGRESS

*Technology, Community,
and the New Economy*

Essays by

HELENA NORBERG-HODGE
Steven Gorelick, Alex Jensen & more

with a foreword by
BAYO AKOMOLAFE

LOCAL IS OUR FUTURE

Steps to an Economics of
Happiness

Helena Norberg-Hodge

Sindrella Kompleksi ve Kadının Zamanı: Bağımlılık Kültüründen Özerk Varoluşa

Tez-Koop-İş Kadın

Başlarken...

Sindrella Kompleksi Amerikalı yazar ve psikoterapist Colette Dowling tarafından 1981 yılında yayımlanmış, kadınların bağımsızlık korkusunu ve toplumsal olarak öğrenilmiş bağımlılık eğilimlerini inceleyen önemli bir psikoloji kitabıdır.

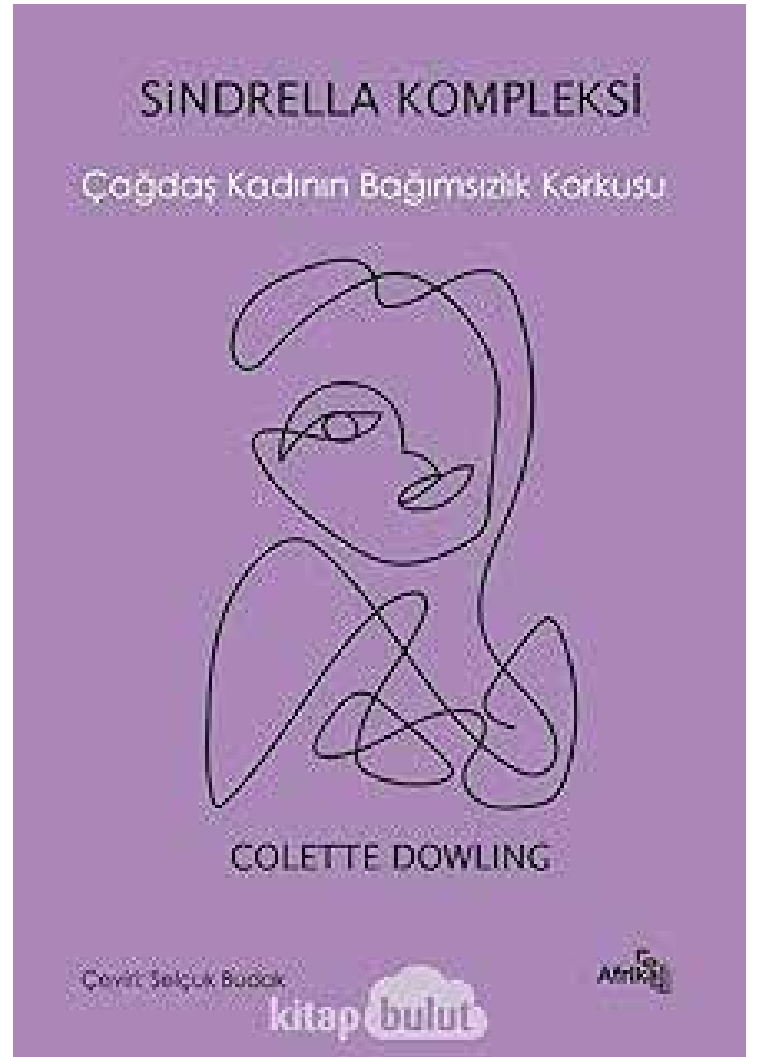
Dowling'e göre birçok kadın, bilinçdışı düzeyde, yaşamın zorluklarıyla tek başına mücadele etmek yerine bir başkası tarafından korunmak, kurtarılmak ve güvence altına alınmak ister. Yazar bu durumu "Sindrella Kompleksi" olarak adlandırır. Masaldaki Sindrella nasıl bir prens tarafından kurtarılmayı bekliyorsa, modern kadınlar da bazen farkında olmadan ekonomik, duygusal veya toplumsal güvenliği başka bir kişide arayabilirler.

Kitabın Cevap Aradığı Sorular

İnsan bildiği şeyin değil aradığı şeyin peşine düşer. Dowling'in peşine düştüğü sorular şunlardır:

- Kadınlar neden bağımsız olmaktan korkabilir?
- Kız çocukları hangi toplumsal mesajlarla büyütülür?
- Koruyucu aile yapıları özgüveni nasıl etkiler?
- Evlilik ve ilişkiler bazen neden bir "güvence sığınağı" olarak görülür?
- Kadınlar kendi kararlarını alma ve kendi ayakları üzerinde durma gücünü nasıl geliştirebilir?

Kitabın temel tezi, kadınların önündeki en büyük engellerden birinin yalnızca dışsal ayrımcılık değil, aynı zamanda çocukluktan itibaren içselleştirilen bağımlılık alışkanlıkları

olduğudur. Dowling, özgürlüğün yalnızca yasal haklarla değil, psikolojik bağımsızlıkla da mümkün olduğunu savunur. Kitap, özellikle dergimizin bu sayısında işlediğimiz "kadının zamanı", "kadının güçlenmesi", "annelik, eşlik, yurttaşlık ve çalışma yaşamı arasındaki denge" tartışmalarına önemli bir psikolojik arka plan sunabilir. Kadınların farklı roller arasında neden bazen kendi ihtiyaçlarını geri plana attıklarını anlamaya yardımcı olur.

Kadınlar Kendi Ayakları Üzerinde Durma Gücünü Nasıl Geliştirebilir?

Colette Dowling'in Sindrella Kompleksi kitabına göre kadınların kendi kararlarını alma ve kendi ayakları üzerinde durma gücü geliştirmeleri, yalnızca ekonomik değil aynı zamanda psikolojik bir özgürleşme sürecidir. Kitaptan hareketle şu temel başlıklar öne çıkıyor:

Bağımlılık korkusunun farkına varmak	Kadın önce, korunma ve kurtarılmaya beklentisinin doğal değil, büyük ölçüde öğrenilmiş bir davranış olduğunu fark etmelidir. "Bir gün biri gelip sorunlarımı çözecek" düşüncesi sorgulanmalıdır.
Kendi yeterliliğine güven geliştirmek	Özgüven bekleyerek değil, deneyim kazanarak oluşur. Karar vermek, hata yapmak ve sonuçlarıyla yüzleşmek bireyin kendine güvenini artırır.
Ekonomik bağımsızlık kazanmak	Dowling, ekonomik bağımsızlığı özgürlüğün temel koşullarından biri olarak görür. Kendi gelirin sahip olmak, kadınların yaşam tercihlerini daha özgürce yapabilmelerini sağlar.
Risk almaktan kaçmamak	Bağımsızlık, belirsizlikleri kabul etmeyi gerektirir. Yeni bir işe başlamak, eğitim almak, farklı sorumluluklar üstlenmek gibi adımlar özgüveni geliştirir.
"Mükemmel kadın" beklentisini reddetmek	Toplum kadınlardan aynı anda kusursuz anne, eş, çalışan ve yurttaş olmalarını bekleyebilir. Bu beklenti kadının kendi isteklerini bastırmasına yol açabilir. Kadın, başkalarının beklentileri ile kendi ihtiyaçları arasında denge kurmalıdır.
Karar verme pratiği yapmak	Küçük kararlardan başlayarak kendi tercihlerini ortaya koymak önemlidir. Sürekli başkalarının onayını aramak yerine kendi muhakemesine güvenmek bağımsızlığı güçlendirir.
Yalnız kalabilme becerisi geliştirmek	Dowling'e göre duygusal bağımsızlığın önemli bir göstergesi, kişinin yalnız kalmaktan korkmamasıdır. Yalnızlık, eksiklik değil, kişinin kendisiyle kurduğu ilişkinin bir parçası olarak görülmelidir.
Kendi yaşam projesini oluşturmak	Kadının yaşamı yalnızca eş, anne ya da çalışan kimlikleriyle tanımlanmamalıdır. Kendi amaçları, ilgi alanları ve toplumsal katkı hedefleri olmalıdır.
Özgürlüğü bir süreç olarak görmek	Dowling, bağımsızlığın bir anda kazanılan bir özellik değil, sürekli gelişen bir yaşam pratiği olduğunu vurgular. Her yeni sorumluluk ve her yeni karar bu sürecin bir parçasıdır.
Destek istemek ile bağımlılığı ayırt etmek	Bağımsızlık her şeyi tek başına yapmak değildir. Yardımlaşma ve dayanışma önemlidir; ancak yaşamın sorumluluğunu başkasına devretmek farklı bir durumdur.

Sonuç olarak kadının güçlenmesi, başkalarına ihtiyaç duymamaktan değil, kendi yaşamının sorumluluğunu üstlenebilecek içsel güveni geliştirmesinden geçer.

Kazanan Kadın Emeği!

Tez-Koop-İş Kadın

2026 CEV Kadınlar Şampiyonlar Ligi Finali, Avrupa voleybolunun zirvesinde Türkiye'den iki takımı buluşturdu. İstanbul'da oynanan final karşılaşmasında VakıfBank ile Eczacıbaşı Dynavit kupaya uzanmak için mücadele etti. Karşılaşmayı 3-1 kazanan VakıfBank, yedinci kez Avrupa şampiyonu olurken, finalin asıl kazananı kadın voleybolunun ulaştığı nokta oldu.

Avrupa'nın en önemli organizasyonlarından biri olan Şampiyonlar Ligi'nin finalinde iki Türk takımının yer alması, tesadüf değil uzun yıllara yayılan emeğin, planlamanın ve kararlılığın sonucu. Bu başarı, sporcuların sahadaki performansının yanı sıra görünmeyen büyük bir emeği de ortaya koyuyor.

Kadın sporcular, dünyanın pek çok ülkesinde hâlâ erkek sporcularla aynı olanaklara sahip değil. Sponsorluklardan medya görünürlüğüne, ücret eşitsizliğinden tesislere erişime kadar birçok alanda mücadele sürüyor. Buna rağmen kadın voleybolu Türkiye'de her geçen yıl daha geniş kitlelere ulaşıyor ve uluslararası başarılarıyla dikkat çekiyor.

İstanbul'daki final, kadınların spor alanındaki gücünü ve görünürlüğünü bir kez daha ortaya koydu. Tribünleri dolduran binlerce seyirci ve ekran başındaki milyonlar, kadın sporunun hak ettiği ilgiyi gördüğünde nasıl büyük bir etki yaratabildiğini gösterdi.

Bugün kadınların spordaki başarıları yalnızca kazanılan madalyalarla ya da kaldırılan kupalarla ölçülmüyor. Her

başarı hikâyesi, kadınların kamusal alanda daha görünür olmasına, genç kadınların sporla buluşmasına ve toplumsal cinsiyet eşitliği mücadelesine katkı sunuyor. Şampiyonlar Ligi finalinde sahaya çıkan sporcular da bu açıdan yalnızca takımlarını temsil etmedi; kadınların sporun her alanında var olabileceğini ve en üst seviyede başarı elde edebileceğini gösterdi.

Finalde kupayı kulüplerden biri kaldırmış olsa da ortaya çıkan başarı yalnızca kurumların ya da sportif yapıların başarısı olarak değerlendirilemez. Bu başarının temelinde yıllardır antrenman sahalarında ter döken sporcuların, onları yetiştiren antrenörlerin, emek veren teknik ekiplerin ve sporun içinde var olabilmek için çeşitli engellerle mücadele eden kadınların ortak emeği bulunuyor. Avrupa'nın en büyük organizasyonunda Türkiye'den iki takımın karşı karşıya gelmesi, kadınların sporda yarattığı değerin ve görünür olmak için verdikleri mücadelenin somut bir sonucu olarak öne çıkıyor.

VakıfBank ekibi kupayı müzesine götürdü. Ancak İstanbul'da oynanan bu final, Avrupa voleybol tarihine kadın voleybolunun gücünü ve kadın emeğinin yarattığı başarıyı gösteren önemli bir sayfa olarak geçti.

Kaynak: https://www-old.cev.eu/Upload/Photo/UCMA/20260503/NormalSize/225533_IMG_1415.JPG

Kaynak: <https://www-old.cev.eu/Competition-Area/competition.aspx?ID=1802&PID=3344>

ACI BİBER REÇELİ

zamansizkitchen

zamansizkitchen

Hazırlama Süresi: 15 dakika

Pişirme Süresi: 2 saat

Acı Biber Reçeli

- 2 kilo kapyra biber
- Yarım kilo chili biber
- 5 su bardağı toz şeker

Acı Biber Reçeli Yapılışı:

Biberlerimizi yıkayıp temizledikten sonra minik kareler halinde doğruyoruz.

Chili biberleri doğrarken mutlaka eldiven kullanalım.

Çekirdeklerini çok ayırmıyorum biraz ekliyorum görüntü şahane oluyor.

Doğradıklarımızı tencereye aktarıp üzerine şeker ilave edip kapağını kapatıyoruz.

Yaklaşık 10-12 saat kadar sulanmasını bekliyoruz sonrasında ocağa alıp kısık ateşte 2 saat kadar kaynatıyoruz.

Bu sadece bir reçel değil eşlikçi...

Afiyet olsun.

YUFKA LAHMACUN

Kaç kişilik: 2 kişilik

Hazırlama Süresi: 15 dakika

Pişirme Süresi: 45 dakika

Yufka Lahmacun

- 100 gr kıyma
- Domates sosu
- Kırmızı pul biber
- 1 buçuk yufka
- Karabiber
- 1 orta boy soğan
- Maydanoz
- 2 yemek kaşığı salça
- 50 gr margarin
- 2 yemek kaşığı sıvıyağ

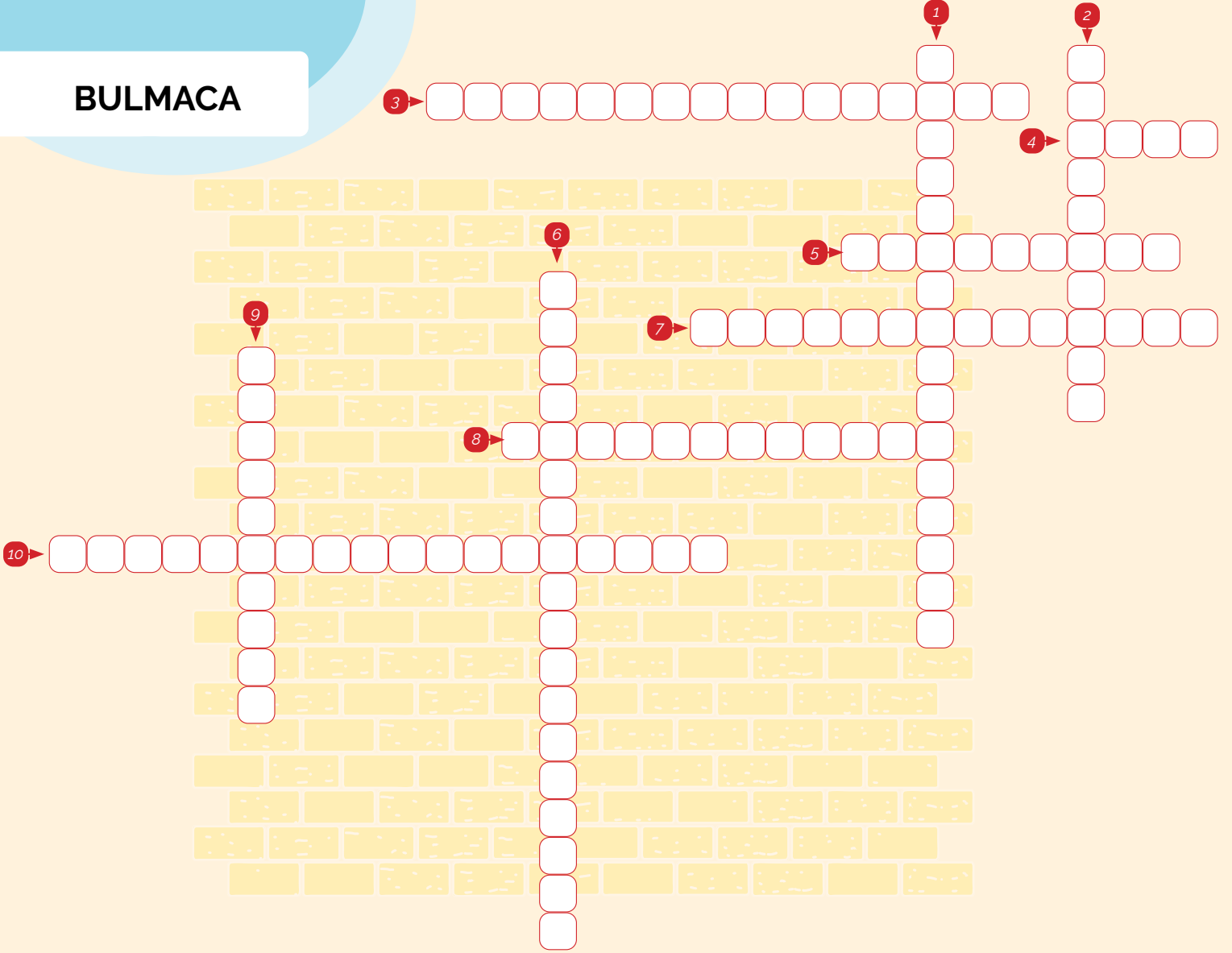
Yufka Lahmacun Yapılışı:

Lahmacun standart bir fırın tepsisi için bir buçuk yufka.

Tepsiye fırın kâğıdı serip yufkamızı tek kat olacak şekilde seriyoruz erittiğimiz margarin ve sıvıyağı karıştırıp fırça yardımıyla sürüyoruz yufkamızın geri kalanıyla ikinci katı oluşturuyoruz tekrar yağlayıp harcı yufkamızın üzerine kaşık yardımıyla seriyoruz.

Afiyet olsun.

BULMACA

- 1- Kadın kooperatifi: Kadınların ekonomik, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını karşılamak, emeklerini değerlendirmek, gelir elde etmek ve dayanışmayı güçlendirmek amacıyla ortaklaşa kurdukları, demokratik ilkelere göre yönetilen bir kooperatif türüdür.
- 2- Engellilik: Bireyin fiziksel, zihinsel, ruhsal, duyuşsal veya gelişimsel farklılıkları ile çevresindeki fiziksel, sosyal ve kurumsal engellerin etkileşimi sonucunda toplumsal yaşama diğer bireylerle eşit koşullarda katılımının kısıtlanması durumudur.
- 3- Kadınların zamanı: Kadınların yaşamları boyunca ücretli çalışma, ev içi emek, bakım sorumlulukları, toplumsal katılım, dinlenme ve kişisel gelişim arasında bölüş-türmek zorunda kaldıkları zamanın bütününe ifade eden bir kavramdır.
- 4- Grev: İşçilerin ekonomik, sosyal ve mesleki haklarını korumak veya geliştirmek amacıyla, işveren karşısında topluca ve geçici olarak çalışmayı durdurmalardır. Grev, çalışanların örgütlü mücadelesinin ve toplu pazarlık sürecinin en önemli araçlarından biridir.
- 5- Yoksulluk: Bireylerin veya hanelerin insanca yaşam için gerekli olan gelir, kaynak, hizmet ve olanaklara yeterli düzeyde erişememesi durumudur. Yoksulluk yalnızca gelir eksikliği değil; eğitim, sağlık, barınma, beslenme, temiz su, kültürel yaşama katılım ve toplumsal fırsatlardan mahrum kalmayı da içerir.
- 6- Kadın çalışma kurulu: Tez-Koop-İş Sendikası şube danışma organları arasında yer alan Kadın Çalışma Kurulu, şubelerdeki kadınların işyerinde, sendikada ve evde karşılaştıkları sorunları ve çözüm önerilerini ortaya koyan, kadın dayanışmasını yaşama geçiren ve sendikada kadın politikalarının geliştirilmesine katkıda bulunan sendika organıdır.
- 7- Akran zorbalığı: Benzer yaş grubundaki çocuklar veya gençler arasında, bir kişinin ya da grubun başka bir kişiye karşı kasıtlı, tekrarlayıcı ve güç dengesizliğine dayanan biçimde fiziksel, sözel, sosyal veya dijital yollarla zarar vermesidir.
- 8- Öncü Kadınlar: Sendikal bağlamda öncü kadın, yalnızca kendi haklarının değil, tüm emekçilerin ve özellikle kadınların haklarının geliştirilmesi için sorumluluk alan, örgütleyen, yol gösteren, dayanışmayı büyüten ve değişimin taşıyıcısı olan kadın üyeyi ifade eder.
- 9- Kadın emeği: Kadınların yaşamın her alanında ürettikleri görünür ve görünmeyen değerlerin bütünü olarak tanımlanabilir.
- 10- Sindrella Kompleksi: Kadınların bilinçli olarak bağımsızlıktan korkmaları ve hayatlarını güvence altına almak için bir başkasına—çoğunlukla bir erkeğe—dayanma eğilimini ifade eden bir kavramdır.

Tez-Koop-İş Kadın Dergisi 22. sayısında yayınlanan bulmacanın çözümleri

1 ev içi emek 2 bakım emeği 3 ikinci vardiya 4 ücret eşitsizliği 5 ekonomik özerklik 6 eko feminist perspektif 7 25 kasım 8 sekiz mart 9 eşit ücret 10 kreş hakkı
11 güvenceli çalışma

Bulmacanın çözümleri Tez-Koop-İş Kadın Dergisi 24. sayısında yayınlanacaktır.

MANDALA

TEZ-KOOP-İŞ SENDİKASI GENEL YÖNETİM KURULU

Genel Başkan	Haydar ÖZDEMİROĞLU
Genel Sekreter	Hakan BOZKURT
Genel Mali Sekreter	Bülent ÇETİN
Genel Örgütlenme Sekreteri	Engin Şevket ŞİMŞEK
Genel Eğitim Sekreteri	Sebahattin ŞEN
Genel Yönetim Kurulu Üyesi	Mehmet PEKGÖZ
Genel Yönetim Kurulu Üyesi	Mustafa KIRMAN

TEZ-KOOP-İŞ SENDİKASI GENEL MERKEZİ

Mebusevleri, İller Caddesi No: 7 06850 Tandoğan-Ankara Tel: 0312 213 34 44 Faks: 0312 213 34 30

İnternet: www.tezkoopis.org Elektronik posta: sendika@tezkoopis.org

Toplu İş Sözleşmesi Bürosu: tis@tezkoopis.org Örgütlenme Bürosu: orgutlenme@tezkoopis.org

Eğitim Bürosu: yayın@tezkoopis.org Muhasebe Bürosu: muhasebe@tezkoopis.org Hukuk Bürosu: hukuk@tezkoopis.org

TEZ-KOOP-İŞ SENDİKASI ŞUBELERİ

ADANA 1 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Mustafa Oğuz
Kurtuluş Mah. Cumhuriyet Cad. MNS İş Merkezi
No: 50 K: 6 No: 28 Seyhan/Adana
Tel: 0322 363 34 63 Faks: 0322 363 34 83
adana1@tezkoopis.org

ANKARA 1 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Mustafa Kirman
Mebusevleri İller Caddesi No: 22/2 Ankara
Tel: 0312 231 74 95 Faks: 0312 231 74 96
ankara1@hotmail.com

ANKARA 2 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Mustafa Özgen
Necatibey Cad. No: 84/4 Sıhhiye/Ankara
Tel: 0312 229 43 07 Faks: 0312 229 18 47
ankara2@tezkoopis.org

ANKARA 3 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Cemal Yarga
Necatibey Cad. No: 84/7 Sıhhiye/Ankara
Tel: 0312 230 06 15 Faks: 0312 230 06 16
ankara3@tezkoopis.org

ANKARA 4 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Levent Koç
Mebusevleri İller Caddesi No: 22/2 Ankara
Tel: 0312 231 74 98 Faks: 0312 231 74 97
ankara4@tezkoopis.org

ANTALYA ŞUBESİ

Şube Başkanı Özgür Tingir
Tahil Pazarı Mah. Adnan Menderes Bulvarı
Yüce 2 Apt. Kat: 2 D: 3 Antalya
Tel: 0242 242 91 05 Faks: 0242 248 15 89
antalya@tezkoopis.org

BURSA ŞUBESİ

Kükürtlü Mah. 3. Kardelen Sok.
No: 3 A Blok D: 4 Osmangazi/Bursa
Tel: 0224 224 29 37 Faks: 0224 224 29 37
bursa@tezkoopis.org

DIYARBAKIR ŞUBESİ

Şube Başkanı Mehmet Pekgöz
Bağcılar Mahallesi, 1216/1 Sokak,
Mega Plaza A Blok Kat: 6 No: 17
(3. Sanayi Sitesi Karşısı, Metro Market yanı)
Bağlar/Diyarbakır
Tel: 0412 228 59 68 Faks: 0412 228 59 68
diyarbakir@tezkoopis.org

EDİRNE ŞUBESİ

Şube Başkanı Mehmet Meral
Mithat Paşa Mah. Londra Asfaltı
Rasathane Yanı No: 2 Kat: 3 Edirne
Tel: 0284 212 14 95 Faks: 0284212 14 95
edirne@tezkoopis.org

ERZURUM ŞUBESİ

Şube Başkanı Hakan Kurt
Gez Mah. Karaveli Sok. Şimşek Apt. Kat: 2
Erzurum
Tel: 0442 234 60 89 Faks: 0442 233 88 02
erzurum@tezkoopis.org

ESKİŞEHİR ŞUBESİ

Şube Başkanı Hasan Hüseyin Yılmaz
Cumhuriyet Mah. Dilem Sok. Çağlayan İş
Merkezi No: 1/61 Kat: 7 Eskişehir
Tel: 0222 221 45 26 Faks: 0222 220 83 74
eskisehir@tezkoopis.org

GAZİANTEP ŞUBESİ

Şube Başkanı Bilal Öztokmak
Değirmiş Mah. Şehit Yusuf Erin Cad.
Çayırılı İşmerkezi No:8 B Blok Kat: 5
Daire No:18 Şehitkâmil/Gaziantep
Tel: 0342 323 33 43 Faks: 0342 323 33 43
gaziantep@tezkoopis.org

İSTANBUL 1 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Özcan Kopal
Osmanağa Mah. Kuş Dili Cad. Volkan İş Hanı
No: 26 Kat 4 Kadıköy/İstanbul
Tel: 0216 450 14 02 Faks: 0 216 338 92 64
istanbul1@tezkoopis.org

İSTANBUL 3 NO.LU ŞUBE

Müteşebbüs Heyeti:
Nazım Can Cihan-Fulden Yılmaz
Yılmaz Uraş Urgancı-Ali Taş- Seda Özgürel
Silahtarağa Mah. Altınordu Caddesi No: 93A
Eyüpsultan/İstanbul
Tel: 0212 809 77 61 Faks: 0212 809 77 51
istanbul3@tezkoopis.org

İSTANBUL 4 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Hasan Dere
Merkez Mah. Büyükdere Cad.
Şimşek Apt. No: 3/6 Kat: 3 Şişli-İstanbul
Tel: 0212 232 39 47 - 0212232 39 92
Faks: 0212 232 28 57
istanbul4@tezkoopis.org

İSTANBUL 5 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Selahattin Karakurt
Büyükdere Cad. No: 64/8 Kat: 3
Mecidiyeköy-İstanbul
Tel: 0212 347 40 77 Faks: 0212 347 40 78
istanbul5@tezkoopis.org

İSTANBUL 6 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Zekeriya Sancak
İçerenköy Mahallesi Değirmenyolu Caddesi
Birman İş Merkezi No: 23 Kat: 3 Daire: 10
Ataşehir/İstanbul
Tel: 0216 592 34 34
istanbul6@tezkoopis.org

İZMİR 1 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Mert Özen
Şair Eşref Bulvarı Emlak Kredi Apt. N:100/501
Alsancak/İzmir
Tel: 0232 463 52 59 Faks: 0232 463 54 72
izmir@tezkoopis.org

İZMİR 2 NO.LU ŞUBE

Şube Başkanı Ali Ayna
Mansuroğlu Mahallesi 288/3 sokak No: 3
B Blok Kat: 4 Daire: 10 Bayraklı/İzmir
Tel: 0232 421 43 45 - 0232 421 43 37
Faks: 0232 421 43 92
izmir2@tezkoopis.org

KOCAELİ ŞUBESİ

Şube Başkanı Onur Tan Turan
Hacı Halil Mah. Atatürk Cad. 1205/1 Sok. No: 2
Kat: 6 D: 27-28 Gebze/Kocaeli
Tel: 0262 646 18 49 Faks: 0262 646 67 64
kocaeli@tezkoopis.org

MUĞLA ŞUBESİ

Şube Başkanı Hüseyin Yıldız
Muslihittin Mah. Muhsin Özbay Cad. No:20/B
Daire: 14 Menteşe/Muğla
Tel: 0252 213 19 55 Faks: 0252 213 19 14
mugla@tezkoopis.org

SAMSUN ŞUBESİ

Şube Başkanı Tarkan Sayın
Kale Mahallesi Kaptanağa Caddesi
Ortaklar İşhanı No:1 Kat 5 İlkadım/SAMSUN
Tel: 0 362 431 55 41 Faks: 0 362 431 55 42
samsun@tezkoopis.org

VAN ŞUBE

Şube Başkanı Mehmet Müslüm Karaboğa
Hafiziye Mahallesi Kazım Karabekir Caddesi
Fergül İş Merkezi No:124 Kat:6 Daire:43 Van
Tel: 0432 502 60 86
van@tezkoopis.org

ZONGULDAK ŞUBESİ

Şube Başkanı Fatih Cevizdibi
Mithatpaşa Mah. Hayriyey Sok. No: 3
Kat: 3 D: 5 Zonguldak
Tel: 0372 253 40 39 Faks: 0 372 251 52 72
zonguldak@tezkoopis.org

KONYA BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

Konya Bölge Temsilcisi Hüsnü Yiğit
İhsaniye Mah. Derviş Hilmi Sok. Ali Sapçioğlu
Apt. No: 13/1 Selçuklu-Konya
konya@tezkoopis.org

TRABZON BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ

Trabzon Bölge Temsilcisi Şükrü Durmuş
Kemer kaya Mahallesi, Gazipaşa Caddesi,
No: 17/1 Ortahisar - Trabzon
Tel: 0462 321 20 61
trabzon@tezkoopis.org

YAŞASIN
KADINLARIN
EŞİTLİK
MÜCADELESİ!

